The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, MARCH 21, 1959.

LATVIJA
AMERIKA

23./768. n-rs. SESTDIEN, 1959. G. 21. MARTĀ 9. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 m. $4.50; par 6 m. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.00, tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

MELIEM ĪSAS KĀJAS

SABIEDRĪBĀ UN PRESĒ PALAISTĀS BAUMAS PAR DV ORGANIZĀCIJAS IT KĀ SAMAKSĀTIEM $5.000,- IR IZDOMĀJUMS

DV Kanadas valdes sēde Toronto

Jaunlevēlētā DV Kanadas valde sanāca uz savu pirmo darba sēdi 15. martā Toronto. Tajā piedalījās visi valdes locekļi, atskaitot Jaunatnes un sporta daļas vadītāju, kas darba apstākļu dēļ nevarēja ierasties. Sēdē piedalījās arī LNAK Jaunatnes nozares vadītājs un DV revizijas komisijas priekšsēdis un sekretārs. Kā jau iepriekš ziņots, valdes sastāvā lielas pārmaiņas nebija. No jauna nākuši klāt divi valdes locekļi: Kultūras daļu šogad vadīs Oskars Perro, Informācijas daļu — Roberts Epners.

Plašākas pārrunas izraisīja valdes priekšsēža ziņojums par baumām, kādas izplatītas 1957. gada rudenī, it sevišķi Toronto, kur runāja, ka E. Ozoliņš iesūdzējis tiesā Daugavas Vanagus par kādu laikrakstā Latvija Amerikā 1956. gada 27. oktobrī ievietotu fejetonisku rakstu. Šīs baumas aizgāja pat tik tālu, ka baumotāji sāka operēt ar fiktīvām vienošanās raksta kopijām, tādas rādot tautiešiem. Katrs lietpratējs gan tūdaļ varēja saprast, ka tas ir neīsts dokuments, jo to neviens nebija parakstījis, bet tādiem, kas nav sevišķi kompetenti šādos jautājumos, varēja likties, ka baumas nav bez sava pamata, jo „dokumentāriski" apliecinātas. Šai sakarā laikraksta „Laiks" Kanadas redaktors Maksis Čulītis neskaitāmas reizes prasījis paskaidrojumus DV amatpersonām, saņemot atbildes, ka baumām nev nekāda pamata. **Beidzot 1957. gada 18. decembrī M. Čulītim tika iedots rakstveida apliecinājums, kurā bija minēts, ka DV Kanadā ne amatpersonas, nedz laikr. Latvija Amerikā personāls nav nekad ne uz tiesu aicināti, nedz kādu vienošanos parakstījuši, ne arī maksājuši E. Ozoliņam, viņa advokātam vai kādai citai personai naudā vai graudā kādu maksājumu, kas attiektos uz šo lietu.**

Tas tomēr nelīdzēja. Kaut gan M. Čulītis augšminētā raksta saņemšanu kvitēja ar savu parakstu, pēc vairāk kā mēnesa laikrakstā „Laiks" 1958. gada 22. janvāra numurā, nodaļā „Garāmejot — Pašu pirtī un pasaulē" parādījās raksts, kas varēja mulsināt lasītājus, uzsverot, ka šai jautājumā ir divas pilnīgi pretējas atbildes. Starp citu bija rakstīts: „Ja jautāsit Edgaram Ozoliņam, dzirdēsit vienu atbildi, ja prasīsit Kanadas DV priekšniekam un laikraksta saimniecības vadītājam Vitālim Muktam, — būs otra atbilde . . ."

Ir nepārprotami skaidrs, ka V. Muktam nevarēja būt cita atbilde kā iepriekšējā, kas M. Čulītim bija oficiāli iesniegta arī rakstveidā.

Ievērojot apstākļus, ka sabiedrība tiek maldināta, turklāt jau pat presē, DV KV šo lietu nodeva izmeklēšanai, ko uzņēmās tagadējais Kanadas parlamenta loceklis un Darba ministra biedrs advokāts Artūrs Malonejs. Malonejs vispirms noskaidroja Osgoode Hall Toronto, vai E. Ozoliņa sūdzība vispār ir iesniegta tiesā. Izrādījies, ka tā tiesā nemaz nav ienākusi. Tālāk tika prasīti tuvāki paskaidrojumi advokātu firmai „Messers, Cohen and Dicker", jo, kā tika stāstīts, minētā firma uzņēmusies lietas vešanu E. Ozoliņa pusē. Š. g. 4. marta vēstulē minētā firma DV organizācijai Kanadā raksta:

„Godātie kungi, esmu informēts, ka latviešu laikrakstā „Laiks", trešdien, 1958. gada 22. janvārī, rakstā „Garām ejot — pirtī un pasaulē" minēts, ka kungs Edgars Ozoliņš ar Messrs. Cohen and Dicker, 334 Adelaide St. W. Toronto starpniecību ierosinājis prasību pret latviešu aprūpes biedrību „Daugavas Vanagi" par rakstu, kas ievietots laikrakstā „Latvija Armerikā" 1956. gada 27. oktobŗa numurā. Rakstā minēts, ka prasība iesniegta Ontario Augstākā tiesā ar advokātu firmas Cohen and Dicker starpniecību, vērsta pret Latviešu aprūpes biedrību Kanadā zaudējumu atlīdzībai $10.000,- apmērā par labu kungam Ozoliņam. Tur arī minēts, ka 28. novembrī kungs Mervin Cohen iedevis kungam Ozoliņam čeku par $5.000,-, kā samaksu sakarā ar vienošanos. Es vēlos paskaidrot, ka **informācja, kas sniegta minētajā rakstā ir nepareiza. Kaut gan kungs Ozoliņš mani lūdza uzsākt akciju pret Latviešu aprūpes biedrību Kanadā „Daugavas Vanagi", tomēr šāda akcija nekad nav iesākta. Nekad nav notikušas kādas sarunas Latviešu aprūpes biedrības Kanadā „Daugavas Vanagi" un manā starpā attiecībā uz kungu Ozoliņu. Man nav nekas zināms par kādu vienošanos abu partu starpā attiecībā uz kunga Ozoliņa prasību, un es nekad neesmu kontaktējis Latviešu aprūpes biedrību Kanadā vai tās pilnvarniekus, lai pārrunātu kunga Ozoliņa prasību. Nekad neesmu saņēmis nekādus maksājumus no Latviešu aprūpes biedrības Kanadā „Daugavas Vanagi" vai no tās pārstāvjiem kā maksājumu par vienošanos attiecībā uz kunga Ozoliņa prasību, kā arī nekādām citām vajadzībām. Jūs cienīdams, Mervin Cohen."**

Valde, skatot cauri šo rakstu, atzina, ka ir notikusi sabiedrības maldināšana, lai kaitētu Daugavas Vanagu organizācijai tās nopietnajā darbā, jo līdz pat pēdējam laikam daļai tautiešu bija iespaids, ka DV tiešām ir ko slēpusi latviešu sabiedrībai .Cerams, ka ar šo plašo paskaidrojumu lasītājiem būs skaidrība par to, ka taisnība, lai varbūt lēnām, bet vienmēr noteikti ņem virsroku.

Lietas vešanas izdevumi gan tika atlīdzināti $1.500,- dolaru apmērā ,bet tas ir pārāk maz, lai nosegtu tos zaudējumus un neslavas celšanu, kas ar šīm baumām tika nodarīta.

Šo lietu galīgā veidā nokārtoja advokāts E. Kersons, Toronto, kas ir pēc tautības igaunis un laikam arī vienīgais baltietis no jaunieceļotājiem ar advokāta tiesībām.

(Nobeigums 8. lpp.)

— Cik gan maigs un miksts ir pavasara pūpolītis, pirmais, kas atnes pavasara ziņu, — pētot pūpola zarus, priecājas mazā Anda Sprūdža St. Katarīnēs. Bet vai mazā Andriņa neizskatās pati kā mazs pavasara pūpolītis? J. Ligera uzņ.

MEKMILLENS OTAVĀ

ANGLIJAS MINISTRU PREZIDENTS IETEIC VISU BERLĪNI NODOT AN PĀRRAUDZĪBAI

Otavā. Pagājušo trešdien pa ceļam uz Vašingtonu Kanadas galvaspilsētā uz īsu vizīti ieradās Anglijas ministru prezidents Mekmillens. Pēdējais iepazīstināja Difenbeikera kabinetu ar savām Maskavas pieredzēm un vērojumiem, kā arī izklāstīja savus plānus politiskās krizes likvidēšanai Berlīnē.

Pastāstot par saviem plāniem, ar kuriem vēlāk tiks iepazīstināts arī Sav. Valstu prezidents Eizenhauers, Mekmillens uzsvēra ,ka Rietumiem vispirms jābūt vienotiem gribā un ticībā, lai bez bailēm varētu skatīties acīs katrām briesmām. Berlīnes situāciju Mekmillens gribētu atrisināt sekojošā ceļā: nodot visu Berlīni, kā Austrumu, tā Rietumu joslas ,Apvienoto Nāciju 4 valstu pārraudzības komisijai. (Rietumi noraidīja kā nepieņemamu Padomju Savienības premjēra Chruščeva plānu, kas paredzēja Rietumberlīnes pārvaldi uzticēt 4 lielajiem.)

Ar šādas pārraudzības palīdzību Anglijas ministru prezidents cer panākt eventuālu Berlīnes apvienošanu, kas, pēc viņa domām, nepieciešams, pirms var sākt likt konkrētus pamatus apvienotai Vācijai.

ATKĀPIES KARALISKĀS JĀTNIEKU POLICIJAS KOMISIONĀRS

Tieslietu ministrs Fultons aptur karaliskās jātnieku policijas papildspēku sūtīšanu uz Ņufaundlendu.

Otavā. Piecdesmit karaliskās jātnieku policijas policistu atsaukšana pēc tam, kad pēdējie jau atradās ceļā uz Ņufaundlendu, radījusi nesaskaņas policijas vadības un tieslietu ministra Fultona starpā. Šo nesaskaņu rezultātā no amata atkāpies jātnieku policijas komisionārs Nikolsons.

Ņufaundlendai, tāpat kā vairumam citu provinču, izņēmuma gadījumos ir tiesības izsaukt karaliskās jātnieku policijas palīgspēkus — ja policijas vadība to atzīst par iespējamu. Ņufaundlenda pēc vairākkārtējām streikotāju sadursmēm ar policiju (minētajā provincē pašreiz atrodas 200 karaliskās jātnieku policijas policisti) atzina par nepieciešamu izmantot savas tiesības un pieprasīja policijas palīgspēkus. Jātnieku policijas vadība jau bija nosūtījusi 50 policistu ceļā uz Ņufaundlendu, kad iejaucās tieslietu ministrs Fultons un apligspēkus atsauca. Fultona rīcības iemesls — policisti, apkarojot streikotājus, faktiski uzstātos streiklaužu lomā, līdz ar ko varētu ciest karaliskās jātnieku policijas labā slava. Citiem vārdiem, tieslietu ministrs nedomāja, ka jātnieku policijai būtu jāpilda tādi pienākumi, kādiem viņus pieprasīja Ņufaundlendas premjērs

Komisionāra Nikolsona neapmierinātība ar tieslietu ministra Fultona lēmumu un viņa aiziešana no amata nebūt vēl nenozīmē incidenta nobeigumu. Premjērs Smolvuds apgalvo, ka tieslietu ministrs rīkojies patvaldīgi, neievērojot līgumu, kas provincei pastāv ar karalisko jātnieku policiju. Lai pierādītu savu taisnību, Ņufaundlendas province tagad nolēmusi sūdzēt tiesā Kanadas federālo valdību. Smolvuda uzvara tiesā, ko starp citu lietpratēji ieskata par ļoti iespējamu, būtu ļoti smags trieciens tieslietu ministra politiskai karjērai un pat visai Difenbeikera valdībai, kuras nostāju attiecībā uz Ņufaundlendas streiku jau tā kritizē kā streikotāji, tā minētās provinces valdība. Viens no galvenajiem neapmierinātības iemesliem — Otavas deklarācija, ka tā neredz nekāda iemesla iecelt karalisku izmeklēšanas komisiju, kuras pienākums būtu visos sīkumos iepazīties ar Starptautiskās Amerikas mežstrādnieku arodbiedrības streika sākumu, gaitu, un premjēra Smolvuda reakciju. Šādu izmeklēšanas komisiju starp citu pieprasījis kā Smolvuds, tā arī paši streikotāji.

DVF delegātu 7./8. marta pilnsapulces Londonā, Anglijā dalībnieki. Sēž no kr.: protokolists un Notinghamas nod. prdis A. Platacis, inf. daļ. vad. J. Frišvalds, E. Alksnīte, sap. vad. J. Ranka, DVF valdes pr-dis A. Alksnītis, sap. vad. pal. J. Jokosts, protokolists V. Tiltabrencis, darbvedis L. Ādlers, Līdsas nod. delegāts, valdes loc. R. Priede un priekšā Darley Moor kopas pilnvar. un delegāts A. Kleperis.

UZBRUKUMS PAD. SAVIENĪBAS SAIMNIECISKAI OFENSĪVAI

Starptautiskā arodbiedrības konferencē Ženēvā atklāj Maskavas saimnieciskās ofensīvas kārtis.

Ženēvā. Trīsdesmit valstu arodbiedrību pārstāvju konferencē Ženēvā Sav. Valstu delegāts Šnitelers brīdināja, ka Padomju Savienības saimnieciskā ofensīva mazāk attīstītās valstīs nav nekas cits, kā mēģinājums sagrābt pasaules saimniecisko vadību savās rokās. Amerikāņu delegāts pārmeta Padomju Savienībai, ka tā laiku pa laikam pārpludina pasaules tirgu ar saviem ražojumiem (pēdējās sūdzības skar padomju kokvilnas, alvas un alumīnija eksportus) tiek iztulkot kā mēģinājums mazāk attīstītām valstīm par visu vairāk nepieciešamas noteiktas un stabilas cenas pasaules tirgū.

KONGRESS PRASA STIPRINĀT ASV BRUŅOTOS SPĒKUS

VAI SAV. VALSTIS IR SAGATAVOTAS KAŖAM?

Senāta vairākuma līderis Lindons Džonsons brīdina, ka Sav. Valstis nedara pietiekami daudz, nerīkojas pietiekami ātri un pietiekami pamatīgi, lai valsti noturētu stipru.

Vašingtonā. Berlīnes krize ir izraisījusi plašas debates par Sav. Valstu militāro gatavību — aizsardzību un spējām atmaksāt ienaidniekam uzbrukuma gadījumā. Prezidents Eizenhauers domā, ka Sav. Valstu aizsardzība ir vairāk kā piemērota moderna kaŗa prasībām. 11. martā prezidents savā kārtējā preses konferencē žurnālistiem paskaidroja, ka Sav. Valstis „zemes kaŗā" Eiropā nekad neielaidīsies un, pat tad, ja Kongress nolemj palielināt kājnieku divīziju skaitu, šīs divīzijas netiks kaŗā izmantotas. Kongress tai pašā laikā domā, ka prezidenta uzstādītais aizsardzības budžets nav pietiekams un ka pašreizējos apstākļos nevajadzētu turpināt bruņoto spēku samazināšanu, kā tas vēl vienmēr tiek darīts. Sav. Valstu militārā vadība no savas puses uzsver, ka nepieciešams augstāks budžets ,un ka vismaz armijai un flotes kājniekiem nepieciešams lielāks divīziju skaits.

Berlīnes krizes radītā situācija ir neparasti interesanta tādā nozīmē, ka Kongress grib piešķirt aizsardzības vajadzībām vairāk naudas, nekā prezidents prasa. Normālos apstākļos tas mēdz būt gluži otrādi. Militārie lietpratēji ir gatavi dalīties domās ar prezidentu, piemēram, ka pašreizējā aizsardzība ir pietiekama, bet — tikai ne jaunam pasaules kaŗam. Sav. Valstu armijā pašreiz kalpo 891.000 vīru — 134.000 mazāk nekā pirms 3 gadiem. Nākamo pāris mēnešu laikā šo skaitu samazinās vēl par 21.000 vīru. Armijas vadība par minimālo skaitu aktīvā dienestā ieskata 925.000. Budžetā neviens cents nav paredzēts Naik - Zeus pretraķešu raķešu ražošanai. Armija šādām vajadzībām prasa vismaz 700 milj. dolaru. Kaŗa materiālu atjaunošanai un modernizēšanai paredzēti 1,4 miljardu dolaru. Armija prasa vismaz 2,8 miljardu gadā, 5 gadus no vietas. Līdzīga aina paveras arī, ieskatoties aviācijas flotes problēmās.

Augšminētie skaitļi runā paši savu valodu. Un, proti, ka Sav. Valstis, domādamas par atomkaŗu, nav sagatavotas cīnīties parastiem ieročiem, parastā kaŗā. Ar to labāk kļūst saprotama arī prezidenta Eizenhauera deklarācija, ka Sav. Valstis Eiropā „zemes kaŗu" nekad nekaros. Ne amerikāņiem, nedz citiem Rietumu sabiedrotiem Eiropā nav nekā tāda, ko varētu sviest pretī 175 komūnistu divīzijām. Līdz ar to kļūst arī saprotams, ka amerikāņi jūtas vispār neērti, domājot, ka tuvākajā nākotnē var nākties izcīnīt kaŗu, kas gan būtu mazāks par pasaules atomkaŗu, bet lielāks par Korejas kaŗu.

ATKAL PIEKĀPŠANĀS

EIZENHAUERS PIEDALĪSIES VALDĪBU GALVU SARUNĀS

ANGLIJAS MINISTRU PREZIDENTA MEKMILLENA VIZĪTES PRIEKŠVAKARĀ SAV. VALSTU PREZIDENTS MAINA SAVU POLITISKO NOSTĀJU ATTIECĪBĀ UZ SARUNĀM AR CHRUŠČEVU.

Vašingtonā. Pirms apmēram 2 nedēļām Sav. Valstu prezidents Eizenhauers deklarēja, ka pašreizējos apstākļos viņš nesaredz nekādu jēgu 4 lielvalstu valdību galvu konferencei. Turpretim tagad nepārprotamā Anglijas ministru prezidenta ietekmē prezidents savu nostāju mainījis un domā, ka valdību galvu sarunas ir palicis vienīgais ceļš Berlīnes krizes likvidēšanai. Tas tomēr nenozīmē, ka Sav. Valstis pamazām padotos padomju spiedienam. Gluži otrādi. Runādams televīzijā, prezidents sacija, ka pašreizējā situācijā viņš šaskata 3 dažādas varbūtības. Un proti, pirmkārt, ka Sav. Valstis varētu padoties Chruščeva draudu priekšā, izvākt kaŗaspēku no Rietumberlīnes, pārvēršot pēdējo neitrālā brīvpilsētā. Tas, deklarēja prezidents, nekad nenotiks. **Sav. Valstis nekad nemēģinās atraisīties no savas atbildības un pienākumiem pret Rietumberlīni, tāpat Sav. Valstis turpinās izmantot savas tiesības lietot pievadceļus uz Rietumberlīni savu garnizonu apgādei.** Otra varbūtība ir kaŗš — kas nozimētu mūsu pašreizējās civilizācijas bojāeju — jo, ja Berlīnes dēļ kaŗš sāktos, tas — prezidenta uztverē — neizbēgami būtu atomkaŗš. Prezidents izteica pārliecību, ka ar kaut ko tādu krievi neuzdrošināsies riskēt.

Līdz ar to, praktiskam Berlīnes problēmas atrisinājumam pāri paliek tikai trešā un pēdējā varbūtība — sarunas ar Padomju Savienību. Prezidents gan vēl vienmēr domā ,ka valdību galvu sarunas vajadzētu ievadīt ar ārlietu ministru konferenci. Vismaz Rietumi šādai konferencei jau nopietni gatavojas — 31. martā un 1. aprīlī Vašingtonā sastapsies Sav. Valstu, Anglijas, Francijas un Rietumvācijas ārlietu ministri, lai koordinētu Berlīnes krizē ieinteresēto Rietumu valstu politiku eventuālu sarunu gadījumā ar Padomju Savienību.

Ja sarunas ar Padomju Savienību notiks, tas lielā mērā būs Anglijas ministru prezidenta Mekmillena nopelns. Pēdējais par šādu sarunu nepieciešamību vispirms pārliecināja sākumā vēsi atturīgos prezidentu de Gollu un kancleru Adenaueru, un tagad, kā redzams, par to pārliecināts arī prezidents Eizenhauers — pat pirms Mekmillena vizītes Savienotajās Valstīs.

MIRIS KANADAS ĀRLIETU MINISTRS SIDNEJS SMĪSS

Otavā. Otrdien, 17. martā, 62 gadu vecumā mira Kanadas ārlietu ministrs Sidnejs Smīss. Ārsti konstatējuši, ka ministrs miris no asins izplūduma smadzenēs, kam pamatā liela pārstrādāšanās un augsts asins spiediens, ar ko Dr. Smīss cīnījies jau ilgāku laiku. Ministru prezidents Difenbeikers aicināja Dr. Smīsu uzņemties ārlietu ministra pienākumus pirms 18 mēnešiem. Līdz tam S. Smīss bija Toronto universitātes prezidents. Pēc ārlietu ministra nāves viņa pienākumus automatiski pārņēmis ministru prezidents. Pēdējais jaunu ārlietu ministru vēl nav izraudzējis, bet Otavā cirkulē baumas, ka tas varētu būt tagadējais tieslietu ministrs Fultons vai parlamenta priekšsēdis Mičeners.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRINBERGS

KANADA UN AMERIKAS SAVIENOTĀS VALSTIS

Šis ir pirmais rakstu virknē, kas apskata Kanadas suverenitātes jautājumu, ieskaitot Kanadas valstiskumu un īpatnējās Kanadas attiecības ar savu dienvidu kaimiņu — Sav. Valstīm.

1. KAS IR KANADIETIS? A. O. C. Kol.

Kad jaunas nācijas attīstās līdz tādai pakāpei, kad vecākās, senāk nodibinātās valstis sāk to ievērot, liekas, ka jaunās nācijas kļūst pašapzinīgas. Citas nācijas pēta pieaugušo nāciju, un šīs zemes pilsoņi piepeši sāk pētīt arī paši sevi.

Šī gadu simteņa sākumā tā tas bija ar Savienotām Valstīm. Tā tas tagad notiek ar Kanadu. Izliekas, it kā Kanada pa 2. pasaules kara laiku būtu kļuvusi pilngadīga un turpina nobriest kopš šī kara beigām, pie kam kanadieši it kā sev jautā: „Kas ir kanadietis?"

Tā ir pārsteidoša līdzība ar zēnu, kas izaug par vīru; vēl pirms gada viņš to neapzinās un ir bezrūpīgs, bet jau nākošā gada iedziļinās sevī un kļūst pašapzinīgs. Un vēl pēc dažiem gadiem tas ir jau izsmalcināts pasaules cilvēks.

Kanada uzrāda visas agrīnās virišķības pazīmes. Nacionālais karogs ir kļuvis par karstu politisku jautājumu. Ja vienu karogu pieņems, pacelsies saucieni pēc vairāk izteiktas nacionālās himnas. Tāpat kā jaunieši, kas vecāku namā paliek nemierīgi, Kanadas politiķi un ievadnieki sadusmojas pie mazākām pazīmēm, ka kāda ārvalsts pārkāpj Kanadas suverenitātes tiesības.

Pēdējo federālo vēlēšanu laikā uzliesmoja sašutums par to, ka Kanadas Forda automobiļu sabiedrība ASV iespaidā it kā atteikusies pārdot sarkanai Ķīnai preces par $1.000.000,-.

Tanī laikā, liekas, neviens pat nebija papūlējies pārbaudīt, vai vispār tāds pasūtinājums no šīs komūnistu zemes aģentiem ir ienācis. Prese, radio un televīzija — kā publikas domu veidotāji — uzņēmās šai laikā smagu atbildību. Neatbildīga antiamerikānisma kultivēšana vai citu nacionālu aspektu veicināšana pašlaik ir visai populāra lieta, bet Kanadas dabīgai augšanai tā var nodarīt neizlabojamus launumus.

Kad izbūvēja radara aizsardzības līnijas daži cilvēki presē pārspīlēja faktu, Kanadā ir stacionēti amerikāņu kareivji. Tie kritizēja arī mazo lomu, kāda Kanadai bijusi atļauta radara staciju celšanā.

Kā izrādās, Avro „Bultas" lidmašīnas ražošanu bija jāatmet, jo Kanadas valdībai tas nebija pa spēkam, un Savienotās Valstis nepasūtināja nevienu „Bultu". Šī pati laikrakstu grupa kliedza, ka Sav. Valstis monopolizējot lidmašīnu ražošanu un pametot savus labākos draugus. Tikai mazu telpu atļāva paskaidrojumiem, ka Sav. Valstis jau no paša sākuma bija pateikušas Kanadai, ka tām „Bulta" nav vajadzīga, un ka Kanada būtu varējusi ietaupīt dažus 100 miljonu dolaru, ja nekad nebūtu uzsākusi šī tipa lidmašīnas būvi, uzklausot Sav. Valstis.

Viens no visjaunākiem incidentiem, kas bojā Kanadas — ASV attieksmes, ir kāda bijušā nozieddznieka lieta; to apcietināja pēc izlaišanas no Kingstonas pārmācības nama, jo ASV pieprasīja viņa izdošanu atlikušā soda laika iziešanai Sav. Valstīs.

Atkal neatbildīgajā presē parādījās balsis neatbildīgi elementi. Intervijas ar jauno nozieddznieku atklāja dažus cietsirdīgus sīkumus viduslaicīgajā Floridas sodu sistēmā. Gar Sav. Valstu konsulātu Toronto staigāja demonstranti. Ontario legislatūrā teica runas, uzstājoties pret šī zēna sūtīšanu atpakaļ uz ASV.

Vēlāk noskaidrojās, ka jauneklis ir nelabojams nozieddznieks un spēlējis galveno lomu cietuma nemieros, kuros viens cilvēks nogalināts. Viņš sev cietumā nodibinājis visai sliktu reputāciju. Bet visi šie pierādījumi nāca gaismā tikai tad, kad prese jau bija pārliecinājusi daudzus savus lasītājus un politiķus, ka zēns ir balts kā lilija, tikai Floridas cietumu sistēma ir melna.

Tā izpaužas nemierīgā zondēšana, ko izdara kanadieši, lai noteiktu ,kas tie paši ir un par ko tie stāv un krīt.

Katru gadu — un gandrīz katru mēnesi — parādās pa grāmatai vai stāstam, kuros kanadietis mēģina pārbaudīt savus prātus un raksturus, lai iegūtu atbildi jautājumam, kas tos nomoka! Kas ir kanadietis? C. S.

Veltu Švanku un Herbertu Zichmani salaulāja māc. A. Čops š. g. 14. martā Sv. Andreja baznīcā Toronto. Foto A. Jānītis.

IGAUŅIEM TĀ LIET IET

Pagājušajā nedēļā Toronto igauņi nopirkuši apbūves gabalu Morton ielā, Mt. Pleasant — Davisville rajonā. Par grunts gabalu samaksājuši $125.000,- Tas ir 100" x 190" liels, uz tā paredz celt namu, kurā būs zāle apm. 700 personām. Zāli varēs izmantot sarīkojumiem un arī sporta spēlēm. Gruntsgabala cena izklausās augsta, bet nav jāaimirst, ka ir tādā rajonā, kur dārgas un lielas apartmentu mājas. Gruntsgabala faktiskais īpašnieks ir Estonian House in Toronto Ltd. Tā ir akciju sabiedrība, kas izdevusi lielāku skaitu akciju; mazākā $50,- vērtībā. Esot arī tādi, kas iegādājušies akcijas par 1.000,-. Pavisam šai vajadzībai jau sasavākti $70.000,-. Tā ir droša zīme, ka visā drīzumā Toronto redzēsim igauņu tautas namu: viņiem tā lieta iet!

Mūsu laikraksta pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

ANGLIJAS DV ATGĀDINA MASKAVAS NOZIEGUMUS

DVF DELEGĀTU PILNSAPULCE LONDONĀ

Gadskārtējā delegātu pilnsapulcē 7. un 8. martā DV namā Londonā bija pulcējušies 24 DVF nodaļu un kopu 33 delegāti, ar 50 mandātiem pārstāvot 1915 biedrus. Sapulce apsprieda un izlēma svarīgus jautājumus organizācijas darbam, kā arī pārvēlēja valdi un revīzijas komisiju. Šis augstākais DVF pārvaldes orgāns arī pieņēma divas rezolūcijas par Padomju Savienības Baltijas valstu okupāciju. Rezolūcijas, kas iesniegtas britu valdībai un pieņemtas presei, ir šādas:

1) Mēs deklarējam, ka Padomju Savienības iebrukums Igaunijā, Latvijā un Lietuvā un padomju okupācijas turpināšanās šajās valstīs ir nozieguml, kas izdarīti, Padomijai rupji pārkāpjot ar to noslēgto līgumu, kā arī starptautisko likumu uzliktās saistības un katras tautas tiesības uz neatkarību un brīvību.

2) Šī pilnsapulce ar gandarījumu atzīmē, ka britu valdība atteikusies atzīt „de jure"" padomju okupācijas režīmu, kas tik smagi gulstas uz baltiešu tautām, un izsaka cerību, ka Viņas Majestātes valdība turpinās atzīt padomju okupāciju Igaunijā, Latvijā un Lietuvā par barbarisku pārtraukumu šo brīvību mīlošo tautu attīstības gaitā.

Delegātu pilnsapulci sestdien, 7. martā, ievadīja ar prāv. E. Berga vadīto svētbrīdi, nobiedzmā kopīgi nodziedot Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils. Valdes vārdā sapulci atklāja priekšsēdis A. Alksnītis, īsos vārdos uzsverot mūsu organizācijas darba nozīmi un novēlot sapulcei sekmīgu darba cēlienu. Par sapulces vadītāju ievēlēja J. Ranku, bet palīgu J. Jokstu; par protokolistiem V. Tiltabrenci un A. Plataci.

Arī šogad pilnsapulci ar savu piedalīšanos, sakot uzrunu, pagodināja DVF goda priekšsēdis sūtnis Kārlis Zariņš. Runā sūtnis iztirzāja starptautiskās politikas pašreizējos raksturīgākos notikumus, pieskardamies britu premjēra Maskavas braucienam un Kipras jautājumam. Sūtnis veltīja arī atzinīgus vārdus DV saimes darbam.

Valdes ziņojumu sniedza prdis A. Alksnītis. Uz š. g. 1. janvāri bija 2159 DVF biedri, to skaitā ap 300 Vanadžu; tie apvienoti 40 nodaļās un kopās. DVF budžets izpildījies labi. Aprūpei Anglijā naudas pabalsti izsniegti 4 invalidiem, 17 tb un 27 citiem slimiem, 8 bērniem, 1 apbedīšanas pabalsts un 1 vecuma pabalsts, kopā pag. g. izmaksājot £1012. Palīdzībai uz Vāciju nosūtīts £300, bet atbalstam tautiešiem dzimtenē un izsūtījumā — £556. Vēl atsevišķu palīdzību uz vietām dažādos gadījumos sniegušas nodaļas no saviem līdzekļiem.

Kultūrāli - sabiedriskā daļa kopā ar Jaunatnes daļu sarīkoja Līgo svētkus Latviešu mājā Almelijā. Daļa izkārtojusi arī LNFS valdes locekļa arch. R. Legzdiņa referātus nodaļās. Referātus nodaļās p. g. martā un aprīlī lasījis arī DV pr-ks plkv. V. Janums. Pašreiz daļa izkārto DV drāmas viesizrādes provinces nodaļās; uzvedīs M. Zīverta lugu „Cilvēks grib dzīvot." Pie 14 nodaļām darbojas bibliotēkas un 7 Latviešu skolas. Vairākās vietās darbojas dažādas paškdarbības kopas.

Informācijas daļa izdevusi 4 preses biļetenus angļu valodā. Biļetenus rediģē daļas referents A. Liepiņš. Šim pasākumam bijuši labi panākumi, to turpinās arī šogad. Sevišķa aktivitāte parādīta 18. novembrī, sarīkojot izstādi Notinghamā, iesūtot lasītāju vēstules, atreferējumus britu presei, izplatot informācijas materiālus. Sniegti raksti presei un DV Mēnešrakstam un sekmēta pēdējā izplatīšana Anglijā. Informācijas darba laukā panākumi visumā bijuši labi, bet darbu varētu vēl kāpināt.

Aizvadītajā gadā aktīvas bijušas arī Vanadzes, kuru komitejas darbojas pie 11 nodaļām, un darba koordinēšanu veic M. Ķeņģes vadītā Vanadžu daļa. Veikts vietējais aprūpes darbs, atbalstīti arī krustbērni Vācijā, sagādāti līdzekļi palīdzības darbam un atzimējama rosība kultūrāli sabiedriskā plāksnē. 8. DVF Vanadžu salidojums pārdzēts 26./27. sept. Donkāsterā.

Jaunatnes daļas tiešo darbu vadījis tās prezidijs ar G. Tamsonu kā pr-di. DVF Jaunatnes sekcijas darbojas pie Notinghamas, Līdsas un Bradfordas nodaļām, un galvenā rosība centrējas ap tautas deju kopām, kas (sevišķi „Kamoliņš" — Līdsā un „Sakta" — Bradfordā) guvušas izcilus panākumus. Vispārējā darbība cieši saskaņota ar ELJA's Anglijas nodaļu.

Saimnieciskā plāksnē — DVF grāmatnica Londonā rež. J. Zariņa vadībā darbojusies sekmīgi, to visumā var attiecināt arī uz DV namu Londonā, bet tajā esošais klubs uzrādījis šaurāku apgrozījumu, nekā cerēts. Pēc vispusīgām debatēm sapulce pieņēma valdes ziņojumu.

Revizijas komisijas ziņojumu sniedza komisijas loc. G. Rītiņš. Kase, dokumenti un grāmatvedība atrasta kārtībā, un valdes darbs visumā vērtējams pozitīvi. Pēc debatēm sapulce pieņēma revizijas komisijas ziņojumu.

1959. gada DVF vispārējo budžetu sapulce pieņēma £3470 apmērā; DVF nama un kluba Londonā apvienoto budžetu — £3443 apmērā. — Sapulces vadītājs J. Ranka paziņoja sēru vēsti, ka svētdien, 8. martā, pl. 5 miris bij. DVF valdes loc, un Notinghamas nod. valdes pr-dis pltn. Kārlis Mangulis, kuŗa piemiņu sapulces dalībnieki godināja ar piecelšanos un klusuma brīdi. Vienojās nosūtīt nelaika dzīves biedrei līdzjūtības telegrammu.

Pārvēlot valdi, tajā ievēlēja: L. Rumbu, A. Alksnīti, J. Frišvaldu, Fr. Kursieti, M. Ķeņģi, J. Ranku, E. Žilinski, K. Ampermani un J. Miezīti, bet (atsevišķi balsojot) par valdes priekšsēdi — A. Alksnīti. Valdes kandidātos palika: L. Priede, J. Zaķis un Upenietis. Revīzijas komisijā ievēlēja: ilggadīgo tās pr-di O. Bergmani, bez tam S. Lindiņu, G. Rītiņu, M. Kazaini un N. Ansbergu.

Halifaksas nodaļa bija ierosinājusi dažus grozījumus pastāvošajos DVF Bēru kases noteikumos, bet grozījumus sapulce, diemžēl, noraidīja. Noraidīja ar 48 balsīm arī DV CV prezidija pietūsīto Noteikumu DV organizācijas darbībai projektu. Kā zināms, šādi noteikumu jau pastāv ,bet projekts ietvēr dažus nepieciešamos grozījumus, papildinājumus. Sapulce tomēr projektā saskatīja arī tīri tehniska rakstura nepilnības un nolēma lūgt CV projektu pārstrādāt. Pieņēma Korbijas nodaļas delegātu iesniegto rezolūciju, kuŗā prasīts, lai zemes valde ziņotu nodaļām un kopām par DV CV budžetu un tā izpildīšanos. Šai lietā pārskatu sniedza DVF pr-dis un DV CV pr-ža vietn. A. Alksnītis. Noraidīja O. Bergmaņa priekšlikumu — paredzēt arī biedriem-veicinātājiem minimālu biedra maksu. Vairāki runātāji norādīja uz nenormālo stāvokli, ka daudz biedru - veicinātāju pat gadiem ilgi neparāda nekādu

(Nobeigums 8. lapp.)

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

● J. Jaremko, Ontario transporta ministrs, paziņojis, ka sākot ar 1960. g. auto braucējiem braukšanas atļaujas izsniegs katra attieciga braucēja dzimšanas dienā. Atļaujas varēs saņemt arī pa pastu.

● Pēdējos 12 gados Toronto pazuduši un nogalināti 7 bērni. Četri gadījumi vēl joprojām neskaidri. 1956. gads bija visbēdīgākais, kad nogalināti pavisam 4 bērni.

● Kanadas muitas pārvalde Vindzorā apgalvo, ka pēdējos mēnešos ASV tūristu skaits Kanadā samazinājies par 20 proc. Pēdejie skaitļi rāda, ka 48 stundu laikā reģistrētas 135.708 ASV mašīnas, kurpretī pirms gada šajā laika sprīdī robežu šķērsojušas 157.822 mašīnas ar ASV numuriem.

● Agrākais izpletņu lēcējs Džeks Kliffords ,kas dzīvo Hamiltonā, nolēmis doties kājām uz ASV rietumu piekrastes pilsētu Losandželosu. Šo 2.500 jūdžu lielo distanci Kliffords iecerējis veikt apmēram 83 dienās.

● Sakarā ar pašreizējo punktu sistēmu Ontario provincē, Toronto policija nobažījusies, ka apm 25.000 auto braucēju varētu tikt sveikā cauri bez sodiem, jo jaunais likums paredz, ka katrs „vaininieks" ir jāapstādina uz vietas, lai viņš zina, par ko tam būs jāmaksā. Toronto policija apgalvo, ka policijas kājniekiem ir neiespējams aizturēt mašīnu, kas lielā ātrumā drāžas cauri sarkanām ugunīm. Citādās domās ir Ontario ceļu departaments, kas atzīst, ka ar mašīnas numura pierakstīšanu vien nepietiek. -š.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neiztietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota paštmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī nesaskanēt redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC., TORONTO. PL 9 - 0266.

Skola aicina latvisko tradiciju vakarā

Toronto LB Sestdienas skola 21. martā, pl. 7 vakarā, riko Sv. Andreja baznīcas telpās Latvisko Lieldienu tradiciju vakaru, kuŗā skolēni uzvedīs B. Senkēvičas „Brāļi, māsas, Liela diena", ar daudzām un dažādām raksturīgām izdarībām, olu krāsošanas sacensībām u. c. Būs tautas dziesmas, dejas un rotaļas.

Kā visi šīs skolas sarīkojumi, arī Tradiciju vakars būs vispusīgs un interesants. Par to gādā skolas pārzine A. Martinsone, skolotāji, vecāki un paši skolēni, kas ar lielu jūsmu gatavojušies šim latviskajam cēlienam.

Visi, kam rūp mūsu tradīciju saglabāšana un skolas nākotne, mīļi aicināti šo sarīkojumu apmeklēt.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VĒL PAR RAIŅA DAUGAVU

Latvijas Amerikā red.:

Izlasot laikrakstā LA 11. marta 20. n-rā Nollendorfa k-ga atbildi Latim Libim, gribu arī kaut ko piezīmēt pie šīs atbildes. Vispirms man gan jāatvainojas Nollendorfa k-gam, ka neesmu nekāds jurists un neko tiesas zālē pierādīt nevarēšu, kā arī minēt skaitļus un datumus, kā to dara Nollendorfa k-gs, jo tādu manā ricībā nav, bet varu balstīties tikai uz atmiņām, kuŗas man vēl saglabājušās ilgu gadu tecējumā, kas šķir no toreizējiem notikumiem.

Pēc mana ieskata Nollendorfa k-gs laužas valējās durvis, minēdams skaitļus par Gulbja izdotiem 8.000 eks., kuŗi izdalīti karaviriem Daugavmalā (nedomāju, ka tur izdalīti visi 8.000 eks.). Tālāk Nollendorfa k-gs balstās uz R. Krodera izteicieniem Latvijas Sargā par publikas sajūsmu Raiņa Daugavas pirmizrādē. Vai uz šiem aizrādījumiem kāds ko iebilst? Bet ir pavisam cits jautājums, kādu iedvesmu karaviri guva ierakumos no Raiņa grāmatas (šaubos, vai toreizējos frontes apstākļos bija jebkāda iespēja grāmatu izlasīt) un pirmizrādes teātrī.

Man ļoti žēl, ka Nollendorfa k-gs neatšķir teātra publikas sajūsmu no kaujas lauka.

Man šķiet, ka ja šī iedvesma karaviros nebūtu bijusi jau pirms Raiņa grāmatas izdalīšanas, vai tad tie maz būtu bijuši ierakumos pie Daugavas — vai būtu bijis kāds, kam šo grāmatu izdalīt.

Te nu man kā bij. latviešu strēlnieku, atbrīvošanas un leģiona cīņu dalībniekam jāsaka, ka nekad un nekur neesmu dzirdējis pieminam Raini vai viņa izlasītās grāmatas, kā arī redzētās teātŗa izrādes, kas bijušas kaut vai mazākās iedvesmas devejas latviešu karaviru cīņām. Gan varu teikt, ka cīņas iedvesmā pret saviem verdzinātājiem un apspiedējiem, no kuŗas puses tie arī nāca, jau bija ieaudzināta latviešu tautā tad, kad Rainis vēl nemaz nebija dzimis.

Nenoliedzami — sociāldemokrati piedalījās jaunās valsts Latvijas dibināšanā, un te nu Nollendorfa k-gs vai nu apzināti, vai paviršības dēļ nemin galveno, — bēdīgi slaveno sociāldemokratu teicienu, ka viņi (sociāldemokrati) jauno Latvijas valsti atbalstīs par tik, par cik viņiem būs iespējams reālizēt savas partijas programmu. Kāds cinisms! Te sociāldemokrati ir skaidri pateikuši, ka viņiem neinteresē Latvijas un latviešu tautas liktenis, bet gan šauri, egoistiski partijas labumi, vai pareizāk izsakoties — partijas vadoņu stāvokļa nodrošināšana.

Pilnā mērā varu pievienoties tikai Laša Lībja domām, un jāatbild ar pašu oponenta Nollendorfa k-ga vārdiem, vai nu tas viņam (Nollendorfa k-gam) patīk vai nepatīk, bet toreiz tā tas bija, un Nollendorfa k-ga uzdotie skaitļi un datumi neko grozīt un kaut ko kādam iegalvot nevar. **J. P.,**
bij. latviešu strēlnieku, atbrīvošanas un leģiona cīņu dalībnieks.

IZKĀRTO
IENĀKUMU NODOKĻA APRĒĶINUS un VEIC GRĀMATVEDĪBAS DARBUS.
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

KANADĀ

TORONTO

● Lielgaidu pirmnieču un roveŗu pirmnieku kursi notika 14. un 15. martā Toronto DV namā ar plašu un saistošu programmu. Vad. M. Strīpnieks referēja par pirmnieku un saimi; vad. vietnieks L. Lukss par uzvešanos sabiedrībā; vad. M. Šuriņa par saimi un dzimtu un vad. vietniece J. Vāgnere par sācēju lielgaidu un roveŗu sagatavošanu. Vadītāja V. Slaviešа sniedza vērtīgu referātu par pasaules uzskatiem un sevis veidošanu, bet vad. A. Budrēvics par vadīšanas pamatprincipiem saimes nodarbībās. Vad. V. Treimanis praktiskajās saimes nodarbībās sagatavoja mītnes vakaru par tēmu „Gada tirgus lauku miestā". J. Deksnis referēja par likumu un to pildīšanu no gimenes un tautas viedokļa. Vad. O. Rutka īsos noslēguma vārdos atgādināja galvenos pirmnieka pienākumus. Kursus vadīja O. Rutka un M. Strīpnieks. Apliecības par kursu pilnu beigšanu saņēma Guna Simanovska, Dzintra Simanovska, Inta Kalniņa un Jūlis Toms.

● Pēdējā TLB inženieŗu kopas sanāksmē, kas notika 13. martā biedrības telpās, Toronto pilsētas satiksmes direktora paligs V. Mičeners referēja par satiksmes problēmām Kanadā. Referents galvenokārt iztirzāja drošības jautājumus un pareģoja, ka apmēram gada laikā drošības jostas būs obligātas.

● T. Ķeniņa klavieŗstūdijas audzēkņa Artūra Ozoliņa pirmais patstāvīgais koncerts notiks 19. aprīlī, pl. 5 p.p. Sv. Andreja baznīcas zālē. Programmā J. S. Bacha, Bēthovena, Šūmaņa, Šopēna, A. Kalniņa un citu autoru skaņdarbi. Viss vakara atlikums par labu A. Ozoliņa klavieŗu fondam.

● Teicami izdevies biju Austrumu draudzes dāmu komitejas rīkotais draudzes vakars, kas pulcināja ap 140 draudzes locekļu un deva tai 142,38 dol. lielu atlikumu. Šajā vakarā izlozēja arī jaunā latviešu gleznotāja T. Grīnberga gleznu (Klusā daba), ko pēdējais bija dāvinājis draudzei ar vēlēšanos, lai šis izlozes tīrais atlikums tiktu nosūtīts kādai latviešu bārenītei Minsteres ģimnazijā Vācijā. Izloze ienesa 68 dol. Ar dzīvu interesi klātesošie vēl noskatījās M. Caunes krāsu filmu par Ontario un Toronto, kuŗas izrāde ilga ap 45 minūtes. Pārējo laiku vakara dalībnieki pavadīja pie dāmu komitejas klātajiem kafijas galdiem.

● Toronto latviešu biedrības gadskārtējais bridža turnīrs pāriem notika svētdien, 15. martā TLB telpās. Tajā piedalījās 12 dalībnieki, kas cīnījās turpat 6 stundas no vietas. Saskaitot punktus, izrādījās, ka pirmās vietas ieguvēji ir E. Zvaigzne un L. Garklāvs ar 37,5 punktiem; 2. v. — N. Pētersons un J. Rolavs (30,5) un 3. v. — M. Rolava un H. Ībergs (30). 1. vietas ieguvēji saņēma „Everlast Heating Co." (ko vada A. Rasa un O. Ivans) ceļojošo balvu - kausu. Turnīru sekmīgi vadīja inž. A. Arājs.

● Izcils notikums Toronto latviešu mūzikas dzīvē būs 1. latviešu ev. - lut. draudzes 7. gadskārtējais koŗa koncerts sestdien, 11. aprīlī, plkst. 8 vakarā Sv Andreja baznīcā. Bez koŗa koncertā piedalīsies Austra Holcmane (soprāns), Edīte Ozola - Timermane (ērģeles), komp. Tālivaldis Ķeniņš (ērģeles) un Voldemārs Pukats (teicējs). Koncerta plašākais darbs būs tagadnes ievērojamākā angļu komponista R. V. Viljama kantāte „Pateicības dziesma" kopā ar solistiem, teicējam un ērģelēm.

LONDONA

● L.L. Kopas dāmu komitejas rīkotā bērnu pēcpusdiena — „Mazputniņš lido" 15 martā bija pulcinājusi kuplu skaitu visjaunākās latviešu paaudzes ar tuviniekiem no Londonas un tai tuvākās apkārtnes. Daudzi bērni bija maskās, tēlojot dzīvniekus, dažādu tautu tērpus, šķiet jenes zēnus viņu raksturīgos tērpos u. c. Sanāksmi atklāja dāmu komitejas priekšniece L. Epnere, priekšnesumu daļu vadīja skolotāja L. Cauka ar viņas pašas sacerēto programmu „Putnu valstī. L. Lukste un G. Bite dziedāja dziesmas par putniem, E. Epneris atskaņoja tās uz akordeona, un paši bērni, latviešu sestdienas skolas audzēkņi, tēloja putnus skolotāju M. Rutules un E. Milices vadībā. Programmas noslēgumā A. Rutule stāstīja pasaku par brīnumputniem. Pēc tam dāmas pasniedza bērniem launagu, visi gāja rotaļās, no laimes akas smēla savu laimi un likšmi pavadīja laiku. Aicinot bērnus uz šo pēcpusdienu, bija izsludināta sacensība par putnu nosaukumu skaitu. Uzvarēja latviešu sestdienas skolas vidējās grupas audzēkņi — Pēteris Gūtmanis, uzrakstot 52 putnu nosaukumus, un Māra Laugale — 26, vecākās grupas audzēknes Ināra Ernestsone — 22 un Ieva Lukste — arī 22. Ps.

NIAGARA

● Jaunatnes pulciņš „Dzirkstele" saņēmis no DV St. Katerīnas nod. ziedojumu $15,- ar vēlējumu to izlietot balvām uzvarētājiem lielo Jaunatnes svētku sacensībās. Tāpat nodaļa apsolījusies izkārtot vēl neatrisināto telpu jautājumu tautas deju mēģinājumiem St. Katerīnās. Pulciņa valde par sniegto atbalstu izsaka sirsnīgu pateicību.

● DV Niagaras un St Katerīnas nodaļas nolēmušas kopīgi dāvināt vietējai Saulkrastu gaidu vienībai karogu. Karoga iesvētīšana un pasniegšana notiks Kanadas latviešu skautu un gaidu jendas Juŗa dienas svinībās Niagarā, 26. aprīlī.

MONTREĀLA

● Sv. Pāvila draudzes Lieldienu rīta dievkalpojumā 29. martā, pl. 6 no rīta, Presbiteriāņu b-ā, St. Viateur un Hutchison ielu stūri, māc. Šēfera vadībā, ar solo dziesmām piedalīsies operdzied. Nat. Valdovska un J. Tilga ar kornetes solo.

● 9. aprīlī Van Horn skolas zālē notiks latviešu sabiedrībai veltīts Radiofona simfoniskā orķestŗa koncerts, vijolvirtuoza G. Lapensona vadībā. Solisti: Kanadas labākais čellists V. Joachims, vijolvirtuozs G. Lapensons un pianists H. Rufs. Programmā: Em. Dāziņa, J. Mediņa, G. Bizē, Ed. Griga, P. Čaikovska, S. Rachmaņinova, A. Smetona, Joh. Strausa un Rob. Šūmaņa darbi.

Tas ir pirmais šāda veida koncerts latviešiem ne vien Montreālā, bet vispār Kanadā. Em. Dārziņa Melanholisko valsi simfoniskā orķestŗa izpildīmā, J. Mediņa Āriju Kanadas labākā čellista V. Joachima un simfoniskā orķestŗa atskaņojumā, dzirdēt vijolvirtuoza Lapensona spēli orķestŗa pavadījumā, Rob. Šūmaņa klavieŗkoncertu un citus vērtīgus darbus laba simfoniska orķestŗa atskaņojumā ir gaišs svētku brīdis, pratīsim to pareizi novērtēt.

Koncerta sākums plkst. 8.30 Visi tautieši mīļi aicināti. Ieeja koncertā pret programmām, kuŗas iepriekš saņemamas pie Sv. Āvila draudzes darbiniekiem, dāmu komitejas un Jaunatnes pulciņa locekļiem.

PA SKUJU TAKU

MIRIS PULKVEDIS - LEITN. KĀRLIS MANGULIS

Svētdien, 8. martā, plkst. 5 no rīta savās mājās Notinghamā (Anglijā), negaidīti stājusi pukstēt karaviŗa, cinitāja un sabiedriskā darbinieka plkv.-ltn. Kārļa Manguļa sirds, atnesot neizsakāmas skumjas viņa salauztai dzīves biedrei un lielu zaudējumu visai latviešu sabiedrībai.

Nelaikis nākamā dienā — 9. martā būtu varējis atskatīties uz 59 mūža gadiem. Kārļa Manguļa dzīve ir piederējusi Latvijai. Kad Mangulis bija ieguvis vispārēju izglītību, klāt bija diena, kad dzima Latvijas valsts, tie bija grūti laiki, un dēļiem bija jāsteidz palīgā. Palīgā steidza arī Kārlis Mangulis, iestājās dzimtenes atbrīvotāju pulkā un, cita starpā, piedalījās Rigas - Pārdaugavas atbrīvošanā no vāciešiem 1919. g. 11. novembrī.Reiz uzvilkto karaviŗa tērpu viņš valkāja visus sava mūža labākos un raženākos gadus. Sekoja Latvijas karja un vēlāk Augstākās kara skolas sekmīga beigšana. Dienesta gaitas saistījās laiku ar 6. Rigas kājnieku pulku, tālāk Armijas stāba apmācības daļā, lasot lekcijas arī Latvijas universitātē.

Sekmīgo dienesta gaitu Latvijas armijā prtrauca bolševiku iebrukums Latvijā 1940. gada 17. jūnijā. Šai Latvijai drāmatiskajā un skumjajā dienā pltn. K. Mangulim bija uzdots pienākums ar vienu Armijas stāba bataljona rotu uzturēt kārtību pie Rigas prefektūras, kad to apdraudēja sarkano dienderu pūlis. Baigajā gadā K. Manguļa ģimene zaudēja arī savu vienīgo dēlu, kuŗu apcietināja no skolas sola. Viņš zaudēja arī brāli virsnieku.

Bet cēlās jaunas vētras, sākās vācu un krievu karš, un 1941. gada 1. jūlijā Rigā iesoļoja vācu armija. Baigais gads bija beidzies. 1941. gada 22. oktobrī no Rigas uz fronti izbrauca pirmais latviešu bataljons, un to komandēja Kārlis Mangulis. Vēlākie kara gadi Mangulim aizritēja militāri administratīvā darbā.

Pltn. K. Mangulis ar kundzi Anglijā ieceļoja 1947. gada vasarā. Ceļš viņiem aizvijās uz pirmo darba vietu kādā metallfabrikā Notinghamas tuvumā, kur vēlāk viņi iepirka māju.

1949. gada 11. septembrī kādi 40 laudis sapulcējās Sv. Pētera draudzes zālē, jo bija vēlēšanās un vajadzība organizēt DV nodaļu arī šajā pilsētā. Kārlis Mangulis kļuva jaundibinātās DVF Notinghamas nodaļas valdes priekšsēdis un vadīja to vairākus gadus. Viņš pārstāvēja nodaļu delegātu sapulcēs un vienu gadu darbojās DVF valdē.

Dibinoties LNPL, Mangulis pievērsās plašākam darba laukam un divas reizes tika ievēlēts šajā latviešu nacionālajā pārstāvībā Anglijā. Kā pēdējās delegāts nelaikis kādu laiku darbojās arī LAK EC. Pēdējos gados viņš vadīja Lutera draudzes Notinghamas kopu un bija šīs draudzes priekšnieks.

Aizgājēja izvadīšana notika sestdien, 14. martā, no All Saint baznīcas uz Vilfordas kapiem Notinghamas tuvumā. Izvadīšanu vadīja prāv. B. Fedders. Atvadu sveicieni un vainagi tika nesti no DVF valdes, DVF Notinghamas nodaļas, Lutera draudzes, draugiem un cienītājiem. — Vieglas smiltis svešajā kapu kalniņā.

J. Frišvalds.

TOTĀLA CIŅA

II

AUKSTAIS KARS

Sakarā ar moderno kara ieroču ārkārtīgo iznīcināšanas spēju (parastās ūdeņraža bumbas nāvējošās darbības radijs 5 jūdzes), ļoti iespējams, ka to lietošanu cilvēce nepiedzīvos, bet ar atombumbu lādētā starpkontinentālā rakete gan jo plaši tagad un nākotnē tiks izmantota kā izspiešanas līdzeklis. Uz pasaules skatuves parādījies modernais gangsteris, bruņots ar atombumbu.

Chruščevs jau daudzkārt ir draudējis, ka komūnisms kapitālismu sakaus saimnieciskā laukā. Šajā virzienā tad nu arī viņš strādā, cenšoties visādi dezorganizēt starptautisko preču apmaiņu un vājināt brīvo valstu saimniecību. Jāatzīst, ka Kremļa ārdošai darbībai ir arī savi panākumi, īpaši mazās valstis (piem. nesen Somijā). Tajā pašā laikā komūnisti savās mājās dara visu iespējamo, lai kāpinātu savas ražošanas spējas. Arī tur tiem ir savi panākumi, bet ne tik lieli, kā viņi paši izkliedz. Kā arī komūnisti censtos, viņu nodomi pilnīgi nereālizēsies, jo Ziemeļamerikas un Rietumeiropas valstu saimnieciskais potenciāls, salīdzinot ar komūnistu zemēm, ir tik liels, ka saimniecisko karu šīs zemes vēl ilgi pastāvēs.

Ja komūnistu uzbrukumi būtu vērsti tikai pret saimniecisko fronti, no tiem daudz nebūtu jābīstas, bet viņi to veikli kombinē ar vienlaicīgu darbību arī citos virzienos. Internacionālais gangsteris reizē izlieto lielā kara draudus, viltu un melus un darbā laiž pieķto kolonnu. Viņa ciņas taktika ir labi un tālu uz priekšu izplānota, un viņš veikli izmanto katru pretinieka kļūdu un vājo vietu. Kopš sākta gala komūnisti sevi parādījuši kā lielmeistarus citu kļūdu izmantošanā savā labā.

Vecās un brīvās kultūrzemēs tautas labi pārtikušas, ar diezgan izlutinātiem nerviem, kādēļ Kremļa varenie cenšas tās turēt zem pastāvīga lielā kara draudiem, lai ar to izspiestu plecāpšanos Maskavas prasībām. Ir raksturīgi, ka katrā demokratiskā valstī krelsā novirziena politiskās partijas ir mīkstas pret komūnismu. To pēdējie veikli izmanto un ar veikliem propagandas trikiem cenšas noskaņot vēlētājus par labu tām partijām, kuŗas izvairās no sapšļējumiem, un ar to it kā atšālina kara draudus. Tādēļ arī ļoti iespējams, ka Ādenaueru nomainīs sociāldemokrati, Anglijā pie varas nāks strādnieku partija, bet ASV — demokrati. Līdz šim Eizenhauera - Dallesa pret

IUS

ju ko-
iņš" —
ifordā)
is. Vis-
kaņota
lu.
DVF
J. Za-
sekmī-
nāt arī
et tajā
aurāku
s. Pēc
ulce pie-

nojumu
Ritiņš.
āmatve-
valdes
pozitīvi.
ieņēma
umu.
rējo bu-
3470 ap-
kluba
ldzetu —
s vadī-
a sēru
ārtā, pl.
loc, un
s pr-dis
ura pie-
ki godi-
klusu-
ūtīt ne-
zjūtības

ievēlēja:
J. Frišs-
Ķeņģi, J.
Amper-
t (atse-
valdes
. Valdes
riede, J.
Revīzijas
dīgo tās
tam S.
Kazai-

a ierosi-
s pastā-
es noteī-
sapulce,
aidīja ar
prezidija
DV orga-
ektu. Kā
i jau pa-
ver dažus
mus, pa-
e tomēr
iri tech-
nības un
ektu pār-
bijas no-
to rezolū-
emes val-
n kopām
un tā iz-
pārskatu
un DV CV
tis. Norai-
priekšliku-
biedriem
lu biedra
tāji norā-
āvokli, ka
ņātāju pat
la nekādu
app.)

DOS

ario tran-
nojis, ka
braucējiem
izsniegs
ēja dzim-
s varēs sa-

s Toronto
ti 7 bērni.
projām ne-
a visbēdī-
māti pavi-

s pārvalde
ka pēdējos
skaits Ka-
ar 20 proc.
ka 48 stun-
135.708 ASV
pirms gada
ežu šķērso-
as ar ASV

tņu lēcējs
s dzīvo Ha-
oties kājām
krastes pil-
o 2.500 jū-
iffords iece-
83 dienās.
izējo punktu
rovincē, To-
žījusies, ka
ēju varētu
z sodiem, jo
ēdz, ka katrs
stādina uz
par ko tam
onto policija
s kājniekiem
urēt mašīnu,
trāžas cauri
Citādās do-
ēju departa-
ka ar maši-
kstīšanu vien
Š.

r tiesības manuskriptus saīsināt.
nuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
ienota paternarka.
n vai inicīāliem parakstītajos rakstos izteiktie
tvilst redakcijas viedoklim.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

Skola aicina latvisko tradiciju vakarā

Toronto LB Sestdienas skola 21. martā, pl. 7 vakarā, rīko Sv. Andreja baznīcas telpās Latvisko Lieldienu tradiciju vakaru, kurā skolēni uzvedīs B. Senkēvičas „Brāļi, māsas, Liela diena", ar daudzām un dažādām raksturīgām izdarībām, olu krāsošanas sacensībām u. c. Būs tautas dziesmas, dejas un rotaļas.

Kā visi šīs skolas sarīkojumi, arī Tradiciju vakars būs vispusīgs un interesants. Par to gādā skolas pārzine A. Martinsone, skolotāji, vecāki un paši skolēni, kas ar lielu jūsmu gatavojušies šim latviskajam cēlienam.

Visi, kam rūp mūsu tradiciju saglabāšana un skolas nākotne, mīļi aicināti šo sarīkojumu apmeklēt.

LASĪTAJU vēstules

VĒL PAR RAIŅA DAUGAVU

Latvijas Amerikā red.:

Izlasot laikrakstā LA 11. marta 20. n-rā Nollendorfa k-ga atbildi Latim Libim, gribu arī kaut ko piezīmēt pie šīs atbildes. Vispirms man gan jāatvainojas Nollendorfa k-gam, ka neesmu nekāds jurists un neko tiesas zālē pierādīt nevarēšu, kā arī minēt skaitļus un datumus, kā to dara Nollendorfa k-gs, jo tādu manā ricībā nav, bet varu balstīties tikai uz atmiņām, kuŗas man vēl saglabājušās ilgu gadu tecējumā, kas šķir no toreizējiem notikumiem.

Pēc mana ieskata Nollendorfa k-gs laužas vaļējās durvis, minēdams skaitļus par Gulbja izdotiem 8.000 eks., kuŗi izdalīti karaviriem Daugavmalā (nedomāju, ka tur izdalīti visi 8.000 eks.). Tālāk Nollendorfa k-gs balstās uz R. Krodera izteicieniem Latvijas Sargā par publikas sajūsmu Raiņa Daugavas pirmizrādē. Vai uz šiem aizrādījumiem kāds ko iebilst? Bet ir pavisam cits jautājums, kādu iedvesmu karaviri guva ierakumos no Raiņa grāmatas (šaubos, vai toreizējos frontes apstākļos bija jebkāda iespēja grāmatu izlasīt) un pirmizrādes tēātrī.

Man ļoti žēl, ka Nollendorfa k-gs neatšķir teātŗa publikas sajūsmu no kaujas lauka.

Man šķiet, ka ja šī iedvesma karaviros nebūtu bijusi jau pirms Raiņa grāmatas izdalīšanas, vai tad tie maz būtu bijuši ierakumos pie Daugavas — vai būtu bijis kāds, kam šo grāmatu izdalīt.

Te nu man kā bij. latviešu strēlnieku, atbrīvošanas un leģiona cīņu dalībniekam jāsaka, ka nekad un nekur neesmu dzirdējis pieminam Raini vai viņa izlasītās grāmatas, kā arī redzētās teātŗa izrādes, kas bijušas kaut vai mazākās iedvesmas devējas latviešu karaviru cīņām. Gan varu teikt, ka cīņas iedvesma pret saviem verdzinātājiem un apspiedējiem, no kuŗas puses tie arī nāca, jau bija ieaudzināta latviešu tautā tad, kad Rainis vēl nemaz nebija dzimis.

Nenoliedzami — sociāldemokrati piedalījās jaunās valsts Latvijas dibināšanā, un te nu Nollendorfa k-gs vai nu apzināti, vai paviršības dēļ nemin galveno, — bēdīgi slaveno sociāldemokratu teicienu, ka viņi (sociāldemokrati) jauno Latvijas valsti atbalstīs par tik, par cik viņiem būs iespējams reālizēt savas partijas programmu. Kāds cinisms! Te sociāldemokrati ir skaidri pateikuši, ka viņiem neinteresē Latvijas un latviešu tautas liktenis, bet gan šauri, egoistiski partijas labumi, vai pareizāk izsakoties — partijas vadoņu stāvokļa nodrošināšana.

Pilnā mērā varu pievienoties tikai Laša Libja domām, un jāatbild ar paša oponenta Nollendorfa k-ga vārdiem, vai nu tas viņam (Nollendorfa k-gam) patīk vai nepatīk, bet toreiz tā tas bija, un Nollendorfa k-ga uzdotie skaitļi un datumi neko grozīt un kaut ko kādam iegalvot nevar.

J. P.,
bij. latviešu strēlnieku, atbrīvošanas un leģiona cīņu dalībnieks.

TOTĀLA CIŅA

II

AUKSTAIS KARŠ

Sakarā ar moderno kaŗa ieroču ārkārtīgo iznīcināšanas spēju (parastās ūdeņraža bumbas nāvējošās darbības radijs 5 jūdzes), ļoti iespējams, ka to lietošanu cilvēce nepiedzīvos, bet ar atombumbu lādētā starpkontinentālā raķete gan jo plaši tagad un nākotnē tiks izmantota kā izspiešanas līdzeklis. Uz pasaules skatuves parādījies modernais gangsteris, bruņots ar atombumbu.

Chruščevs jau daudzkārt ir draudējis, ka komūnisms kapitālismu sakaus saimnieciskā laukā. Šajā virzienā tad nu arī viņš strādā, cenšoties visādi dezorganizēt starptautisko preču apmaiņu un vājināt brīvo valstu saimniecību. Jāatzīst, ka Kremļa ārdošai darbībai ir arī savi panākumi, īpaši mazās valstīs (piem. nesen Somijā). Tajā pašā laikā komūnisti savās mājās dara visu iespējamo, lai kāpinātu savas ražošanas spējas. Arī tur tiem ir savi panākumi, bet ne tik lieli, kā viņi paši izkliedz. Kā arī komūnisti censtos, viņu nodomi pilnīgi nereālizēsies, jo Ziemeļamerikas un Rietumeiropas valstu saimnieciskais potenciāls, salīdzinot ar komūnistu zemēm, ir tik liels, ka saimnieciskā kaŗā šīs zemes vēl ilgi pastāvēs.

Ja komūnistu uzbrukumi būtu vērsti tikai pret saimniecisko fronti, no tiem daudz nebūtu jābīstas, bet viņi to veikli kombinē ar vienlaicīgu darbību arī citos virzienos. Internacionālais gangsteris reizē izlieto lielā kaŗa draudus, viltu un melus un darbā laiž piekto kolonnu. Viņa cīņas taktika ir labi un tālu uz priekšu izplānota, un viņš veikli izmanto katru pretinieka kļūdu un vājo vietu. Kopš sākta gala komūnisti sevi parādījuši kā lielmeistarus citu kļūdu izmantošanā savā labā.

Vecās un brīvās kultūrzemēs tautas labi pārtikušas, ar diezgan izlutinātiem nerviem, kādēļ Kremļa varenie cenšas tās turēt zem pastāvīga lielā kaŗa draudiem, lai ar to izspiestu piekāpšanos Maskavas prasībām. Ir raksturīgi, ka katrā demokratiskā valsti kreisā novirziena politiskās partijas ir mīkstas pret komūnismu. To pēdējie veikli izmanto un ar veikliem propagandas trikiem cenšas noskaņot vēlētājus par labu tām partijām, kuŗas izvairās no saspīlējumiem, un ar to it kā atšķirtā kaŗa draudus. Tādēļ arī ļoti iespējams, ka Adenaueru nomainīs sociāldemokrati, Anglijā pie varas nāks strādnieku partija, bet ASV — demokrati. Līdz šim Eizenhauera - Dallesa pretkomūnistiskās frontes stingrākais atbalstītājs bija Adenauers un — kopš nācis pie varas — de Golls, kamēr angļi arī konservatīvo vadībā ir bijuši reizēm diezgan šaudīgi, bet, Bevanam nākot ārlietu resora priekšgalā, būs vēl jaunāk. Jau tagad ar Dallesa daļēju iziešanu no ierindas pretkomūnistiskā aizsardzības līnija ir vājināta, kas jāieskata par sāpīgu zaudējumu īpaši pašreizējā augstā saspīlējuma laikā.

Lai aizkavētu komūnistu ekspansiju iepriekš minētajās zemēs, rietumnieki cenšas tur uzlabot saimnieciskos apstākļus un celt kultūrālo līmeni. Abas šīs lietas cieši saistās viena ar otru un prasa lielus līdzekļus. To pašu dara arī komūnisti. Viņu rīcībā gan daudz mazāk naudas, bet labi izveidots propagandas aparāts. Ikviens sarkanais rubulis tiek pavadīts ar skaļām propagandas bungām, un gala rezultātā viņi ar daudz mazākiem līdzekļiem gūst sev lielus politiskus panākumus.

Atpalicība un nabadzība daudzās zemēs ir tik liela, ka tiem līdzekļiem, ko brīvā pasaule, galvenokārt ASV, līdz šim ir varējusi dot — redzami panākumi nav gūti. Stāvoklis būtu daudz labāks, ja izdotos panākt plašāka apmēra privātā kapitāla ieguldījumus rūpniecības jaunceļsmei, bet līdz šim sakarā ar nedrošo politisko stāvokli privātā kapitāla īpašnieki ir ļoti atturīgi. Valstis savu budžetu robežās līdzšinējo palīdzību atpalikušajām zemēm uz nodokļu maksātāju lēses arī neko daudz kāpināt nevarēs, jo pēdējiem nav īstas jēgas par īsto starptautisko stāvokli, par draudošām briesmām un ārējās palīdzības nozīmi. Visu to ievērojot, jākonstatē, ka stāvoklis atpalikušajās zemēs, kuŗas apdzīvo apm. 1/3 no kopīgā pasaules iedzīvotāju skaita, ir ļoti nenoteikts, un grūti paredzēt, kādu ceļu tās ies nākotnē.

P. G.

Turpinājumā: **RIETUMU OFENSĪVA**

IZKĀRTO
IENĀKUMU NODOKĻA
APRĒĶINUS
un VEIC
GRĀMATVEDĪBAS DARBUS.
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

10 GADI KOPĪBAI UN SADRAUDZĪBAI

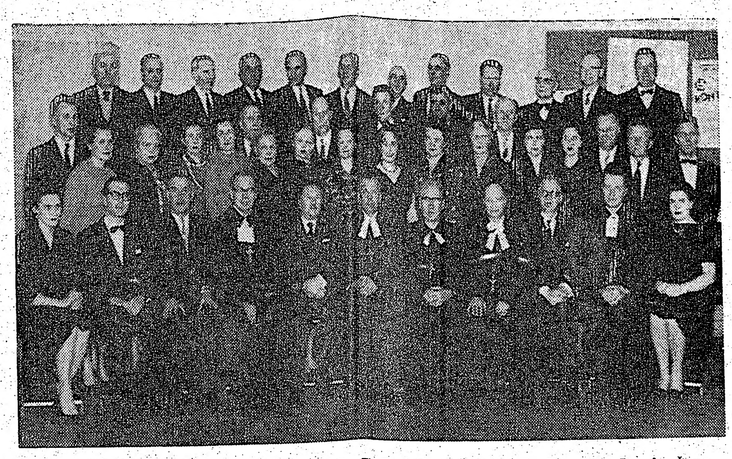

1. rindā: I. Plīse, A. Purvs, T. Ķeniņš, māc. F. Ruperts, dr. pr-ks R. Roze, māc. A. Čops, māc. E. Lange, māc. A. Voitkuss, māc. O. Pello, māc. A. Ozols, M. Zemīte. 2. rindā: P. Plīsis, A. Korbs, A. Ķuze, A. Bidla, E. Millers, A. Ķikulis, A. Innus, J. Kauliņš, I. Kajaks, Z. Freimūts, M. Čope, I. Slaņķe, E. Pauzers, A. Pērkons, B. Kūla, E. Austriņš, J. Petzals, V. Innus. 3. rindā: P. Luks, O. Tambergs, J. Liberis, E. Ezernieks, O. Indzers, A. Zelmanis, E. Veiss, M. Vagners, E. Kronis, A. Liepiņš, E. Freimuts, E. Alberings. J. Kreiļa uzņ.

PIRMĀ LATVIEŠU EV. - LUT. DRAUDZE TORONTO ATSKATĀS UZ RAŽĪGU DARBA POSMU.

Ja kāda organizācija, biedrība vai draudze var atskatīties uz 10 gadu pastāvēšanu, tad tas ir jau ievērības cienīgs notikums latviešu sabiedriskā dzīvē visa kontinenta apmērā. Vēl lielāka nozīme šādai jubilejai ir tad, ja šajos 10 gados ir sasniegts tik daudz, ka reizēm pagrūti ticēt, ka visu to vispār var veikt tādā laika sprīdī. Bet šķiet, ka Pirmajai latviešu ev. - lut. draudzei Toronto daudz ir iespējams.

Turpat ap 700 draudzes locekļu pag. svētdien pildīja Sv. Andreja baznīcu sakarā ar šo ievērojamo darba atceri. Svinības ievadīja 10 gadu dibināšanas atceres un pateicības dievkalpojums, kuŗā bez draudzes mācītāja Ādolfa Čopa piedalījās māc. A. Ozols no Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes, māc. E. Lange no Otavas latviešu ev. - lut. draudzes, māc. F. Ruperts no Vinipegas latviešu ev. - lut. draudzes un māc. A. Voitkus no Montreālas latviešu Trīsvienības draudzes. Dievkalpojumu kuplināja draudzes koris ar Bēthovena — Tā debess izteic un E. Melngaiļa — Dievam piederzeme dir. A. Purva vadībā.

Pēc dievkalpojuma draudzes locekļi un apsveicēji pulcējās baznīcas augšējā zālē pie dāmu komitejas klātajiem tējas galdiem. Svinību laicīgo daļu atklāja T. Ķeniņa klavierstudijas audzēkņi Dace Zvilna un Indriķis Jānītis, atskaņojot Šūmaņa un Bēthovena klavierkompozīcijas.

Priekšnesumiem sekoja draudzes padomes priekšsēža R. Rozes konspektīvs pārskats par draudzes attīstību kopš dibināšanas dienās. Šī draudze, kuŗa patlaban ir 1.477 aktīvu locekļu, savu darbību uzsāka 1949. g. 13. martā ar 50 draudzes locekļiem un ar māc. A. Gaudiņu kā pirmo šīs vienības mācītāju. Divus gadus vēlāk draudze pieņēma savu satversmi un kļuva par patstāvīgu locekli Kanadas ev. - lut. sinodē. Tās satversmes ievadā teikts, ka „draudze paliek morāliskās saistībās ar dzimtenes baznīcu un tās likumīgo arhibīskapu T. Grīnbergu un ka draudzes dievkalpojumu valoda ir latviešu valoda". Māc. A.Gaudiņam pārceļoties uz Montreālu, kādu laiku draudzi apkalpojis prāv. A. Skrodelis, bet ar 1950. g. par pastāvīgu mācītāju šai draudzei saistīts A. Čops. Viņa un draudzes padomes priekšsēža R. Rozes vadībā tad arī galvenokārt šī draudze izveidota par vienu no visspēcīgākajām mūsu trimdas laikmetā. Tagad draudzē darbojas Palīdzības fonds, Dāmu komiteja, Draudzes koris, Sidrabenes pārvalde, Sidrabenes bērnu nometnes komitēja, Veco ļužu atpūtas nama fonds, Svētdienas skola un Grāmatu galds. Bet tas vēl nebūt nav viss. Nule kā savākti $3.000,- nama iegādei, un ir cerības iegūt ap $2.000,- bērnu vasaras nometnes uzlabošanai. Draudze patlaban iepērk arī zemi (10 akru lielu lauku) bērnu nometnes paplašināšanai. Visa šī aktivitāte rāda, ka Pirmā latviešu ev. - lut. draudze šajos 10 gados ir veikusi lielu un svētīgu darbu un, cerēsim, to turpinās arī uz priekšu.

Pēc R. Rozes sniegtā pārskata, māc. A. Čops draudzes padomes pr-dim izteica dziļu pateicību par „krietnu darbu draudzes labā" un kā simbolisku piemiņu pasniedza balvu.

Sekoja mutvārdu apsveikumi. No igauņu draudzes sveicienus nesa māc. O. Pello, izcelot latviešus un igauņus kā vienmēr lielus un draudzīgus kaimiņus. LNAK vārdā sveica V. Upeslācis, izsakot pateicību par „jumta došanu jumta' biedrībai, kuŗai pašai nav vēl sava jumta". V. Upeslācis izcēla draudzes nozīmi arī citā aspektā, proti, to atzīstot par iespaidīgu cīņas ieroci visas mūsu latviešu lietas labā. A. Sudmalis nesa vislabākos novēlējumus no Toronto Latv. tautas augstsk., A.Martinsone — no TLB sestdienas skolas un Kanadas latviešu gaidu un skautu jendām un M. Šuriņa — no „Gaujas" gaidu vienības. Pagaidām vēl neapstiprinātu trimdas rekordu ilgrunāšanā uzstādīja draudzes loceklis Jānis Bārdiņš ar savu 30 minūšu garo apsveikuma runu. Šī, šķiet, bija plašākā runa, kāda jebkad dzirdēta latviešu jubilejās Toronto; tā aptvēra gandrīz visu lielo Romas imperiju, tās tirgus laukumus, Kleopatras un Jūlija Cēzara dzīvi, jubilējsanas jēgu un daudzas citas „saistošas" temas. Dzejisku apsveikumu šim vakaram bija veltījis P. Ziediņš.

Rakstveida apsveikumu bija sūtījusi Latviešu ev. - lut. draudžu apvienība Amerikā (K.Kundziņš), Kristus draudze Hamiltonā, Sv. Jāņa un Austrumu draudze Toronto, Toronto latviešu biedrība, Toronto latviešu baptistu draudze un tautas deju kopa „Diždancis". Mākslinieks J. Deksnis draudzes jubilejas gadījumā bija dāvinājis archibīskapa tēva Dr. theol. T. Grīnberga portretu.

Nobeigumā vēl vārdu ņēma namatēvs māc. A. Čops, aprādot, ar kādām grūtībām bijis jācīnās, lai gandrīz 10 gadus no vietas varētu palikt vienās un tais pašās telpās. Tomēr līdzšinējais darbs devis arī zināmu gandarījumu, un pūles nav bijušas veltīgas. Te lieli - nopelni visiem draudzes locekļiem un labvēļiem. Īpašu pateicību māc. A. Čops izteica rakstniecei Birutai Senkēvičai, rež. M. Bērziņai, komp. T. Keniņam, kora vad. A. Purvam un Sidrabenes pārvades vad. P. Plīsim. Šīs un daudzas citas personas veicinājušas draudzes neatsveramo darbu, kas ar katru gadu kļūst aizvien nozīmīgāks mūsu trimdas dzīvē.

A. K.

Savienotās VALSTIS

ŅUJORKĀ

Ņujorkas Latviešu biedrības nama fonda balle 14. martā pulcēja ap 200 apmeklētāju. Par skaistuma karalieni, pieškirot tai „Miss Latvian" titulu, ievēlēja architektūras studenti Ausmu Straumiņu. Viņu šinī godā ievēlēja jau otro gadu pēc kārtas. Otro vietu ieguva Ruta Zikmane un trešo — Helga Kinava. Trīs lielāko balsu skaitu ieguvējas saņēma balvas. Skaistuma karalienes kandidātēm pēc noteikumiem jābūt ar latvisku izcelsmi. Desandro - Bundžas dejotāju pāris demonstrēja modernās dejas. Balles atlikumu ieskaitīs biedrības nama fondā.

Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes trešais mācītājs Osvalds Gulbis ar marta mēnesi stājās amatā.

Draudzes lauku īpašuma komitejas priekšsēdis P. Irbe atlūdzies no amata un turpmāk darbosies komitejā par konsultantu. Par komitejas priekšsēdi ievēlēts līdzšinējais priekšsēža vietnieks Kārlis Baltodis.

ČIKĀGA

Bijušā LU docenta Dr. A. Janeka lekcija par cilvēces eksistences noslēpumu notiks Otto Krolla Kultūras biroja sarīkojumu ietvaros, Hull House Bowen zālē sestdien, 21. martā, pl. 7.30 vakarā. Lektors, kas ir teicams runātājs, ievedīs klausītāju cilvēku dzīves noslēpumainā pasaulē. Šo jautājumu viņš kopš vairākiem gadiem nopietni pētījis. Ieeja 99c, skolniekiem un studentiem 50c.

Pirmoreiz Čikāgā viesosies dziedone Elza Indriksone svētdien, 22. martā, pl. 7 vakarā Kultūras nama kamīnu zālē, Otto Krolla Kultūras biroja rīkotajā koncertā. Kā pavadītāja un soliste piedalās pianiste Zaiga Ore. Programmā dziesmas un operu ārijas. Ieejas maksa $1,50. Skolniekiem un studentiem 50c. Koncertdziedone Indriksone piedalījusies latviešu, vācu un amerikāņu sarīkojumos, gūdama kritikas un klausītāju lielu piekrišanu. Cerams, ka arī čikāgieši būs atsaucīgi un ieradīsies viešņu klausīties kuplā skaitā.

Ar mantinieku aplaimota mākslinieka Arnolda Šimaņa ģimene: kundzei Ilzei piedzimis brašs puisēns Gundars Artūrs.

—ro.

KALAMAZŪ

Svētdien, kad šeit plosījās sniega vētra, latviešu saimei bija daži svarīgi notikumi. No rīta Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumu vecajā Ciānas baznīcā vadīja draudzes mācītājs A. Piebalgs. Amatā ieveda draudzes padomes un palīdzības fonda locekļus.

Plkst. 1 p.p. vietējais Daugavas Vanagu vīru koris diriģenta J. Zuikas vadībā piedalījās ungāru brīvības cīņu atcerē. Kad koris nodziedāja Pie tēvu zemes dārgās, ko pārtulkoja viņu valodā, visiem akta dalībniekiem acis bija valgas. Mūsu dziesmas guva lielu atsaucību, tās bija jāatkārto un jādod piedevas.

Vakarā, plkst. 7, Stetsonas kapellā notika Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts. Tas bija labi apmeklēts. Pirmajā daļā viņa dziedāja A. Kalniņa, J. Vītola, T. Ķeniņa un J. Mediņa dziesmas, bet otrā — R. Vagnera, P. Čaikovska, J. Kalniņa, P. Maskanji un G. Verdi operu ārijas. Sniegumu klausītāji uzņēma ļoti atsaucīgi. Aplausi un jaukie ziedi prasīja piedevas, ar ko dziedone neskopojās. Pie klavierēm pavadījumu veica V. Treimanis.

Vietējais jaundibinātais Latviešu mednieku - makšķernieku klubs ir jau oficiāli reģistrēts. Kluba valde jau atradusi veikalu, kuŗā biedri varēs iepirkt šaušanas un makšķerēšanas piederumus, ar 10 līdz 25% atlaidi.

Kalns

GRAND RAPIDI (MICH.)

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzē uzsāktas iesvētīšanas mācības, un tajās piedalās — 16 jaunekļi un jaunavas. Iesvētīšana paredzēta 21. jūnijā.

Skrundas skautu un gaidu vienības žurnāla Sirojums redakcija bija organizējusi izbraukumu uz Džonsona parku, lai tur izmantotu daudzveidīgās kalna nogāzes un piekoptu ragaviņu sportu. Nobraucienos daži sasniedza ievērojamu virtuozitāti. Līdz ar jaunajiem šos priekus izbaudīja skautu vadītāji un vecākās paaudzes pārstāvji. Noslēgumā izbraukuma dalībnieki pulcējās latviešu skautu priekšnieka A. Grigora mājās, kur tos pacienāja ar senlatviešu gardumiem un cepumiem. Ievērojot labvēlīgos sniega apstākļus Mičigenā, latviešu skauti un gaidas varēja paši vairāk piekopt un popularizēt slēpēšanas sportu.

Latviešu biedrības jaunievēlētā valde amatus sadalījusi sekojoši: priekšnieks agr. A. Meiers (ievēlēts pilnsapulcē), viņa vietnieks J. Laucis, sekretārs A. Zemītis, kasieris V. Valts, sarīkojuma daļas vadītājs A. Lapsiņš, nama pārzinis P. Grasmanis, sarīkojuma daļas vadītāja palīgs A. Stukmanis, kasiera palīgi P. Vaseris un Ed. Bērziņš.

Grand Rapidos bija ieradies tīģeru mednieks Saša Ziemelis, kuŗš te vietējai amerikāņu sabiedrībai skolās un baznīcu sanāksmēs stāstīja par saviem piedzīvojumiem zvēru medībās džungļos un rādīja gaismas bildes. Viņa priekšlasījumus bija organizējis Grand Rapidu publiskais mūzejs. Sašu Ziemeli viņa apmešanās vietā Marton viesnīcā apmeklēja arī daži latvieši, kuŗiem viņš gan, sakarā ar dāudzajiem pienākumiem dažādu lietu kārtošanā, nav varējis daudz laika veltīt.

Nākot uz pavasaŗa pusi, daži tautieši — bezdarbnieki atkal sākuši cilāt spārnus, lai „dotos peļņā" uz Čikāgu, kur tie jau strādāja uz būvēm pagājušā gada vasarā. Grand Rapidos bezdarba problēma ar vien vēl ir aktuāla. Nedaudzi latvieši pieņemti darbā pēdējās dienās Imperial mēbeļu fabrikā, kur algas nav visai augstas, bet darbs samērā stabils.

Sekojot iepriekšējo gadu tradicijai, latviešu ev.-lut. Vienības draudze arī šogad noturēs 29. martā agro Lieldienas svētku rīta dievkalpojumu. Dievkalpojuma sākums plkst. 6 un pēc tam b-cas apakšējās telpās svētku azaids. Piedalīšanās tajā $1,25 no personas, bērniem 50c. Iepriekšējā pieteikšanās pie dāmu komitejas locekļiem. 21. martā draudzes jaunatnes pulciņš Auseklis Latviešu biedrībā rīko Aspazijas vakaru.

V. Z.

ATVADĪŠANĀS NO L. LIBERTA

Radīts Liberta piemiņas fonds

Ņujorkas latvieši bija pulcējušies kuplā skaitā Betlemes baznīcā 14. marta vakarā, lai atvadītos no aizgājušā mākslinieka prof. Ludolfa Liberta. Šķirsts bija novietots altāra telpā, ziedu pārklāts. Goda sardzē stāvēja Liberta mākslas cienītāju pulciņa locekļi, Ņujorkas latviešu gleznotāji un studentu organizācijas konkordijas Valdemārija locekļi. Pie šķirsta bija arī dzīvesbiedre Amanda Liberte - Rebāne un meita Jana Liberte - Austel. Dievkalpojumu vadīja māc. R. Zariņš. Dievkalpojumu kuplināja draudzes jaukts koris un DV vīru koris. Voldemārs un Olģerts Skultes sniedza vijoles un klarnetes duo.

Pēc dievkalpojuma no aizgājēja atvadījās organizāciju pārstāvji: A. Blodnieks no Liberta mākslas cienītāju pulciņa, A. Bērziņš no KLB, J. Kadilis no ALA's, prof. P. Stārcs no Ņujorkas latviešu organizāciju padomes, V. Stots no Nacionālās operas solistu biedrības, M.Krūmiņš no Ņujorkas Latviešu gleznotāju kopas, J. Valters no DV, Elksnis no konkord. Valdemarijas, māc. R. Zariņš no draudzes, Dr. Vaits (White) runāja angļu valodā Liberta skolēnu vārdā. Telegrafiski līdzjūtību izteicis sūtnis prof. A. Spekke, ALA's priekšsēdis prof. P. Lejiņš, Latvijas mākslas akadēmijas pēdējais rektors prof. J.Kuga, Zviedrijas sūtnis Meksikā L. Nilanders u. c.

A. Blodnieks nolasīja Liberta mākslas cienītāju pulciņa lēmumu dibināt L. Liberta piemiņas fondu latviešu gleznieciības vēstures materiālu vākšanai un apstrādāšanai, izciļu mākslinieku piemiņas saglabāšanai, viņu mākslinieciskās attīstības un darbu pētīšanai. Fondā līdzekļi ienāk no ziedojumiem un ieņēmumiem no Liberta darbu publicēšanas. Amanda Liberte - Rebāne paziņojusi, ka nodod fondam 5% no ienākumiem par pārdotām Liberta gleznām. Iemaksas fondā publicēs laikrakstos. Ziedojumi adresējami Liberta mākslas cienītāju pulciņa kasierim A. Ozoliņam, 278 19 St., Brooklyn 15. N. Y., USA. Pulciņš fondā jau iemaksājis 100 dol., bez tam ienākuši arī citi ziedojumi.

Svētdien, 15. martā, pl. 9 rītā, Betlēmes baznīcā notika iss svētbrīdis. Pēc tam šķirstu pārveda uz Grīnvūdas krematoriju Bruklīnā. Tur svētbrīdi vadīja māc. R. Zariņš. Klusinātas ērģeļu skaņas skaisti dekorētajās telpās radīja īpatnēju svinīgu noskaņojumu. Pēdējos sveicienus aizgājējam nodot bija ieradušies ap 50 cilvēku.

Par muitas pazeminājumu sūtījumiem uz dzimteni.

MĀCITĀJS A. LŪSIS SAŅĒMIS ATBILDI NO TIRDZNIECĪBAS MINISTRA

Jau pirms 3 gadiem, LNAK valdes uzdevumā mācītājs A. Lūsis bija griezies pie toreizējā tirdzniecības ministra ar ierosinājumu, ja iespējams, panākt muitas samazinājumu dāvanu sainīšiem, kas tiek nosūtīti uz Latviju un citām Baltijas valstīm, norādot, ka Padomju Savienības riciba šai ziņā ir pretrunā ar visā kultūrālā pasaulē pieņemto kārtību, ka personīgo davanu saiņi no muitas atbrīvoti.

Toreizējā tirdzniecības ministra atbilde bija visai atturīga, aizbildinoties ar to, ka muitu likmes nosaka pati Padomju Savienība un Kanadas valdībai nav iespējams to ietekmēt.

Uzzinājis, ka pašreiz atkal notiek sarunas par Kanadas un Padomju Savienības tirdzniecības līguma atjaunošanu, māc. A. Lūsis marta sākumā bija nosūtījis apmēram līdzīga satura vēstuli tagadējam konservatīvo valdības tirdzniecības ministram Gordonam Cercilam, Otavā.

11. martā pienākusi tirdzniecības ministra atbilde, kuŗā viņš, cita starpā, raksta:

„Ievedmuitas dāvanām, kas sūtītas uz Padomju Savienību, pēdējā laikā ir samazinātas, un es uzdošu departamenta Starptautiskās tirdzniecības nozarei piesūtīt jums sarakstu par jaunām, pārkārtotām muitas likmēm . . . So sarakstu mēs esam saņēmuši no Padomju Savienības sūtniecības Otavā. Esmu informēts, ka samazinājumi ir īpaši nozīmīgi attiecībā uz jaunām un lietotām drānām . . . "

Vēstules turpinājumā ministrs norāda, ka palīdzības saiņu sūtīšanai uz Baltijas valstīm var izmantot Kanadas pasta iestādes, bez privāto firmu starpniecības, un naudu saiņu izpirkšanai varot nosūtīt ar Kanadas banku starpniecību. Māc. A. Lūsa vēstuli ministrs solās nodot attiecīgai komisijai varbūtējai tālākai ricībai — kā informātīvu materiālu.

Māc. A. Lūsis domā, ka jāgaida jauno muitas likmju saraksta piesūtīšana un tad jāpārbauda, kā praksē šie noteikumi tiek iedzīvināti, jo pagaidām nekādi atvieglojumi saiņu nosūtīšanā ar šeit pazīstamāko firmu starpniecību nav vērojami. Tāpat jāpārbauda arī citas iespējas — saiņu sūtīšanai pa pastu un naudas pārvedumiem. Savā laika dzirdēja, ka Padomju Savienība solījās apmainīt vienu Kanadas dolaru pret 10 rubļiem, bet māc. A. Lūsis neesot atradis banku, kas apņemtos istenot šādu darījumu. „Katrā ziņā mēs varam būt pateicīgi tirdzniecības ministram par viņa interesi šai lietā," teica māc. A. Lūsis. „Man ir pārliecība, ka mums izdosies panākt muitu samazināšanu, vai arī atvieglojumus saiņu pārsūtīšanā ar pasta starpniecību. Es šo jautājumu pacelšu LNAK valdes sēdē, un tad arī izšķirsimies par tālāko ricību."

BALTIJAS SIEVIEŠU PADOME ŅUJORKĀ

Baltijas sieviešu padomes sanāksme notika 14. martā Baltijas brīvības namā, kur bija ieradušās arī delegātes no Čikāgas, Detroitas, Filadelfijas, Vašingtonas, D. C., Bostonas un citām vietām. Sanāksmi ievadīja ar referātiem. Līdzšinējā padomes priekšsēde lietuviete L. Bejukas sniedza darbības pārskatu par padomes 12 darba gadiem; īpaši uzsvēra G. Aniline lasīja par sievietes uzdevumiem, sāpēm un cerībām dzīvē, bet Olga Gulbe referēja par Baltijas tautu jaunatni trimdā. Referātiem sekoja debates. Pēc tam sniedza ziņojumus no nodaļām. Padome nolēma nosūtīt rakstus prezidentam Eizenhaueram, Niksonam, Dallesam un dažiem senātoriem, pateicoties viņiem par stingro nostāju — neatzīstot Baltijas valstu aneksiju.

Rakstveida sveicienus bija atsūtījis sūtnis K. Zariņš un Zariņa kundze no Londonas, sūtnis prof. A. Spekke, padomes pirmā priekšsēde Eslingenā T. Erdmane, dibinātājas Angelika Gailīte, Toronto, M. Ūdre, Salema, Ore., A. Osis-Stunda (Kalamazū), S. Kalniņa (Vašingtona, D. C.), Baltijas sieviešu padomes Kanadā priekšsēde A. Kopmane, Latviešu sieviešu kluba priekšniece Dr. phil. A. Zerviņa (Denver, Colo.).

Par padomes priekšsēdi nākošajam gadam rotācijas kārtībā **ievēlēja** latviešu pārstāvi Eliju Druvu. Nobeigumā nodziedāja Latvijas, Igaunijas un Lietuvas himnas. Amerikas Balss uzņēma E. Druvas vēstījumu latviešu sievietēm dzimtenē un visā pasaulē.

ATBILDE KLĪVLENDAS TEŽU LIETĀ

Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudze saņēmusi atbildi no Amerikāņu apvienotās luterāņu baznīcas (ULCA) uz mācītāju un draudzes priekšnieka rakstītām vēstulēm Klīvlendas težu lietā. Atbildē teikts, ka ULCA šīs tezes neatbalsta. Amerikas kristīgo baznīcu padomes (NCC) konferencē Hartfordā šīs tezes nav pieņemtas. NCC centrālā valde norāda, it kā tā bijusi iecietīga pret komūnismu, un deklarē pretošanos ateistiskajam komūnismam.

CELA VĀRDI

Sievietes mēle ir viņas šķēps. Un viņa rūpējas, lai tas nekad neierūsētu.

Kīniešu sakāmvārds

☆

Kad sieviete kādu mīl, viņa piedod tam visu, pat noziegumus. Bet kad viņa nemīl, tā nevērtē neko, pat viscēlākos tikumus.

Balzaks

☆

Sievietes liktenis ir līdzīgs gleznas liktenim: tai nav nekādas vērtības mulka rokās, kamēr viņš sadzird, ka kāds lietpratējs to augstu novērtē.

B. Šovs

FILMU Pasaule

Filmzvaigzne Merilina Monro pēc ilgāka laika nolēmusi atkal atgriezties filmu pasaulē. Viņas jaunākā filma sauksies „Some Like It Hot".

☆

Karijs Grants ir sajūsmināts par savu nākošo filmu „The Grass ir Greener", ko iecerēts uzņemt Londonā, Anglijā.

☆

Varnera filmu studija patlaban uzņem filmu „The Magic Flame", kuŗā būs attēlota komponista Lista dzīve. Šim gadījumam saistīts filharmonijas orķestris 85 mūziķu sastāvā.

☆

Franču filmaktrise Nikole Moureja kopā ar Holivudas ievērojamo aktieri Robertu Teiloru saistīti filmai „The House of Flies", kuŗu uzņems Londonā un Amsterdamā.

☆

Freds Astērs akceptējis piedāvājumu piedalīties filmas „The Pleasure of His Company" uzņemšanā kopā ar Lilli Palmeru. Šī komēdija pirmos lielos panākumus guva Ņujorkas Brodvejā.

☆

Elizabete Teilore nule kā norīrējusi 85 akru lielu lauku īpašumu Las Vegas tuvumā ar — $5.000,- lielu īres maksu nedēļā. Iemesls: lai biežāk varētu satikties ar Ediju Fišeri, kas, sākot ar 1. aprīli, uzstāsies Las Vegas greznajā hotelī „Tropicana".

A. K.

JĀNIS KALMĪTE DODAS STUDIJU CEĻOJUMĀ

Jānis Kalmīte, kas ir viens no pašreiz vislatviskākajiem gleznotājiem trimdā, pošas studiju ceļojumā no Mineāpoles uz Ņujorku, vai kā gleznotājs pats izteicās — uz otro Parīzi. — Aizvienam pilns gariga dinamisma un spontānu alku, Kalmīte necieš atplūdu — neieredz savas iekšējās enerģijas apsikumu. Bet tāds, lūk, viņam pašreiz mācoties virsū kā melns padebess...

„Uz īsto Parīzi nevaru aizbraukt," viņš saka, — neesot tik daudz naudas, bet Ņujorka, pēc Kalmītes domām, esot otrā Parīze. Spožie dāldeŗi esot pratuši izvilināt no vecās Parīzes daudz kā laba un vērtīga. Šīs vērtības tagad skatāmas Ņujorkas mūzejos un mākslas galerijās. „Par daudz esmu piekēries latviešu glezniecībai, un tādēļ neieredzu nekādu apsikumu vai bezdarbību. Apsikuma brīžos jāpievada jauna sula — spēka dzēriens . . . Ceru sev tādu atrast Ņujorkā — jaunā pārdzīvojumā un saskarē ar citu tautu un zemju mākslinieku labākajiem sniegumiem."

Jānis Kalmīte dosies ceļā jau ap 15. martu. Ņujorkā esot iecerējis pavadīt pāris mēnešus, šajā laikā mitināšoties pie latviešu ārsta Dr. J. Sikas. — Priecādamies par Kalmītes censoniem, novēlēsim viņam vislabākās sekmes šajā studiju ceļojumā, kuŗam atkal sekos jaunu vērtību radīšana.

E. T.

MELI MEKLĒ MELI

14. martā Toronto Latviešu drāmas ansamblis atkārtojumā uzveda M. Ziverta Meli meklē meli. Izrādē piedalījās: no k. — E. Zvaigzne, S. Broklija, H. Saksone, K. Beģere, M. Bērziņa, V. Turķis, D. Pūpēdis, E. Alberings, J. Kreiļa uzņ.

JĀŅA STRODA GLEZNU IZSTĀDE

Jāņa Stroda Gleznu istādi Otto Krolla Kultūras biroja sarīkojumā atklāja svētdien, 15. martā pl. 5 p.p. kultūras nama Hull House Bowen zālē vairāk nekā 200 apmeklētāju klātienē. Pēc rīkotāja uzrunas Čikāgas Latviešu organizāciju priekšnieks, māc. V. Landmanis sāvā sirsnīgajā atklāšanas runā pasvītroja mākslinieka gatavību allaž nākt talkā aicinājumiem apv-bas sarikojumos.

Hull House sabiedrības direktors-rikotājs R. V. Ballards atzīmēja latviešu lielo aktivitāti kultūras laukā, kas veicinot visu Čikāgas iedzīvotāju augšupeju, pieminot Krollu, kuŗš tik ražīgi veicinot šīs latviešu tiekšmes. Valentīna Dalija nolasīja Čikāgas pilsētas galvas, Ričarda Dalija telegrammu, apsveicot Jāni Strodu viņa 50 gadu dzimšanas dienas gleznu izstādes gadījumā. No Otto Krolla Kultūras biroja Strodu apsveica Ruta Eichenfelde un pasniedza ziedus. Viņa pateicās arī Ballardam un viņa kundzei par tik plašos apmēros latviešiem parādīto labvēlību. Jānis Kalmīte, kas bija ieradies uz izstādi no Mineapoles, savā runā kavējās pie Stroda veidošanās līdz šim posmam.

Nobeigumā Jānis Strods stāstīja par savām mākslas gaitām.

Pirmajā atklāšanas dienā izstādi apmeklēja tuvu pie 300 interesentu, starp tiem daudzi sabiedriski darbinieki, pat no attālākām vietām. Izstāde atvērta darbdienās no pl. 6 līdz 9 vakaros. Izstādi slēgs svētdien, 22. martā, plkst. 9 vakarā. - ro.

SKAIDRĪTES PENCES SKATUVES JUBILEJA

Aktrise Skaidrīte Pence-Neimane, atzīmējot savu 40 gadu skatuves darbības jubileju, uzstājās galvenajā lomā pašas sarakstītajā lugā „Vai Tobijam patiks." Izrādes notika 13. 14. un 15. martā Master Institute telpās Ņujorkā. Lugas darbība risinās amerikāņu bagātnieka vasarnīcā pirms 10 gadiem, kad ASV ieradās pirmās pārvietotās personas. Jubilāre tēloja mājasmātes Kellija kundzes lomu.

Pēc pirmās izrādes notika jubilāres godināšana. Viņa saņēma daudz balvu un kaudzēm ziedus. Apsveicēju starpā bija ALA's Kultūras biroja vadītājs J. Kadilis, Ņujorkas latviešu teātŗa pārstāvis J. Zaķis, Bostonas ansambļa pārstāvis, Ņujorkas latviešu aktieŗi, studenšu korporāciju kopa, Daugavas Vanagi. Visas trīs izrādes bija izpārdotas. Latvijā Pence darbojās Daugavpils teātrī.

Ar šo lugu Ņujorkas latviešu teātris viesosies Toronto 25. aprīlī.

Jaunas notis koŗiem

Dziesmu svētku biedrība Kanadā savas nošu serijas ietvaros izdevusi 6. un 7. lapu ar šādām dziesmām: 6. lapa — J. Norvila „Labs ar labu satikāsi" un J. Graubiņa „Jūriņ' prasa smalku tīklu" 7. lapā — J. Zāliša „Jau no bērnu dienām" un V. Baštika „Krustā sistais Nācarietī".

Katram izdevumam ir 4 lpp., cena 15ø, un to var pieprasīt pie Dziesmu svētku biedrības kasieŗa A. Putniņa, 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

Pļkv. O. Kalpaka un Latviešu leģiona atceres svinības Londonā

Arī šogad DVF valde tradicionālo Kalpaka atceres un Latviešu leģiona dienas svinības bija pieskaņojusi DVF delegātu gada pilnsapulces gadījumam. Sarīkojums notika sestdien, 7. martā, Argila aulā. Vakaru atklāja DVF valdes priekšsēdis A. Alksnītis, norādīdams, ka šogad 6. martā palika 40 gadi kopš krita pļkv. Kalpaks un 16. martā paiet 15 gadi no Latviešu leģiona abu divīziju kopīgi izcinītām niknajām kaujām Veļikajas krastos. Pēdējās atzīmējot, tiek godināti visi 2. pasaules kara latviešu cīnītāji, kas savās sirdīs auklēja neatkarīgas Latvijas atjaunošanas ideālu.

Svētku runu teica pļkv. R. Osis, mudinādams ar cieņu atcerēties mūsu brīvvalsts vēsturi, bet domāt un gatavoties jaunās Latvijas celšanai un veidošanai, dodot arī tai jaunu latvisku un labu satversmi.

Koncertā dziedāja M. Dakšēvica — A. Kalniņa, J. Mediņa un H. Pavasara dziesmas. Pavadīja un klavieru solo sniedza M. A. Zariņa. Svinīgo daļu noslēdza Daugavas Vanagu dziesma.

Balli atklāja ar polonēzi P. Pļavnieka vadībā. Londonas novadīja Vanadzes bija rūpējušās par atspirdzinājumiem un loteriju.

J. F.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU,
BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

KAĶIS VAINIGS

Okridžā, ASV, atomu pētniecības centrām vajadzēja pārraukt veselu rindu pētījumu ar radioaktīviem stariem apstarotām pelēm. Izrādās, ka sētnieka kaķis bija ielavījies laboratorijās un izmēģinājumiem domātās peles apēdis.

M. Vētra

MĀKSLA, KAS PASTĀV, VEIDOJAS

ATMIŅAS PAR LATVIJAS BALETU

XI

Nē, es baletu nemīlu un nevaru ciest . . .

Godīgā sabiedrībā baletu tomēr bieži vien uzskata par pavieglu mākslu. Agrākais Venus kalna fauns Georgs Brants, kas gadiem ritot attīstījās par baleta zinātnieku Georgu Štālu un baletdejošanas vietā uzrakstīja vienu grāmatu, stāsta, ka arī Žans Žaks Ruso domājis, ka balets esot naiva, bērniška un viegla rotaļa, kas neietilpstot nevienas nopietnas skatuves ieilogos. Tiesa, daudzi dejotāji ir stipri vien piepūlējušies, lai attaisnotu Žana Žaka Ruso ieskatus. Jāsaka pat, ka visplašāko popularitāti ir ieguvuši tie dejotāji, kas savas dejas ņēmuši vispaviršāk.

Pagājušā gadsimtā bija daudz dejotāju, bet vēsturisku nemirstību iemantoja — Lolla Montēza. Viņa piešķīra daudz lielāku vērību Bavārijas karalim Ludvikim I nekā savām dejām. Viņas dēļ Bavārijā izcēlās revolūcija, un karalis, ar Lollas sagrozīto galvu, tikko noturējās tronī. Rigā lielu popularitāti iemantoja Vološka Leonaitis, bet arī viņš par dejotāju nebija uzskatāms.

Ja kāds no godīgas sabiedrības vai arī cienījamais Žans Žaks Ruso, kaut pusstundu spētu noskatīties klasiskā baleta ikdienas treniņos, tas baletu vairs neuzskatītu par vieglāku mākslu nekā bokss vai iemīļoto grieķu-romiešu cīkstoņu priekšnesumu televizijās.

Ja kāds, turpretim, ir redzējis Mirdzu Griķi Esmeraldā un saskatījis sāpīgās ritma trīsas viņas deju iekšējās noskaņās, tad tas baletu atzīs ne vien par ļoti grūtu, bet arī ļoti nopietnu un dziļi ietekmīgu mākslu. Mīnu Mirdzu Griķi tikai gadījuma pēc, bet viņa tālu nav vienīgais liecinājums deju mākslas pozitīvā. Pieminot Annas Pavlovas izslavēto Mirstošo gulbi, Ņižinska Petrušku, Moiru Šēreru Sarkanās kurpītēs, nav jāaizmirst, ka arī Latvijas baletā bija dejotājas Edite Feifere, Tatjāna Vestena, Melānija Lence un daudz citu, arī no viru kārtas, kas bez balss un bez vārdiem mūziku pārvērta dziesmā, ko dziedāja kermenis.

Kaut nemīlu baletu, nevaru to neatzīt un — necienīt.

Ja nepraša Latvijas nacionālam baletam gribētu noliegt krievu skolas pamatus, tas būtu tik naīvi, ka neviens tam netiecētu. Šī gadsimta sākumā klasiskais balets bija panīcis visā pārējā pasaulē, un latvietis ar to nekur citur nevarēja saskarties kā Sv. Pēterburgā, Maskavā vai caur to pārstāvjiem.

Atsaucoties uz Georga Štāla, agrākā Branta, pētījumiem, Eiropas baleta mākslā 19. gadsimta beigās bija iestājies lūzums un pārvērties nevarībā. Man jāpievienojas Georga Štāla ieskatiem.

Krievija visās kultūrālās izdarībās — pat dāmu apģērba modēs un tualetes papīra lietošanā — ir allaž atpalikusi aiz citām Eiropas zemēm. Kad Eiropā balets bija pārdzīvots, tas parādījās Krievijā kā jauna modes māksla. Krieviem patika kā balets, tā ar balerīnas. Cara aristokratijai bija plaša daba, krievu tirgoņiem — vēl plašāka. Cara Krievijā naudas netrūka ne baletam, ne baletdejotājām. Kam Eiropā vēl bija kāda jēga par klasisko baletu, tos visus pievāca Krievija un izsauca uz Svēto Pēterburgu. Caur viņiem krievu klasiskā baletā apvienojās franču un italiešu klasiskie pamati un atplauka pirkstgalu tehnikā ar jauneklīgu mirdzumu. Kad sākās 1. pasaules karš, klasiskais balets vairs pastāvēja tikai Krievijā.

Māksla, kas pastāv, nekad nestāv uz vietas. Lai māksla pastāvētu, tai jādzīvo. Katram, kas dzīvo, ir dzīvas asinis. Arī krievu balets dzīvoja ar dzīvām asinīm un — plauka. Kā tuksneša oazē, ko apskalo veldzējoša zelta straume, Sv. Pēterburgas Marijas teātrī plauka vecas dejas ar jaunām atziņām. Ar astoto dzīvības gadu dzīvei iesaistītas baleta skolā, Sv. Pēterburgā uzplauka leģendām izdaiļotās dejotājas — Anna Pavlova, Olga Spesivceva, Olga Preobraženska, Aleksandra Feodorova, Matilde Kšešinska, Ņižinska, Sedova, Smirnova un daudz citu, kuŗas nepazīstu. Blakus dāmām parādījās arī dejojoši mākslinieki, kā Ņižinskis, Lifārs un Michails Fokins. Pēdējais kā ass stūrakmens iegūlās klasiskā baleta tagadnē un gulēs šķiet, labu laiku.

Liela nozīme krievu baletā bija Mariusam Petipā. Pa reizēm pabraukājoties uz Maskavu, viņš Sv. Pēterburgā nodzīvoja pilnus piecdesmit gadus. Šajā laikā viņš iestudēja pāri simtam paša izgudrotu baletu, kuŗiem mūziki pēc viņa norādījumiem pierakstīja ritmu, ir melodijas. Kā Petipā, tā arī pārējie Krievijas baleta franču uzskatīja, ka klasiskā baletā mūzika ir nepieciešams, bet ne pārāk svarīgs blakus produkts.

Kad parādījās Michails Fokins, tas iedomājās tiešī pretējo. Nezinu, bet man liekas, ka Fokins bija saskāries ar Dalkrozes dejojošās mūzikas mācībām, un arī klasiskā dejā sāka propagandēt jaunu formu ar mūziku kā galveno, noteicošo un nesatricināmo faktoru katras dejas uzbūvē un izpildījumā. Šodien pie tā jau esam pieraduši. Šodien neviens cilvēks neuztrauktos, ja ekstravaganta baleta trupa izsludinātu Bethovena Devītās simfonijas iestudējumu dejās un dekorācijās. Cita psiche tomēr bija baletomāņu smadzenēs, kad Michails Fokins par baleta izrādi pārvērta Rimska Korsakova simfonisko poēmu Šecherezādi. Mūziku Fokins pieprasīja arī dekorācijās un kostīmos. Viņa baleta inscenējumos it visam vajadzēja skanēt un saskanēt. Uz piecām pamatstigām jeb pamatpozicijām pielietojot klasiskā baleta izteiksmes līdzekļus, arī bez mūžīgām piruetēm un bez atkārtotiem fuetē Michails Fokins parādīja, ka arī uz pirkstgaliem ķermenis spēj atskaņot mūziku. Ar klasiskās dejas tehniku pamatos, arī bez arabeskās astveidīgi paceltām kājām pie Fokina baletnieki arī klasiķā iemācījās izteikt mūzikas emocionālo un ritmisko būtību.

Ar krievu baletdejotājiem, kas izbēga no bada un chaosa pēc revolūcijas viņu dzimtenē, šis dīglis šodien ir plaši uzplaucis ir Anglijā, ir Amerikā — Kanadas Nacionālo baletu ieskaitot. Nav neveikli atzities, ka arī Latvijas balets klasisko sēkļu aizņēmās no krievu mākslinieķiem.

Ja Nikolajs Sergējevs mūs mazliet pievīla, dižmeistare Aleksandra Feodorovo atstāja jo dziļas un paliekošas pēdas. Dejojot Nacionālajā operā viņa bija ne vien priekšzīmīgs dzenulis jaunajai audzei, bet arī pedantiski prasīgs, inspirējošs paidagogs jaunajā baleta skolā. Pie Fjodorovas jauunie dejas mācekļi jo labi izprata, ka nevienā mākslā nekas nav sasniedzams ar lētiem viegliem efektiem, bet mākslas darba veidošanai ir tehniski jānobriest sūrā, gadiem ilgā sagatavošanās darbā. Kad pēc intensīva sešgadīga darba cēliena Aleksandra Feodorova atstāja Rigu, Rigā bija izaudzis augstā līmenī tehniski kvalificēts un baleta mākslas uzdevumiem arī morāliski sagatavots ansamblis.

(Turpinājums sekos)

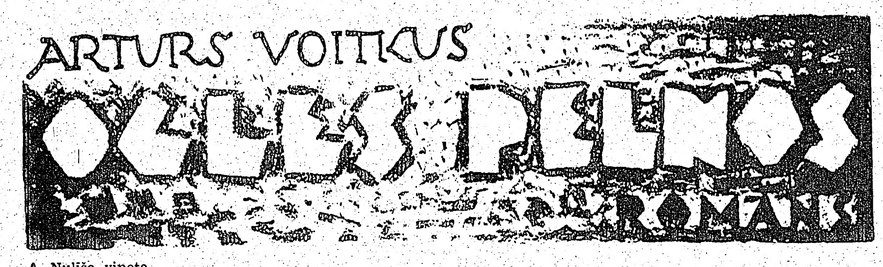

A. Nuliša viņete

(25. turpinājums)

Viņš laipni pasmaidīja un mazliet pielieca galvu.

„Lai nu šā vai tā, Granta kungs — mans pilnīgi personīgs un privāts lūgums paliek spēkā: nāciet. Lai sievieši, kur sievieši — būs Vagulāns, būs Milzums — pasēdēsim kādu stundu kopā, nogaršosim krietnu skotu blakšūdeni un parunāsim par bijušo un nākošo. Kam un kāds jaunums no tā varētu rasties?"

„Jaunums nekāds," arī Imants atslāba — viņam bija kauns, ka nebija pratis savaldīties un Ziemelis redzējis viņu satrauktu sakarā ar Intas vārda pieminēšanu, „bet kāda jēga?"

Kad Ziemelis no Imanta aizgāja, viņš zināja, ka savu panācis, un ka Imants savu lēmumu grozīs.

Ziemeļu māja mirdzēja elektrisko spuldžu spožumā kā eglīte Ziemassvētku vakarā — istabas bija uzpostas, katram pelnu trauciņam bija ierādīta sava vieta, ik krēsls bija novietots tā, lai visizdevīgāk izceltos tā pārvalka pukotais zīmējums, un pat govis virs kamīna izskatījās it kā priecīgi satrauktas.

Ziemelim atgriežoties, Ieva pašreiz nobeidza pēdējos kārtošanas darbus.

„Vai Kristīne neatnāca?" viņš ievēroja, ka sieva pati strādā.

„Bija, bet aizgāja. Uznāca nelabums," viņa atbildēja, „viņš būs?"

„Nesolīja, bet ceru."

„Kāpēc viņš negribēja nākt?"

„Nezinu. Laikam - uzvalka dēļ. Viņš dzīvo ļoti trūcīgi."

„Tu varēji piesolīt aizdot naudu."

„Ja nezinātu, ka tu vēl vienmēr sēro savam Pūpolam pakaļ, varētu domāt, ka tu tagad esi ieķērusies Grantā," Ziemelis teica, bet izteicis, iekoda lūpā: šī piezīme varēja maksāt mierīgo noskaņu. Bet viņš maldījās. Ieva bija apbrīnojami savaldīga.

„Straujā jūsma jau tava speciālitāte, dārgais," viņa kaķeti pasmaidīja, „kā klājas Intiņai?"

Ziemelis apgriezās un aizgāja.

Un šo intriganti un dzelt pratēju Grants uzskatīja par garā vāju?

Bet kad ieradās Vagulāni, Ziemeļi tos sagaidīja blakus stāvēdami un laipniem smaidiem sejā — it kā viņu starpā valdītu vislabākā saskaņa; un it kā šī vakara vienīgais nolūks — ļaut citiem dalīties viņu laimē.

Sarunas sākās kā parasti — ar žēlošanos par nepatikamo laiku un par satiksmes grūtībām, un par Ziemeļa pasniegto dzēriena glāzi.

„Meistars, kas meistars," Vagulāne slavēja, dzērienu nogaršojusi, „tādu tikas iedzert. Nav kā kādreiz Latvijā — tad dzēra kādu pudelē dabūja. Tagad — katram jāprot pašam sajaukt. — Bet jūs jau īsts meistars!"

Ziemelis pasmaidīja — lai tā bija tikai Vagulāne, tomēr patīkami, ja kāds uzslavēja.

„Vagulāna kundze, lai nu vīrieši darās paši," Ziemele viešņu sēdināja lielajā krēslā blakus kamīnam — šis krēsls atradās atstatu no citiem, un tajā bija paredzēta vieta tam, ko vispārējās sarunās negribēja piesaistīt. Izskats bija lepns — pats lielākais krēsls, — bet īstenībā tā bija apslēpta sūtīšana trimdā.

Nākošā ieradās Grauduma kundze — kā, parasti jaunā tērpā.

Ziemelis viņu atbrīvoja no kažoka.

„Jūs, kundze, kļūstat no dienas dienā jaunāka. Vai neizpaudīsiet arī citiem savu noslēpumu?"

„Glaimotājs!" Grauduma kundze uzsmaldīja Ziemeļa attēlam lielajā priekšnama spogulī un kārtoja spilgti zaļā tērpa kaklā griezumu. Tērps šoreiz bija uzkrītošs un dārgs, bet tā ka pirmdien viņa to tā vai tā dos veikalā atpakaļ, tad pareizi vien bija. Pārāk spilgti nedrīkstēja būt vienīgi tie tērpi, ko paturēja. Jo to nebija daudz.

Grauduma kundze nesa sev līdzi kaut ko līdzīgu lielās pasaules elpai. To viņa noteikti nebija mācījusies Latvijas mazajā provinces pilsētiņā, kur viņas nelaika vīrs kādu laiku bija pilsētas galva, — tas bija, ja tā varēja teikt, pašmācības un pašdarbības ceļā attīstīts iedzimts talants. Ko cits ieskatītu par vieglprātību, viņa atzina par dzīves prieku. Viņa zināja par gandrīz visiem — cilvēkiem, ko vien pazina. Viņas vēstules gāja gan uz Vāciju, gan Dienvidameriku, gan Zviedriju, gan Angliju, gan Austrāliju, mazliet sīeidzīgākos, nepabeigtos teikumos apstāstīdama visu, ko viņa piedzīvojusi un novērojusi.

„Es gribu dzīvot . . ." viņa pirms pāris dienām bija apgalvojusi znotam — tas bija mēģinājis pārliecināt sievasmāti, ka tai derētu dzīvot taupīgāk, „es pati pelnu un pati izdodu. Manī neinteresē darbs un nauda. Manī interesē dzīve."

Ziemelis ievadīja Grauduma kundzi viesistabā, uzticēdams viņu Vagulānam.

„Pakavējiet Grauduma kundzei laiku," viņš pasniedza viešņai kokteiļa glāzi, „Grauduma kundze nupat saņēmusi vēstuli no kāda paziņas, kas dzīvo un strādā Kanadas ziemeļos — aiz arktiskās joslas."

Ziemelis vēl nebija aizgājis divi soļi, kad Grauduma kundze jau sāka stāstīt.

Ziemelis pasmīnēja — Vagulāns bija labās un drošās rokās. — Kamēr Grauduma kundze runāja, nebija nekas cits jādara, kā laiku pa laikam tās runas straumē jāiesprauž pa balsienam, lai rādītu, ka klausītājs vēl nomodā. Vagulānam pašreiz šāda iespēja bija sevišķi patīkama — viņam netika runāt, ja nebija pietiekami klausītāju. Šādas mājas viesības, kuŗās piedalījās tikai pāris cilvēku, viņam tāpēc bija pa prātam tikai tāpēc, ka tajās varēja dabūt labus padzērienus.

Un Ziemelim tie bija labi — tas nebija liedzams.

Ziemele, sarunādamās ar Vagulāni un Liliju, kas atnāca tūlīt pēc Graudumas, ne mirkli nenolaida acu no vīra — no vietas, kur Ziemelis sēdēja, varēja redzēt ieejas durvju kāpnes un līdz ar to katru nācēju pamanīt, jau pirms tas bija aizkāris zvana pogu. Viņa acīm sekoja vīra skatam un kustībām kā suns saimnieka rokai, kad tas pacēlis sprungulu, lai to mestu un ļautu tam skriet pakaļ.

Gaiditais ieradās gandrīz reizē ar Milzuma kundzi, bet Ziemeļa kundze draudzeņi neievēroja. Viņas uzmanību saistīja vienīgi Imants.

„Granta kungs! Cik jauki, ka tomēr beidzot atnācāt!" pametusi Vagulāna kundzi vienu, viņa izsteidzās priekšnamā un sniedza cieminam roku, „un paldies par ziediem; var redzēt, ka jūs vēl pavada vecais Eiropas gars. Jaunajā pasaulē šādas uzmanības piedzīvo reti."

Viņa iekārās Imantam elkonī un veda viesistabā

Gandrīz no sienas līdz sienai gludo parketu sedza pelēka, bieza grīdsega, slāpējot soļu skaļumu un radot istabā klusinātu, mierīgu noskaņu. Kad Imants te bija pirmoreiz, istaba bija likusies mazāka un drūmāka, bet šovakar, kad visur dega gaišas spuldzes, sienas šķita it kā atkāpušās un istaba pati bagātāka un greznāka.

Imantam ienākot, Vagulāns, kas sēdēja pa kreisi no ieejas, piecēlās kājās, bet sarokojoties glāzi no kreisās neizlaida. Nomurminājis savu vārdu, viņš tūlīt atgāzās atpakaļ sēdeklī un pielika pie mutes dzeŗamo.

„Un šeit — Vagulāna kundze," iepazīstinājusi Imantu ar Grauduma kundzi, Ziemele veda viņu pāri istabai tālāk, „Vagulāna kundzē, dārgā — iepazīstieties ar Granta kungu; viņš tikai nesen ieradās no Vācijas. Ja vēlāk iznāk laika, jūs varat mēģināt izvaicāt par turienes pārtikas preču cenām, vai nē? Tam taču jābūt šausmīgi interesanti — ko?"

Vagulāne vēl lāgā nebij aptvērusi, vai Ziemeles vārdi vērtējami par nevainīgu runu, vai tajos slēpti dzeloņi, kad Imants jau tika iepazīstināts ar Liliju.

„Lilija, mīļā, rūpējieties abas ar Milzuma kundzi par mūsu viesi," Ziemele aicināja, ierādīdama Imantam vietu starp abām pašā divana vidū, „Granta kungs, uzmanieties! Grunduļa jaunkundze salauzusi ne vienu vien sirdi!"

„Es uzmanīšos," Imants smaidīja, „esiet bez bažu."

Milzuma kundze, sēdēdama sēdekļa pašā galā, dega neziņā un satraukumā — vai Grants viņu pazīst, vai nepazīst? Atceras — vai neatceras?

Ziemeļu viesībām gatavodamās, viņa visu laiku bija rūpējusies par vienu — pārvērst savu ārējo izskatu tā, lai svešais viņu neatcerētos un nepazītu. Toreiz Granta istabā bija valdījusi gandrīz pilnīga tumsa, un varēja cerēt, ka vienacainajam nebūs izdevies viņas vaibstus sazīmēt.

Vienīgi — balss.

Viņa bija smējusies un runājusi. Ne daudz, taču viņas balsi svešais bija dzirdējis.

Bet to pārvērst viņa nevarēja. Katrā ziņā ne šeit, kur to visi pazina.

„Jūs esat Milzuma kundze?" Imants omulīgi paskatījās blakus sēdētājā, „Jūsu vārdu minējis mans dzīvokļa biedrs Ķelputs. Jūs taču viņu pazīstat."

Milzuma bija priecīga, ka Ziemelis viņai jau bija iespiedis rokā dzēriena glāzi — viņa pielika to lūpām un tā ieguva žēlastības mirkli.

Bet viņai nebija jāpūlas. Viņas vietā atbildēja Lilija.

„Kuŗš Džeksontaunā nepazīst Čipu?"

(Turpinājums sekos)

AIDA NIEDRA –

ROMĀNS. GRĀMATU DRA

Loti skaistu vēstījumu izdevies sacerēt Aidai Niedrai. Dzejnieces pēdējie romāni — Melnā magone, Miera ielas cepurniece, Pērles Majores draugs — pavēr kādu agrāk ne visai ievērotu būtisku pazīmi viņas mākslā. Viņa arvien vairāk parādās kā īstenības tēlotāja, kas izvairās no visādiem pārspīlējumiem, pat no stāsta fābulas mocošiem ņaugiem, lai liktu runāt dzīvei, kāda tā ir, neko nenosodot, neko neizcejot, raksturiem liekot attīstīties brīvi, cilvēciski. Agrak mums bija tādi pazemīgi tautas rakstnieki: Apsīšu Jekabs, Doku Atis, kas ļāva nesamocītai dzīvei plūst caur saviem stāstiem, bet tad nāca jaunākas prasības pēc kompozīcijas, ar ko parasti saprot stāsta notikumu izkārtošanu zināmā samezglotā darbības secībā jeb fābula, pec idejiskā stravojuma, stila un stila eksperimentiem. Ja lirikā Aida Niedra ir devusi vienu no oriģinālakiem sasniegumiem, kam nav butiski līdzīgu starp Latvijas laika dzejniecem, tad stāstā un romanā viņa kļuvusi par tiešu realisti, ko nevilina meģinājumi, bet tikai dzives patiesība.

Savā jaunākajā romānā Aida Niedra telo nometnes dzīvi Eslingenā, Liekas, maz kas būtu sakams par šo dzīvi, ko jau daudzi latviešu rakstnieki plaši aprakstījuši. Niedra tai tomēr atrod jaunas krāsas, rādīdama vienkāršus, necilus cilvēkus, kuriem katram sava seja, savs raksturs, ne kariķēdama, nedz arī apjūsmodama. Sievietes — mūžigas Ievas — te nav rādītas kaislības vai milestības liesmainā gaismā, bet pelēkā ikdienā, rūpestos par iztiku, vieglās nometnes tenkās, mazos sarežģījumos. Bēguliba viņas nolidzinājusi, vai arī citādi viņām nav bijis spilgtuma. Tie ir cilvēki ikdieniškā murdoņā, īpašā bēgļu nenoteiktās pastāvēšanas gaisotnē. Iekšējs urdošs nemiers, tramīgums gandrīz visos šajos cilvekos. Viņi nav iepriecināti par nometnes dzīvi, kuŗa, objektīvi ņemot, bija labākais laiks visā mūsu bēgulībā.

Tad izdzitie latvieši bija kopā, varēja būt un bija tiem savas latviskas skolas, sava, kaut arī pašaura kultūras dzīve. vienkārša, bet pietiekoša pārtika, ko par velti deva UNRRA un IRO. Ja to salīdzina ar vēlāko mājošanu „iecelošanas zemēs", tad no latviskā, kā arī no individuālās pastāvēšanas viedokļa nometnes dzīve bija pārāka. Protams, tā nevarēja būt vienmēr, bet rakstniece varēja gan pieminēt to labo, ko nometne deva bēgļiem. Par iecelošanu pareizus vārdus saka viņas varone Ilga: „Visas zemes ir vienādas tik smagi piemeklētiem cilvēkiem, kādi mēs esam, un ja laimi nevarēs atrast vienā stūrī, tad būs jāmeklē otrā . . ." Nav tikai plebīlsts, ka šo laimi neatrada nekur.

Rakstniece stāsta vienkārši par šiem cilvēkiem, par Korneliju Sili, Daci Pakuli, nometnieku Akotu, kas n pazīstina ar pāris piem. Jebšu neviens zīmigs, lai paliktu tomēr lasot esam kustīgā sabiedrībā, attieksmes, kur sab līgst.

Izteiksme noteikta maz vārdiem Aida uzburt vajadzīgo spraigumu. Viņas t pārspīlēts, tuvs saru Viss tas rāda laba mes

Romāns šķietami vās daļās, bet otra 25 lappuses; varēja

PRIEKA DRU

MAGDA PIHLA

Pārāk sāpīga problēma trimdā kums bērnu grām valodā. „Druvas" centies šo robu sa žot klajā īgaumu Magdas Pihlas gr ka Druscina" auto jas Krūkas tulkoju

Šis stāsts ir gaiš vitātes un reizē i res un darbošanā dvēsts. Bet jūs tu ne salkanību, ne l nājumus. Autore rā sauli, skatītu m Druscinas acīm, u ņa šo paņēmienu didaktikas un ar šanos mazās mešt gijā devusi tās att mu — no tikko s nāt sākuša mazu bērna vecumam.

Prieka Druscina ne vienā aktivitāti konfliktā ar to, nedrīkst" un noc tri bērniņķu pa tiem vārdiem dabīgs bērns.

Autores stils rots stāsta saturā

Interesanto, ja mā Toronto a strātors H. P dū I. Steins u

ĢIRTS SALNAIS

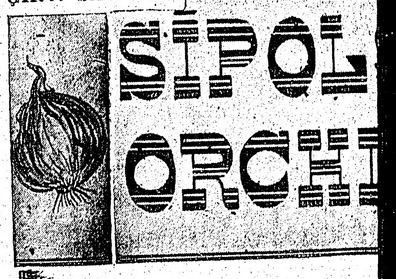

(208. turpinājums)

Studente kā jautājot pamet mirkli tēlnieka drūmi blenza Kētē. Sibilla, slēpjot izbrīnu, sacija li

„Maikls Tercijs ir apspriedē pilsētas valdē. viņa auto atslēgas." — Iedomājās — „varbūt r nav padomājuši par tevis aizgādāšanu mājās, vai k Viņa iespieda Kētes mitrajā delnā atslēgu. „Auto pameta ar roku uz laukuma otrpuses ielu. „Tev r jāgādā atpakaļ. Maikls ritu lido uz Eiropu, v Kāršu glabātuvē ir īpašuma zīmes un cedējums u vārda. Viņi esot vienojušies ar Lil . . . ar jūsu m

Kēte dzirdēja. Jā. Bet nekā tur nebija, kas v priecinātu.

„Ko līdz . . . Kaut viens būtu te . . ."

Sibillas seja satumsa. Viņa pazina pamestību tumu, bet viņai tās bija bijušas krustceles, lai r draugus. Ar Kēti bija otrādi. Un viņai nebija žēl

„Tev jāpiedod, bet — ikviens bija pārliecin tevi jau te aprūpēs Metuzāls vai Dags," viņa ieteicās, cik spēdama saudzīgi. „Un bez tam — ir savi pienākumi. Tas jau, Kēte, nav gluži tik v šī, kā ar slavu un naudu," piezīmēja klusi un sā

Kētes lūpas neizturami vilkās un trīsēja.

TĀV, VEIDOJAS

AS BALETU

tvietis ar
a saskar-
, Maska-
jiem.
ga Štāla,
niem, Ei-
19. gad-
tājies lū-
nevarībā.
rga Štāla

ālās izda-
ģērba mo-
ira lieto-
likusi aiz

Kad Ei-
zīvots, tas
jauna mo-
patika kā
has. Cara
aša daba,
ēl plašāka.
s netrūka
tiejotājām.
ikāda jēga
tos visus
zsauca uz
ur viņiem
ā apvieno-
klasiskie
pirkstgalu
u mirdzu-
aules karš,
s pastāvē-

nekad ne-
nāksla pa-

Katram,
asinis. Arī
ar dzīvām
Kā tuk-
alo veldzē-
Sv. Pēter-
trī plauka
ni atziņām.
adu dzīvei
lā, Sv. Pē-
ģendām iz-
Anna Pav-
Olga Pre-
ira Feodo-
ska, Ņižin-
rnova un
nepazistu.
tijās arī de-
ā Ņižinskis,
okins. Pēdē-
ens iegūlās
dnē un gu-

evu baletā
pā. Pa rei-
uz Maska-
urgā nodzī-
smit gadus,
tudēja pāri
rotu baletu,
viņa norā-
a ritmu, ir
bā, tā arī
leta franču-
siskā baletā
ams, bet ne
s produkts.

Kad parādījās Michails Fokins, tas iedomājās tieši pretējo. Nezinu, bet man liekas, ka Fokins bija saskāries ar Dalkrozes dejošošās mūzikas mācībām, un arī klasiskā dejā sāka propagandēt jaunu formu ar mūziku kā galveno, noteicošo un nesatricināmo faktoru katras dejas uzbūvē un izpildījumā. Šodien pie tā jau esam pieraduši. Šodien neviens cilvēks neuztrauktos, ja ekstravaganta baleta trupa izsludinātu Bēthovena Devītās simfonijas inscenējumu dejās un dekorācijās. Citā, psihe tomēr bija baletomāņu smadzenēs, kad Michails Fokins par baleta izrādi pārvērta Rimska Korsakova simfonisko poēmu Šeherezādi. Mūziku Fokins pieprasīja arī dekorācijās un kostīmos. Viņa baleta inscenējumos it visam vajadzēja skanēt un saskanēt. Uz piecām pamatstīgām jeb pamatpozicijām pielietojot klasiskā baleta izteiksmes līdzekļus, arī bez mūzigām piruetēm un bez atkārtotiem fuetē Michails Fokins parādīja, ka arī uz pirkstgaliem ķermenis spēj atskaņot mūziku. Ar klasiskās dejas techniku pamatos, arī bez arabeskās astveidīgi paceltām kājām pie Fokina baletniekl arī klasikā iemācījās izteikt mūzikas emocionālo un ritmisko būtību.

Ar krievu baletdejotājiem, kas izbēga no bada un chaosa pēc revolūcijas viņu dzimtenē, šis dīglis šodien ir plaši uzplaucis ir Anglijā, ir Amerikā — Kanadas Nacionālo baletu ieskaitot. Nav neveikli atzīties, ka arī Latvijas balets klasisko sēklu aizņēmās no krievu mākslīniekiem.

Ja Nikolajs Sergējevs mūs mazliet pievīla, dižmeistare Aleksandra Feodorovo atstāja jo dziļas un paliekošas pēdas. Dejojot Nacionālajā operā viņa bija ne vien priekšzīmīgs dzenulis jaunajai audzei, bet arī pedantiski prasīgs, inspirējošs paidagogs jaunajā baleta skolā. Pie Fjodorovas jaunie dejas mācekļi jo labi izprata, ka nevienā mākslā nekas nav sasniedzams ar lētiem viegliem efektiem, bet mākslas darba veidošanai ir techniski jānobriest sūrā, gadiem ilgā sagatavošanās darbā. Kad pēc intensīva sešgadīga darba cēliena Aleksandra Feodorova atstāja Rīgu, Rīgā bija izaudzis augstā līmenī techniski kvalificēts un baleta mākslas uzdevumiem arī morāliski sagatavots ansamblis.

(Turpinājums sekos)

---

no sienas līdz sienai gludo parketu sedza
eza grīdsega, slāpējot soļu skaļumu un radot
sinātu, mierīgu noskaņu. Kad Imants te bija
istaba bija likusies mazāka un drūmāka, bet
ad visur dega gaišas spuldzes, sienas šķita it
šis un istaba pati bagātāka un greznāka.
am ienākot, Vagulāns, kas sēdēja pa kreisi no
ēlās kājās, bet sarokojoties glāzi no kreisās
Nomurminājis savu vārdu, viņš tūlīt atgāzās
dekli un pielika pie mutes dzeramo.
it — Vagulāna kundze," iepazīstinājusi Iman-
duma kundzi, Ziemele veda viņu pāri istabai
gulāna kundze, dārgā — iepazīstieties ar
ngu; viņš tikai nesen ieradās no Vācijas. Ja
k laika, jūs varat mēģināt izvaicāt par turie-
kas preču cenām, vai nē? Tam taču jābūt
nteresanti — ko?"
ne vēl lāgā nebij aptvērusi, vai Ziemeles vārdi
par nevainīgu runu, vai tajos slēpti dzeloņi,
s jau tika iepazīstināts ar Liliju.
mīļā, rūpējieties abas ar Milzuma kundzi par
si," Ziemele aicināja, ierādīdama Imantam
abām pašā divana vidū, „Granta kungs,
s! Grunduļa jaunkundze salauzusi ne vienu
manīšos," Imants smaidīja, „esiet bez bažu."
na kundze, sēdēdama sēdekļa pašā galā, dega
satraukumā — vai Grants viņu pazīst, vai
tceras — vai neatceras?
u viesībām gatavodamās, viņa visu laiku bija
par vienu — pārvērst savu ārējo izskatu tā,
viņu neatcerētos un nepazītu. Toreiz Granta
valdījusi gandrīz pilnīga tumsa, un varēja
vienacainajam nebūs izdevies viņas vaibstus

— balss.
bija smējusies un runājusi. Ne daudz, taču
svešals bija dzirdējis.
pārvērst viņa nevarēja. Katrā ziņā ne šeit,
pazina.
sat Milzuma kundze?" Imants omuligi paska-
us sēdētājā, „Jūsu vārdu minējis mans dzī-
rs Ķelputs. Jūs taču viņu pazīstat,"
na bija priecīga, ka Ziemelis viņai jau bija
okā dzēriena glāzi — viņa pielika to lūpām un
žēlastības mirkli.
ai nebija jāpūlas. Viņas vietā atbildēja Lilija.
Dženksontaunā nepazīst Čipu?"

(Turpinājums sekos)

AIDA NIEDRA – MŪŽĪGĀ IEVA

ROMĀNS. GRĀMATU DRAUGA IZDEVUMS, 1958.

Edvarts Tūters

Loti skaistu vēstījumu izdevies sacerēt Aidai Niedrai. Dzejnieces pēdējie romāni — Melnā magone, Miera ielas cepurniece, Pērles Majores draugs — paver kādu agrāk ne visai ievērotu būtisku pazīmi viņas mākslā. Viņa arvien vairāk parādās kā istenības tēlotāja, kas izvairās no visādiem pārspīlējumiem, pat no stāsta fābulas mocošiem žņaugiem, lai liktu runāt dzīvei, kāda tā ir, neko nenosodot, neko neizceļot, rakstturiem liekot attīstīties brīvi, cilvēciski. Agrāk mums bija tādi pazemīgi tautas rakstnieki: Apsīšu Jekabs, Doku Atis, kas ļāva nesamocitai dzīvei plūst caur saviem stāstiem, bet tad nāca jaunākas prasības pēc kompozicijas, ar ko parasti saprot stāsta notikumu izkārtošanu zināmā samezglotā darbības secībā jeb fābula, pēc idejiskā strāvojuma, stila un stila eksperimentiem. Ja lirikā Aida Niedra ir devusi vienu no oriģinālākiem sasniegumiem, kam nav būtiski līdzīgu starp Latvijas laika dzejniecem, tad stāstā un romanā viņa kļuvusi par tiešu reālisti, ko nevilina meģinājumi, bet tikai dzīves patiesība.

Savā jaunākajā romānā Aida Niedra telo nometnes dzīvi Eslingenā. Liekas, maz kas būtu sakams par šo dzīvi, ko jau daudzi latviešu rakstnieki plaši aprakstījuši. Niedra tai tomēr atrod jaunas krāsas, rādīdama vienkāršus, necilus cilvēkus, kuriem katram sava seja, savs raksturs, ne karikēdama, nedz arī apjūsmodama. Sievietes — mūžīgās Ievas — te nav rādītas kaislības vai mīlestības liesmainā gaismā, bet pelēkā ikdienā, rūpestos par iztiku, vieglās nomenes tenkās, mazos sarežģījumos. Bēgulība viņas nolidzinājusi, vai arī citādi viņām nav bijis spilgtuma. Tie ir cilvēki ikdieniškā murdoņā, īpašā bēgļu nenoteiktās pastāvēšanas gaisotnē. Iekšējs urdošs nemiers, tramīgums gandrīz visos šajos cilvēkos. Viņi nav iepriecināti par nometnes dzīvi, kura, objektīvi ņemot, bija labākais laiks visā mūsu bēgulībā.

Tad izdzītie latvieši bija kopā, varēja būt un bija tiem savas latviskas skolas, sava, kaut arī pašaura kultūras dzīve. vienkārša, bet pietiekoša pārtika, ko par velti deva UNRRA un IRO. Ja to salīdzina ar vēlāko mājošanu „iecelošanas zemēs", tad no latviskā, kā arī no individuālās pastāvēšanas viedokļa nometnes dzīve bija pārāka. Protams, tā nevarēja būt vienmēr, bet rakstniece varēja gan pieminēt to labo, ko nometne deva bēgļiem. Par iecelošanu pareizus vārdus saka viņas varone Ilga: „Visas zemes ir vienādas tik smagi piemeklētiem cilvēkiem, kādi mēs esam, un ja laimi nevarēs atrast vienā stūrī, tad būs jāmeklē otrā . . ." Nav tikai piebilsts, ka šo laimi neatrada nekur.

Rakstniece stāsta vienkārši par šiem cilvēkiem, par Korneliju Sili, Daci Pakuli, par dziednieku Akotu, kas nošaujas, iepazistina ar pāris desmit tipiem. Jebšu neviens nav tik izcīmigs, lai paliktu ilgi atmiņā, tomēr lasot esam dzīvā, raibā, kustīgā sabiedrībā, kur mainās attieksmes, kur sabaras un izlīgst.

Izteiksme noteikta, tēlaina, ar maz vārdiem Aida Niedra prot uzburt vajadzīgo ainu, radīt spraigumu. Viņas teikums nepārspīlēts, tuvs sarunu valodai. Viss tas rāda laba stila pazīmes

Romāns šķietami sadalīts divās daļās, bet otrai daļai tikai 25 lappuses; varēja iztikt bez šī dalījuma, dodot parasto nodaļu turpinājumu. Bet Aidai Niedrai no sākta gala bijusi nepatika pret katru mēchanisku iedalījumu viņas romānos, visbiežāk viņa iztikusi pat bez nodaļām, kas vajadzīgas tikai lasītāja atpūtai. Ja gribat, arī tā ir viņas gaŗāko stāstījumu „īpatnība".

Sieviete — „mūžīgā Ieva" — ar saviem labumiem ,ar savām vājībām attēlota šai romānā uz bēgļu dzīves fona, tā kā to tikai iespēj Aida Niedra, sievieti labi pazīdama, tai nedz glaimodama, nedz to nonicinādama.

Jānis Veselis.

Edvarts Tūters

KROKUSS

Naktis vēl lāstekas audzē,
Gaŗas kā vectēva sveces;
Mierinu sirdi un saku:
Dienu projām tās tecēs . . .

Redzi, ka pārvarot sniegu,
Kāds jau ir atradis ziedu:
Zilgani violets krokuss
Rūsganā maurā mirdz liegi.

Skatās un brīnās sirds ilgi —
No trimdas palodas drūmās:
Kāda gan ticības vara
Stāvējsi krokusam kūmās?

PRIEKA DRUSCIŅA NES PRIEKU BĒRNIEM

MAGDA PIHLA. PRIEKA DRUSCIŅA. DRUVAS APGĀDS. TORONTO. 1959.

Pārāk sāpīga audzināšanas problēma trimdā ir liels trūkums bērnu grāmatu latviešu valodā. „Druvas" apgāds ir centies šo robu samazināt, laižot klajā igaunu rakstnieces Magdas Pihlas grāmatu „Prieka Druscina" autores un Tonijas Krūkas tulkojumā.

Šis stāsts ir gaišas bērna naivitātes un reizē īstas zinātkāres un darbošanās gribas apdvests. Bet jūs tur nesaskatisit ne salkanību, ne liekus skaistinājumus. Autore rāda bērna pasauli, skatītu mazās Prieka Druscinas acīm, un, jāsaka, viņa šo paņēmienu ir veikusi bez didaktikas un ar sekmīgu iejušanos mazās meitiņas psiholoģijā devusi tās attīstības tēlojumu — no tikko staigāt un runāt sākuša mazuļa līdz skolas bērna vecumam.

Prieka Druscina ar neapslāpējamu aktivitāti nonāk šad tad konfliktā ar to, „ko drīkst un nedrīkst" un nodara vienu otru tīri bērnišķu palaidnību — citiem vārdiem — viņa ir pilnīgi dabīgs bērns.

Autores stils laimīgi piemērots stāsta saturam, un, cerams, arī pieaugušie, kas šo grāmatu lasīs priekšā mazuļiem, kuŗi pasi vēl neprot lasīt, to darīs ar īstu patiku. Bet lielākie bērni, kas jau ielauzījušies burtu mākslā, centīsies ar aizrautību paši izsekot Prieka Druscinas gaitām, un tas viņiem nebūs grūti, jo iespiedums grāmatā ir skaidrs un lielākiem burtiem nekā pieaugušo grāmatās.

„Druvas" apgāds illustrācijām pieaicinājis divus jaunus mākslinieku — Alfrēdu Brūveri un Daini Miezāju, kas centušies iedzīvoties saturā un dot saskanīgus attēlus. Illustrācijas divās krāsās modinās mazajos lasītājos dzīvāku interesi un attīstīs gaumi.

Vāku, arī divās krāsās un ieŗosinošā kombinājumā ,devis Alfrēds Brūveris.

Katrā ziņā šī jaunā grāmatiņa ieteicama vecākiem un audzinātājiem par iepriecinājumu mazajiem un lietderīgu palīglīdzekli lasīšanas mācībām latviešu valodā.

Lieldienu zaķis to gan nedrīkstētu piemirst līdz ar raibajām olinām. Ang. Gailīte.

Interesanto, jaunā, spēcīgā grafikā I. Šteina izstādi DV namā Toronto apskatīja arī Ontario mākslas mūzeja administrātors H. Parkers ar kundzi (malā pa kr. un pa labi). Vidū I. Šteins un E. Lupomane. Izstāde būs atvērta līdz 22. 3. no pl. 12—9 vakarā, sestdien līdz pl. 8.

SKAIDRĪTES PRINCES DEBIJA ŅUJORKĀ

Jaunās latviešu dziedones pirmais patstāvīgais koncerts Town Hall telpās Ņujorkā 15. martā vainagojies panākumiem. Apmeklētāju skaits sniedzās pie 900, pārsvarā bija amerikāņu publika. Publikā dzirdēja labvēlīgas atsauksmes par mākslinieces sniegumu. Labvēlīgas recenzijas par Princes koncertu parādījās vairākos amerikāņu laikrakstos. „New York Times" bija pat ievietojis Princes fotogrāfiju. Visur Prince dēvēta par latviešu soprāni.

Skaidrīte Prince jau saņēmusi aicinājumu dziedāt il. aprilī ietekmīgajā New York Athletic Club sarīkojumā, kur viņa sniegs operu ārijas un latviešu tautas dziesmas. Ir izredzes, ka Prince dziedās latviešu tautas dziesmas arī Toronto radio raidījumos.

JAUNS DZIESMU KRĀJUMS

Daugavas Vanagu ASV izdotais viru koŗu dziesmu krājums „Vīru balsis" dabūjams pie DV ASV valdes kultūras daļas vadītāja V. Aparjoda, 2573 N. Palmer St., Milwaukee 12, Wis.

Krājuma cena $2,-, bet koŗiem krājumu saņemot caur kultūras daļas vad. — 25% atlaide, tāpat arī atkalpārdevējiem.

Krājumā 15 latviešu komponistu 46 vīru koŗu dziesmas, kas līdz šim nav ievietotas nevienā citā krājumā. Krājumam ir 95 lappuse.

Dziesmu komponisti: Ā. Ābele, V. Baštiks, V. Bērzkalns, J. Cirulis, A. Jērums, A. Kalnājs, J. Kalnietis, V. Linde, J. Mediņš, J. Norvilis, V. Ozoliņš, H. Pavasars, J. Poruks, I. Sakss un B. Skulte.

STRĀDĀT UN NEPAGURT

SVEICIENS RAKSTNIECEI AIDAI NIEDRAI 60 G. DZIMŠANAS DIENĀ

Aida Niedra pirms dažiem gadiem kopā ar nelaiķi Zinaīdu Lazdu

Aidas Niedras dzimtene ir Tirza, skaistais Vidzemes novads, no kuŗa nākuši izcili latju mākslas un kultūras kopēji — dzejnieks J. Poruks, prof. L. Liberts, prof. V. Maldonis, K. Egle, komponists J. Poruks, M. Vētra. Tur 1899. gada 23. martā dzimusi Aida Niedra — pagasta Āžu krogū, kur kūsājušas ļaužu valodas, dzirkstījuši skaļi joki. Tirzas meži ir lieli un plaši, saimniecības iztikušas, ļaudis saglabājuši sevī daudz tautas gara mantu — tautas dziesmu, pasaku, teiku. Skaistākās vietas ir Azandas upes krasti ar saviem gleznainajiem līčiem, kur straumē atēnojas oriežu un egļu stāvi, vai paēnā izaudzis kupls mežrožu krūms. Daudzos sējumos Aida Niedra ir cildinājusi savas dzimtenes Tirzas skaistumu, pieminējusi pagasta ļaudis, to izdarības, divainības, rosību.

Jau agrīnais romāns Grēka ābols, vēlāk romāni Pie Azandas upes, Azandas ļaudis, Sieva — ietver šo ļaužu priekus, bēdas, dzīves traģēdiju vai smiekļus.

Gleznā grāmata „Rožu pelni" stāsta par Tirzas jaunavu, kas jau 1919. gadā ierodas Rīgā, kad cīņas ar Bermontu nav vēl beigušās, vēl kauju ugunīs liesmo pilsēta, bet viņai jau ir cieša apņemšanās — kļūt rakstniecei. Spīvi un stingri viņa turas, lai sasniegtu mērķi. Iepazīstas ar rakstniekiem V. Eglīti, Ed. Virzu un citiem, vēro Rīgas sabiedrību. Publicē dzeju krājumu „Erosa elēģijas", romānus „Sarkanā vāzē" un „Cilvēks ar zelta acīm."

Trimdā, Oregonā, rakstītā „Pilsēta pie Daugavas" — rāda Latvijas brīvības gadus, kad vīsās nozarēs ir uzplaukums. Ja „Rožu pelnos" vēl daudzus māca nospiestība, neziņa, šaubas, trūkums, tad „Pilsētā pie Daugavas" sērīgais smaids atplaukst omulīgā pašapziņā. Tā ir Rīgas sabiedrība, tā ir Rīga, kur ikdienā darbs rit drudžaināsteigā, lai vakara stundas piederētu atpūtai ,svētku dienas izbraukumiem.

„Veikalu noliktavās smaržoja mandarīni, oranžas, citroni, vīnogas, vīģes, mandeles, kaudzēs gulēja Latvijas kviešu un rudzu miltu maisi, griķu un putraimu kules, Latvijas cukurs un ievestā sāls" (citāts no „Pilsēta pie Daugavas").

Latvijas brīvības gados Aida Niedra dodas arī savā vienīgajā ārzemju ceļojumā — uz Franciju, uz tāli daudzināto Parīzi. Viņa vēro arī Berlīni, bet tajā maz prieka, to apēno bezgaumīgās pilsētā klīstošo karaveiņu pulciņu dziesmas, un visur jūtama militārā vara. Parīzē viņa ierodas satiksmes strēlka laikā, kad šīs pilsētas dzīve kūsoja nemierā. Bet bija arī aizņas, kas dzejnieci iepriecināja — dārzi ar skaistām strūklakām, muzeji, kapsēta, kas pašā Parīzes trauksmē sevī glabā daudz ievērojamu kultūras darbinieku pīšļus.

Atgriezusies Rīgā, Aida Niedra ilgi kavējas savā dzimtajā novadā — Tirzā. Ilgi viņa svētdienas rītos vēro brammanīgos baznīcēnus, aizturētā elpā rakstniece skata šo trako skriešanos, bet dzimtenes zirgi ir izturīgi: „Te traucās un steidzās Latvijas sētu īpašnieki, šis atbrīvotais tautas spēks, kas vairs nedzīvoja zem svešu tautu varām."

Bet tad likteņgājā jūnija rītā Latvijas brīvības saules aizsedz tumši mākoņi, un sveši karaŗi bradā latvijas zemi. Ir noslēdzies kāds posms Aidas Niedras dzīvē — laimīgie un saulainie gadi. Paiet pāris divu svešu varu okupāciju gadi, un rakstniecei kopā ar daudziem ir jādodas bēgļu gaitās: „Par laukiem, pār mežiem, pār pilsētu drūzmām, pār jūrām, pār bezgala ceļiem", līdz tie viņu noved Savienotajās Valstīs — mežonīgās Oregonas mazajā pilsētiņā Korvallē. Šeit viņa dzīvo vairākos īres mājokļos.

Atmiņā no ciemosanās reizēm sevišķi spilgti palicis viens namiņš, ko arī rakstniece pati bija iemīlojusi visvairāk. Še viņai bija savrupa darba istaba jumta stāvā. Plašajā ēnainajā dārzā ziedēja vecs ceriņu krūms, daži rožu stādi mirgoja zālē. Tepat ap Korvalli liecās Marijas upe, tepat bija brūno lāču sils.

Oregonas posms rakstniecei bija ļoti ražīgs. Šeit radās romāns „Katrīna Ābele" — par bēgulības laiku un pirmajiem gadiem trimdā. Bēgļu dzīve visā savā saspiestajā šaurībā, trūkumā, kailumā, skaudībā, melnesībā un neziņas postā „Katrīnā Ābelē" ir tik labi parādīta ,ka lasītāji to ātri pirka un kāri lasīja. Tāpat atzinību ieguva stāstu un noveļu krājums „Pasaules plauksta", un daudzi atkal un atkal to pārlapo, lai kavētos Tirzas krāšņumā, dalītos tās cilvēku sūrajos likteņos, vai līdzi autorei sāpēs un neziņā atkal pārdzīvotu smagos okupācijas gadus, līdz nonāktu Marijas upes krāšņajos krastos lāču silā — Oregonas mazpilsētas gaisotnē. Šī pilsētiņa, tās iedzīvotāji un trimdā izkliedēto ļaužu likteņi ir iemūžināti daudzās Aidas Niedras skaistajās grāmatās: Melnā Magone, Pērles Majores draugs, Mūžīgā Ieva.

Atjaunotā izdevumā nāca klajā „Piektais bauslis" — kādas Vidzemes sētas ļaužu traģēdija un smagie likteņi. Tirzas atmiņās kavējoties, uzrakstīta „Maija Purene." Rīgas ainas un sabiedrība parādīta lieliski romānā „Miera ielas cepurniece".

Un pāri visam tam rakstniece atrada vēl laiku vairākus gadus savā mazajā trimdas mājokli pulcināt bēgļu gaitās izaugušos, lai viņiem mācītu par Latvijas skaistumu, Latvijas kultūru, dabu un tautu. Allaž viņa piedalījās Oregonā rīkotajos rakstnieku ritos ar darbu fragmentiem vai dzejām.

Pagājušā gadā rakstniece atstāja kluso Oregonas stūri un pārcēlās uz saulaino Kaliforniju, Sanfrancisko, mūžīgās trauksmes pilsētas, pievārtē — Berkelejā. Varbūt tur dzīvodama, rakstniece gūs jaunus iespaidus, jaunas atziņas. Visos šīnīs grūtajos laikos Aida Niedra nav izlaidusi spalvu no rokām. Viņa ir spīvi un cieti to turējusi savos pirkstos, lai laiku pa laikam mums dotu atkal jaunus darbus, jaunas grāmatas.

Allaž viņas skats iet divos virzienos — tālā pagātnē, Tirzas laukos un ļaudis, Rīgas raibajā sabiedrībā, un tagadnē — svešās zemes krastā, tās īpatnībās un dzīvē. Varam novēlēt rakstniecei viņas 60 g. atceres dienā — 23. martā — „Strādāt un nepagurt!" — rakstot jaunas grāmatas, latviskās gaisotnes apdvestas un trimdas laika likteņos saistītas. **Z. Ritmanis.**

GIRTS SALNAIS

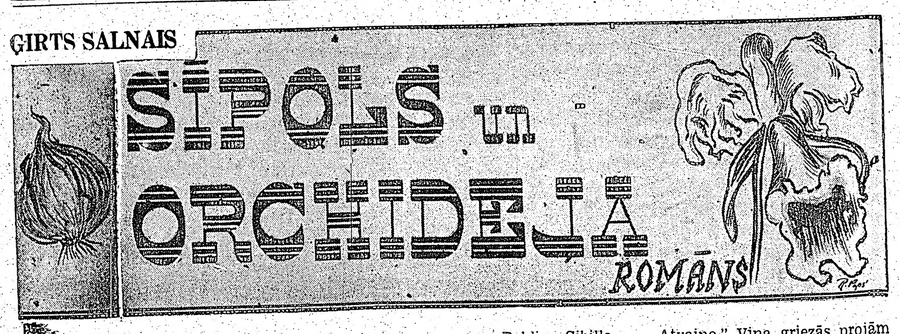

(208. turpinājums)

Studente kā jautājot pameta mirkli tēlniekā .Tas drūmi blenza Kētē. Sibilla, slēpjot izbrīnu, sacīja lietiski:

„Maikls Tercijs ir apspriedē pilsētas valdē. Te ir viņa auto atslēgas." — Iedomājās — „varbūt rīkotāji nav padomājuši par tevis aizgādāšanu mājās, vai kā . . ." Viņa iespieda Kētes mitrajā delnā atslēgu. „Auto ir tur," pameta ar roku uz laukuma otrpuses ielu. „Tev nav tas jāgādā atpakaļ. Maikls rītu lido uz Eiropu, vai kur. Kāršu glabātuvē ir īpašuma zīmes un cedējums uz tava vārda. Viņi esot vienojušies ar Lil . . . ar jūsu māti."

Kēte dzirdēja. Jā. Bet nekā tur nebija, kas viņu iepriecinātu.

„Ko līdz . . . Kaut viens būtu te . . ."

Sibillas seja satumsa. Viņa pazina pamestības rūgtumu, bet viņai tās bija bijušas krustceles, lai meklētu draugus. Ar Kēti bija otrādi. Un viņai nebija žēl.

„Tev jāpiedod, bet — ikviens bija pārliecināts, ka tevi jau te aprūpēs Metuzāls vai Dags," viņa tomēr ieteicās, cik spēdama saudzīgi. „Un bez tam — katram ir savi pienākumi. Tas jau, Kēte, nav gluži tik vienkārši, kā ar slavu un naudu," piezīmēja klusi un sāji.

Kētes lūpas neizturami vilkās un trīsēja.

„Paldies, Sibilla . . . Atvaino." Viņa griezās projām un gāja. Vējš leca krūtīs. Svieda smiltis, lapas, pa veselai vējaslotai grīstē gaisup.

„Ir gan jums sirds. Kā cietumsargam. Nu, skaidri redzi, kāpēc mēs nevaram precēties."

„Neviens pēc tā nav prasījies. Tikai pats trinat muļķīgas domas," Sibilla saskaitās. „Jums ir sieviete, man — vīrietis. Nepietiek? . . Un bez manas draudzības — tā kā tā — esat kā mežā. Jāstrīdas ar Penelopi. Ar manekenu."

Viņi gāja projām, sirsnīgi kircinādami viens otru, līdz Sibilla pārskaitusies kliedza cauri vējam:

„ . . Jā, jā . . . Jū tagad, varbūt, teiksit: vienam putnam aizlūzuši spārni."

„Jā, teiksu. Pietiek manas vienas acs, lai redzētu, ka tā meitene nemaz nav tik ļauna, kā jūs viņu esat iztaisījuši," kliedza pretī, sargādams acis no smiltīm, tēlnieks. „Ar rokām te visi lūdz Dievu, bet iekšā — tīrā melnā birža . . ."

Kēte laukuma vidū pusakla, zobos čirkstot smiltīm, acīm asarojot, uzdūrās pieminekļa pakājei un, instinktīvi, cinīdamās ar elpu, uz mirkli ievilkās aizvējā. Slaukot acis, kā caur miglas aizkaru nolīpēja uzraksts: „Te rādīts sugas bullis — Leonards Pirmais Ķēniņš un govs — Leontīne Pirmā Ķēniņiene, no kuŗiem šī pilsēta mantojusi labskanīgo nosaukumu."

Ienāca prātā Leonards Piektais Ķēniņš. Tas šodien jau bija apēsts.

— Kāpēc? — muļķīgais, neatbildamais jautājums pašu it kā pārlauza, un Kēte, ļaudama vaļu histerijai, streipuļodama traucās projām uz auto.

☆

Kad Kēte tika ārā no pilsētas, diena bija pārvērtusies naktī. Debesīs šķita pacelta, sagrauta, liesmu un uguņu pilna pilsēta. No apvārsņa pamalēm stāvus augšup uzdzinušās, viena pār otru ar bālganām pažobelēm, kā apkvēpušu bizantisku katedrāļu sienas, kustējās melnu mākoņu grēdas, ar savu negaisu vējiem triekdamas pa priekšu miglainu, palsu pelēcību, kas, it kā atdūrusies pret griestiem, blīvējās lejup, tiekdamās iekerties augsto ozolu un skabardžu galotnēs.

Četrslokšņu ceļā pilniem uguņiem šāvās uz pilsētas pusi retas mašīnas, kā skriedamās ar vēju. Kētes puse bija tukša. Viņas spēcīgie četrvietīgie sporta rati drāzās uz priekšu sumēdami. Virs stūres skata līmeņa šūpojās Maikla iemīļots, mazs samta mērkaķītis, iekāris asti sidraba uzrakstā: „Ja vēlaties mirt, drusku pieveriet acis . . ." Kēte to neredzēja. No bērnu dienām viņa bija gājusi cauri bargai vecā MakKroga braukšanas skolai. Pie stūres viņas blakusdomas un jūtas bija mirušas.

Iegriežoties farmas ceļā, pēkšņi kaut kur šķita izsprāgstam uguns un ūdens bumbu lēvenis. Auto priekšā nolaidās kā siena. Ceļš pārvērtās upē. Kētes pēda atrāvās gāzes paminai. Auto kustējās kalnā kā taustīdamies. Labā roka pie stūres juta neatlaidīgu vēja spiedienu pret mašīnas sāniem, it kā nepārtrauktā tieksmē nocelt no ceļa.

Tikusi pagalmā, Kēte, kā aizdegusies izlēca no mašīnas. Vienā mirklī viņa bija slapja līdz ādai un vētras pēkšņa grābiena kā pielipināta automobilim. Gaiss šalca, uguņoja un rēja vienos pērkoņa grāvienos. Kēte saņēmās un mazā vēja atelpas brīdī ieskrēja mājā. Tukšajos gaiteņos, vāji ietrīsoties, mirdzēja spuldzes. Nejuzdama slapjās drāna, Kēte atvēra mātes istabas durvis. Tā bija tukša un tādā kārtībā, it kā te dienām nemājotu neviens. Meiteņu istabā — tas pats. Viņu sagrāba jauns izmisums. Viņa skrēja uz MakKroga kantori. Grāmatvedis ļoti izbrīnījies pacēla galvu no papīriem.

„Kēte?"

„Kur citi?"

„Gerrika kungs un Dillasa kungs ir pilsētā". Atbilde bija vēsa un vienaldzīga, bet acīs kaut kas pazibēja, un MakKrogs pasteidzās uzlikt bieza raga acenes. Kēte atbildi saņēma kā sitienu.

„Es — tēvoci MakKrog — neprasu pēc . . ." viņai aizrāvās balss, „Kur mā un mazie?"

„Gerrika kundze aizbrauca uz kollēdžu kopā ar . . . Viņa paliks vismaz kādu nedēļu atvaļinājumā," viņš uzmanīgi pētīja meičas seju. Tajā rādījās un zuda histeriskie vaikstiņi. Un piepeši Kēte iešņukstējās, paslēpa seju delnās un kā akla metās uz āru pagalmā. MakKrogs, zaudējis katru izgudrību, izskrēja viņai pakaļ un ievilka lieveni. Pats mirkli samircis, apņēmis roku meitenes pleciem, viņš izmisis murmināja:

„Kas ar jums, Kēte? . . . Kur jūs?"

„Es . . . es — braukšu pie viņām."

„Muļķības, muļķības . . . Viesuļvētrā!" viņš pamazām saprata notiekošo. „Jums jānomierinās un jāpaliek. Jūsu panākumi . . ."

Viņa sarāvās.

„Kas tie par panākumiem, kad — neviena . . . neviena miļa . . . cilvēka . . ." viņa šļupstēja caur asarām.

MakKrogs noņēma un izslaucīja aizsvidušās acenes. Drusku pašūpoja galvu un pasmaidīja.

„Domāju, ka mums jāpārgērbjas un tad . . ." Viņš noglāstīja Kētes karsto galvu.

BEIGAS.

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
23 Fairview Blvd., Toronto. HO 3-6612

V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: atsevišķa, divu dzīvokļu, 12 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, 2 atsevišķas ieejas, 2 garāžas, ūdens - ēļļas apkure. Kopīgā cena $24.500,-, zema iemaksa. Atlikums uz izdevīgām obligāc.

BROADVIEW - DANFORTH: 6 istabu dubultķieģeļu māja, 2 vannas istabas, 2 virtuves, moderna automatiska apkure, garāža. Kopīgā cena $14.500,-, iemaksa $2.900,-. Atlikums uz izdevīgām 10 gadu obligācijām.

DANFORTH - WOODBINE: atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs, moderna ēļļas apkure. Plats iebraucamais ceļš un skaists liels dārzs. Kopīgā cena $12.900,-, iemaksa $2.900,-. Atlikums uz izdevīgām 10 gadu obligācijām.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALIDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Ja apnicis tu dzīvi sūru,
Steidz tur, kur Bathurst šķērso Blūru;
Ar rozi, neļķi, tulpi, krokus,
Tev' iepriecinās veikals LOTUS.

802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto.
KANADAS LATVIEŠU
DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS
SALONS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W.,pie Grace Toronto LE 5-6792

A. EGLITIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNICA
ERIKO TV ANTĒNAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZĪRĒ TV PAR $8,- NEDĒĻĀ
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

OLGA INTS
DĀMU FRIZIERSALONS
820 Danforth Ave. (Pape - John)
HO 5-4388, Toronto.

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

The Dahlia Beauty Salon
408 Danforth Ave., Toronto.
MATU un SEJAS KOPSANA. ILGVIĻNI.
MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.
Ērtas, labi vēdinātas telpas.
Mūsu darbinieces runā latviski.
Tel.: HO 3-4262.

MURRY'S DRUG STORE **E. GALDIŅA** 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmētika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

SŪTA SAIŅUS UZ SSSR, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU, UKRAINU BALTKRIEVIJU u. c. REPUBLIKĀM
SŪTIET DĀVANU SAIŅUS LIELDIENĀM JAU TAGAD.
Izmantojiet mūsu firmas uzticamos, rūpīgos un ātros pakalpojumus.

GENERAL PARCEL and TRAVEL Co., INC.
(USSR LICENCETS)
MŪSU NODAĻAS:
135 W., 14th St., New York 11, N. Y., Tel. CHelsea 3-2593.
141 Second Ave. New York City Tel. GR 5-7430
Atvērts darbdienās no pl. 9—6 un sestdienās no pl. 9—4.

332 Fillmore Ave., Buffalo 6, N. Y. Tel. MOhawk 2574	909 Literary Road, Cleveland 13, Ohio, Tel. TOwer 1-1451.	11339 Jos. Campau. Detroit 12, Michigan Tel. TOwnsend 9-3980
632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa. Tel. WAlnut 5-8878.	132 Franklin Ave. Hartford Conn. CHapel 6-4724.	398 W. Fourth St. Boston 27, Mass. Tel. ANdrew 8-5040	39 Raymond Plaza, W. Newark, N. J. Tel. MArket 2-2577.

Viņi labprāt sniegs Jums visu nepieciešamo informāciju. Mūsu lielā un uzticamā firma ir apkalpojusi tūkstošiem klientu un ir tos pilnīgi apmierinājusi.
100% garantija, ka katru saini piegādās. Sūtījumus izdara 48 st. laikā. Mērķi sasniegs 6—7 nedēļās, ar gaisa pastu 7—12 dienās.
Mūsu kantoros ir pilnīgā izvēlē pirmklasīgas pārtikas vielas, rūpniecības preces, ādas, apavi, lakati, pulksteņi utt. par viszemākām cenām.
Pieprasiet mūsu pilnīgo bezmaksas katalogu, kurā redzami visi izdevumi, arī muitas un pakalpojuma maksas.

MANN & MARTEL
REALTORS LTD.
A. KAMPE 1499 Yonge St., WA 5-2131. mājās OX 1-8179.
piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.
AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3 PROC. GADĀ.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem nosacījumiem un tām piedāvā
ALEKSANDRS KANBERGS
594 Sherbourne St., Toronto
Īnoma rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. Visi sūtījumi apdrošināti.
Jūs varat uzticēties: 11.000 saiņu Latviju sasnieguši 10—12 dienās.
Informācijai zvaniet vai iegriezieties personīgi
B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO WA 1-0432

Zeltkalis
ANTONS KIVLENIEKS
(KALŪPE JEWELLERY)
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont., HO 3-1008.

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518
Visāda veida padomus un pakalpojumus juridiskos jautājumos sniedz
JOHN KUZMOCHKA, B. A.
Barrister, solicitor & notary
4 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

Apkuŗu un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

VEIC VISĀDA VEIDA
APMETUMU DARBUS
Zvanīt: WA 4-7253, Toronto.

A. SILAVS
sākot ar $35,- par darbu — uzvalkam.
kungu un dāmu drēbnieks,
415 DUNDAS ST., E.,
Tel. EM 4-0089, Toronto.

PAUĻA STRAZDIŅA
Kungu Frizētava,
1320 Bloor St., W.
(pie Lansdowne), TORONTO.

HEINES PRAVIETOJUMS PAR KOMŪNISMU

„MUMS TUVOJAS MEŽONĪGAS, DRŪMAS DIENAS," . . . SAKA DZEJNIEKS.

1842. gadā, vai 6 gadus pirms Komūnistu manifesta publicēšanas Vācijas 1848. gada revolūcijas priekšvakarā, Heinrichs Heine par komūnismu rakstījis sekojoši: „Komūnisms ir slepenais vārds šausmīgam antagonismam, kas grib nodibināt proletāriāta valdību ar visām tās konšekvencēm, lai pretotos tagadējam buržuāzijas režīmam. Tā būs šausmīga divkauja. Kā tā beigsies? Neviens to nezina, izņemot dievus, kas zina nākotni. Mēs zinām tikai tikdaudz: komūnisms, kas tagad vēl tik maz izdebatēts un slaistās pa apslēptiem bēniņiem, gulot uz nožēlojamiem salmu maisiem, ir tumšais varonis, kam lemta liela, kaut arī īslaicīga, loma modernajā traģēdijā . . .

Vai pagātnes reliģijas doktrīnas sacelsies visās zemēs izmisīgā pretestībā vai, varbūt, šis mēģinājums izveidos trešo cēlienu? Vai vecā absolūtisma tradicija parādīsies uz skatuves, kaut vai jaunā ietērpā un ar jaunām bizēm un sauklīm? Kā šī drāma var beigties?

Mums tuvojas mežonīgas, drūmas dienas, un pravietim, kas vēlētos sacerēt jaunu apokalipsi, būtu jāizgudro pavisam jauni zvēri — tik briesmīgi zvēri, ka Sv. Jāņa vecie dzīvnieku simboli liksies līdzīgi maigām dūjām un amoriem. Dievi, aizsedzot savas sejas, nožēlo cilvēka bērnus, kas ilgu laiku bijuši viņu aizbildniecībā, un, varbūt, nožēlo arī paši savu likteni. Nākotne ož pēc krievu jēlmītām ādām, asinīm, bezdievības un lielas pātagošanas. Man gribētos ieteikt mūsu bērnu bērniem piedzimt ar visai biezām ādām uz viņu mugurām."

Šie pravietīgie lielā vācu dzejnieka vārdi ir tik aktuāli, it kā tos kāds būtu rakstījis mūsu dienās. Heine, būdams pats īdu tautības, liekas, labāk par visiem citiem ir izpratis sava tautas brāļa no Hēgeļa filozofijas un klasiskās tautsaimniecības gatavotā maisījuma bīstamās sekas: Mūsu dienās vairs nevar noliegt, ka šis lipīgais filozofijas un tautsaimniecības plagiāts ir noderējis par ērtu un visai dekorātīvu aizsegu politisko gangsteŗu varas kārei un tautas masu muļķošanai.

ĶIPLOKI JUMS NODERĪGI
Pajautājiet savam ārstam vai drogistam.
Ķiploki ir dabiskas zāles, kas veicina asins riņķošanu. Adams' Garlic Pearls ir maza veida, bez smakas un garšas; tās satur tīru ķiploku ekstraktu. Koncentrētā veidā jūs savam organismam dabūjat visu nepieciešamo, ko vien šis augs spēj dot.
Adams Garlic Pearls satur Salicymide, kas ir pārbaudīts līdzeklis pret artrīti un reumatisma sāpēm. Uzturiet sevi stipru un veselu. Sekojiet tiem daudzajiem tūkstošiem — iegādājieties arī jūs paciņu Adams Garlic Pearls no jūsu drogista. Jūs būsit ar to apmierināti.

JA JUMS VAJADZĪGA NAUDA
OBLIGACIJĀM VAI TO ATJAUNOŠANAI, MĀJU CELSANAI UN REMONTIEM, vai arī citām vajadzībām,
MĒS VARAM JUMS TO SAGĀDĀT
par zemiem procentiem (BEZ KĀDIEM BONUSIEM).
DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJA KANADĀ
uzņēmusies mūsu firmas pārstāvniecību.
Zvaniet V. Muktam — dienā EM 8-0792, vakaros RO 7-6582.
Viņš sniegs tuvākus paskaidrojumus.
HOME LOAN AND INVESTMENTS

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REALTOR
- Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
- Apdrošināšanas aģentūra: auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
- Notāriāta birojs: līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.

316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.
Pārstāvji: ED. KARNUPS, T. TAURIŅIS un O. TOLIS.

CAMPHORUB
jums var līdzēt, ja slimojat ar reumatismu, lumbago, neuralģiju, sciatiku, neuriti un visām citām kaulu, muskuļu vai nervu kaitēm.
Pasteidzieties! Līdz 1. aprīlim porc. zāļu $2.00, pēc tam $3.00.
Pieprasiet: HERMINE AUDERS CAMPHORUB CO., 371 ST. CLARENS AVE., TORONTO 4, ONT., CANADA

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Latviska un moderna keramika, sākot ar 50 c.
Pieņem pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

S. & G. TIRE SERVICE
Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer
459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602

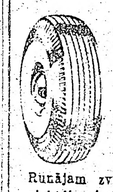

- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

I. JANKOVSKIS REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
LE 6-0
LE 5-4
Mum

Little Riga DEL
343 Roncesvall
LIELDIENU GALDAM PIEDĀVĀJAM:
kas, mārcipānus un dažādus šokolād
MŪSU SPECIĀLITĀTE — pašu virtuves
delikateses.
KLĀJAM VIESĪBU GALDUS KATRA
VIJA KRAUJIŅA.

PAVASARA
DELIKATESU VEIKALS un KONDITO
361 Roncesvalles Ave. Tel. LE 1-7353, T
PIEDĀVĀ LIELDIENU SVĒTKIEN
- Paschas, kuličus, ogu maizes un pīrāgus.
- Tortes, kūkas un cepumus.
- Lieldienu zaķus, olas un citus šokolādes izstrā
- Lielā izvēlē delikateses un ārzemju konserv

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

ALBERTS DELICATES
LATVIEŠU PĀRTIKAS PREČU VEIKA
PIEDAVAJAM kā ikdienas vajadzībām, tā arī svētku galdam labākās kvalitātes pārtikas prece kateses. ★ Tortes uz pasūtinājumu no labākā un vāciešu konditorejām. ★ Dažādas Eiropas figūras, kā arī olas ar ķiekera pildījumu. ★
375 BROADVIEW AVE., (pie Gerrard), Toronto.
Atvērts no pl. 7,30—9,30 vakarā. ALBERTS JA

METROPOLITAN DELICATESS
490 PARLIAMENT ST. TORONTO 5
Pirmšķirigas desas, zivju konservi, katru dienu sv un cepumi.
MŪSU SPECIALITĀTE:
katru dienu siltas cūku kājiņas un pildīti dažādu šķiŗņu svaigi grauzdēta, smalki malta m

Dzilnas apgādā tikko i
ERNESTA AISTARA RO
APNIS SAULES L
Sai grāmatā autors devis jauna latviešu r meklētāja un dumpinieka cilvēcīgi patiesu un v lojumu. Saturā pilnskanīgas dzives alkas, mil ņas un pretrunu traģika. Darbība Rīgā, Mež laukos 1940. gada rudenī.
295 lpp., $3,-. Grāmatu galdos un ap
Pasūtinājumi adresējami:
APGĀDAM DZILN
1639 N. Orchard Street, Chicago 14,

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGA KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīg draugiem ar
SAKAS PARCEL SERV
kas tos nosūta caur Ukrainska K
755 Barton St., E., Hamilton,
Tel.: LI 4-7239
Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam
Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apa
4 līdz 19 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto
KNYHA. Mēs sūtām no Eiropas pārtiku un m
Sujammašinas, ieskaitot muitu — $1
Atra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no
līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdi

Klausieties Toronto St
raidījumu
"COMMNUITY FO
CFRB raidītāj
VILNIS 1010
katru svētdienu no pl. 3.3
Populāru personu — vīriešu un sieviešu — ob sijas, kuŗās apgaismo problēmas un ieskatus ieradušies no visas pasaules, lai Kanadā no mājvietu.
A PUBLIC SERVICE BY
TORONTO DAILY S

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

LE 6-0143
LE 5-4455

ROYAL YORK RD. — KINGSWAY
$3.000,- iemaksa jauniem 6 istabu bungaloviem. NHA morgidžas ar mēneša maksājumiem, ieskaitot nodokli, zem simts dolariem. Mājas vēl nav nobeigtas, un katrs pats var izvēlēties istabu krāsas. Zvaniet nesaistošai informācijai.

RONCEVALLES — WESTMINSTER AVE.
$1.500,- iemaksa 7 istabu kieģeļu mājai ar lielām, gaišām telpām, modernu virtuvi, cietkoka grīdām, aizmugures iebraucamo ceļu un garāžu un dārzu ar lielu ābeli. Pasteidzieties!

PARKDALE
$4.000 iemaksa 10 istabu atsevišķai dubultkieģeļu mājai ar radiatoru - eļļas apkuri, 3 modernām virtuvēm, 2 vannas istabām, izbūvētu atpūtas telpu pagrabā un garāžu. Tuvu satiksmei, veikaliem un izstādes laukumam. Viena no labākām mājām šinī ielā. Īpašums bez parādiem.

DAVISVILLE — MT. PLEASANT
$4.000,- iemaksa 6 istabu atsevišķai dubultkieģeļu mājai ar privātu iebraucamo ceļu un garāžu. Ultramoderna virtuve, radiātoru apkure. Kanadiešu īpašums, bez parādiem.

Mums ir mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām. Sekojiet mūsu speciālpiedāvājumiem Toronto Dai ly Star, The Telegram un Globe & Mail.

Little Riga
DELIKATESU VEIKALS
343 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 4-8974.

LIELDIENU GALDAM PIEDĀVĀJAM: paschas, dzeltenmaizes, pīrāgus, ābolkūkas, mārcipānus un dažādus šokolādes izstrādājumus.

MŪSU SPECIĀLITĀTE — pašu virtuves gatavoti ražojumi, uzgriežamie, importētas delikateses.

KLĀJAM VIESĪBU GALDUS KATRAM DALĪBNIEKU SKAITAM.
VIJA KRAUJIŅA. LAIMONS LĪDUMS.

PĀRDOD vai IZĪRĒ
LABI EJOŠU
ĒDIENVEIKALU
AR VISU IEKĀRTU.
Gada apgrozījums pāri par $50.000,-.
Tuvākai informācijai rakstīt šī laikr. kantorim ar Nr. 215.

Pēc ilgām un grūtām ciešanām Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļotā

MARIJA MELNACIS, dzim. PITERKĀNS

dz. 1917. g. 20. septembrī Viļānu pag. Kūkājos, mirusi 1959. g. 11. martā Londonā, Ont., Kanadā.

Tev runā mana sirds;
Mans skats Tevi meklē;
Kungs, es meklēju Tavu vaigu.

Sērojošie: MEITA, VĪRS, MĀTE, MĀSAS, BRĀĻI un SVAIŅI.

PAVASARA
DELIKATESU VEIKALS un KONDITOREJA,
361 Roncesvalles Ave. Tel. LE 1-7353, Toronto.
PIEDĀVĀ LIELDIENU SVĒTKIEM:

- Paschas, kuličus, ogu maizes un pīrāgus.
- Tortes, kūkas un cepumus.
- Lieldienu zaķus, olas un citus šokolādes izstrādājumus.
- Lielā izvēlē delikateses un ārzemju konservus.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

BŪVGALDNIEKS-PRIEKŠSTRĀDNIEKS
(CARPENTER - FORMAN)
vajadzīgs
R. GRAVAS
BŪVUZŅĒMUMAM
BARRIE, ONT.

Jābūt spējīgam lasīt plānus, vadīt darbus, izrīkot darba spēku un atbildīgam par savu darbu.

Rakstīt: R. GRAVA,
20 Weldon St., Barrie, Ont.
Telefons: PARKWAY 6-8919.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO,
TEL. RO 6-7038.

ĀBOLI
NO MILLERA FARMAS
vēl dabūjami
bušeļos ā $2,-.
HO 1-8478, Toronto.

Steidzīgi meklē
VELTU VĒTRU
no Krustpils Valsts pamatskolas.
Lūdz atsaukties — P. LAPSA,
705 Saraguay BLVD.,
ST. GENEVIEVE, QUE.,
CANADA.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape,
tel. HO 6-9911, Toronto.

★ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
★ Griezti ziedi. ★ Ziedu sakārtojumi.
★ Tautiskie izstrādājumi.
Pasūtiniet savlaicīgi.

SKAŅOJU KLAVIERES
JĀNIS CĪRULIS
HO 6-7580, Toronto

ALBERTS DELICATESSEN
LATVIEŠU PĀRTIKAS PREČU VEIKALS
PIEDĀVĀJAM kā ikdienas vajadzībām, tā arī Lieldienu svētku galdam labākās kvalitātes pārtikas preces un delikateses. ★ Tortes uz pasūtinājumu no labākām latviešu un vāciešu konditorejām. ★ Dažādas Eiropas šokolādes figūras, kā arī olas ar liķiera pildījumu. ★ Olu krāsas.
375 BROADVIEW AVE., (pie Gerrard), Toronto. HO 1-4473
Atvērts no pl. 7,30—9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

METROPOLITAN DELICATESSEN
490 PARLIAMENT ST. ◉ TORONTO 5 ◉ WA 1-7817
Pirmšķirīgas desas, zivju konservi, katru dienu svaiga maize un cepumi.
MŪSU SPECIĀLITĀTE:
katru dienu siltas cūku kāju aspiks un pildīti cāļi, kā arī dažādu šķirņu svaigi grauzdēta, smalki malta mokkā kafija.

Dzilnas apgādā tikko iznācis
ERNESTA AISTARA ROMĀNS
ĀPNIS SAULES LOGĀ
Sai grāmatā autors devis jauna latviešu rakstnieka — meklētāja un dumpinieka cilvēcīgi patiesu un vaļsirdīgu tēlojumu, Saturā pilnskanīgas dzīves alkas, mīla, ideju cīņas un pretrunu traģika. Darbība Rīgā, Meža parkā un laukos 1940. gada rudenī.
295 lpp., $3,-. Grāmatu galdos un apgādā.
Pasūtinājumi adresējami:
APGĀDAM DZILNA
1639 N. Orchard Street, Chicago 14, Ill., USA.

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar
SAKAS PARCEL SERVICE
kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha,
755 Barton St., E., Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239
Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to pīegādi. Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 19 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mēs sūtām no Eiropas pārtiku un medikamentus.
Sujammašinas, ieskaitot muitu — $175.00.
Atra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

Klausieties Toronto Stara raidījumu
"COMMNUITY FORUM"
CFRB raidītājā,
VILNIS 1010,
katru svētdienu no pl. 3.30 – 4 p.p.
Populāru personu — vīriešu un sieviešu — objektīvas diskusijas, kuŗās apgaismo problēmas un ieskatus tiem, kas šeit ieradušies no visas pasaules, lai Kanadā nodibinātu jaunu mājvietu.
A PUBLIC SERVICE BY
TORONTO DAILY STAR

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y.
Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Pūpolu svētdienā, 22. martā, pl. 1 Betlemes baznīcā jauniešu iesvēte ar dievgaldu, mācītāji R. Zariņš, A. Ozols un O. Gulbis, dziedās konfirmandi, draudzes koris un solists Boriss Piekalnītis, diriģents un ērģelnieks Bruno Skulte.

Lielajā Piektdienā, 27. martā, ar Sv. vakarēdienu: pl. 6,30 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols un V. Klīve; pl. 8 vak. Betlemes baznīcā māc. A. Anševics un R. Zariņš; dievkalpojums Port Vašingtonā, māc. O. Gulbis.

Betlēmes baznīcā, 28. martā, pl. 8 vak., Dibuā sakrālās kantātes Kristus septiņi pēdējie vārdi pie krusta. Dziedās solisti Ženija Bērzkalne (soprāns), Alberts Vēciņš (tenors) un Visvaldis Gedulis ((baritons), Ņujorkas draudzes un Ņubrunsvikas jauktie koŗi, diriģents Bruno Skulte, pie ērģelēm Anatolijs Bērzkalns.

Betlēmes baznīcā, 29. martā, pl. 3 p.p. Lieldienas svētku dievkalpojums, māc. R. Zariņš, solo priekšnesumi, kristības.

BRONKSĀ

29. martā, pl. 6,30 Lieldienu rīta dievkalpojums Fordham luterāņu baznīcā, 2430 Walton Ave., māc. A. Ozols, solisti Ksenija Brante un ārijs Kellijs, koris Ritas Pētersones vadībā.

Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā, 90 - 04, 175th St., Jamaica.

27. martā, pl. 9,15 vak., Lielās Piektdienas vakara dievkalpojums ar dievgaldu, pie ērģelēm Velta Anševice.

Frīportā, Kristus baznīcā, N. Grove St. & Randall Ave.

29. martā, pl. 6, Lieldienu rīta dievkalpojums, māc. R. Zariņš, pie ērģelēm Velta Anševice.

Beisorā, Sv. Lūka baznīcā, West Main St., Bay Shore.

29. martā, pl. 6,45 Lieldienu rīta dievkalpojums, māc. O. Gulbis, dziedās koris R. Baloža vadībā, pie ērģelēm Austra Ķikāna.

DETROITĀ

Detroitā. Detroitas ev. - lut. latviešu Kristus draudzes Lieldienu un jaunatnes iesvētīsanas dievkalpojums ar dievgaldnieksiem svētdien, 1. Lieldienu dienā, 29. martā, pl. 2 p.p. Sv. Marka b-cā (.045 Grand Blv., E.), Prāv. A. Skrodelis.

27. martā, pl. 7 v., 688 Lawrence St. Lielās Piektdienas dievkalpojums.

Ceturtdien, 26. martā, pl. 7 v. jaunatnes vakars.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

Svētdien, 22. martā, pl. 10 dievvārdi bērniem un svētdienas skola. Pl. 11 Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Almas Kalngares (soprāns) solo, V. Treimaņa ērģeļu pavadījumā. Iesvētes mācība.

26. martā, pl. 7,30 vak. Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

27. martā, pl. 7,30 vak., Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. J. Strautnieks un A. Rautenšilds. Draudzes koris Ed. Strautmaņa vadībā.

29. martā, pl. 7,00 Lieldienu rīta dievkalpojums. Tenors Voldemārs Salna, Valdis Treimanis (ērģeles). Draudzes koris Ed Strautmaņa vadībā.

Pl. 11 Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu. Teol. bak. Imants Kalniņš un māc. A. Rautenšilds. Īnāras Skudres (soprāns) solo, Raitas Vilniņas klavieŗu pavadījumā.

Aurora (Ill.) 22. martā, pl. 3 p.p. Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu, 420 Dawners Pl., Mūsu Pestītāja baznīcā. Māc. A. Rautenšilds. Mūzikāli priekšnesumi, Alma Kalngare un Valdis Treimanis. Svētdienas skola.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel.: 4-0302.

Lielā Piektā, 27. martā, pl. 7.30 rītā. Fort William baznīcā Sv. vakarēdiena dievkalpojums.

Svētdien, 29. martā, pl. 7.30 rītā, Fort William baznīcā, Lieldienu dievkalpojums.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 22. martā, pl. 11,00 Pūpolsvētdienas dievkalpojums

Lielajā Piektdienā, 27. martā pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

Jauniešiem, kas vēlas šovasar iesvētīties ,jāpieteicas pie mācītāja.

Pirmajās Lieldienās, 29. martā, pl. 10 no rīta dievkalpojums.

Kičenerā. Lielajā Piektdienā, 27. martā, pl. 4 p.p. dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

22. martā, plkst. 2 p. p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.

26. martā, plkst. 6 vakarā, Zaļās Ceturtdienās dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības bcā. Māc. J. Vējiņš un māc. A. Lūsis.

27. martā, plkst. 5 vakarā, Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā. Mācītāji: J. Vējiņš un A. Lūsis. Dziedās draudzes koris diģenta J. Baruša vadībā.

29. martā, plkst. 5,30, Lieldienu rīta agrais dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Dziedās Dainas koris diriģentes E. Freimanes vadībā.

29. martā, plkst. 2 p. p., Lieldienu dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

27. martā — Lielā Piektdienā, plkst. 5 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās Viestura koris.

29. martā — Lieldienās, plkst. 6 rītā dievkalpojums.

Bramptonas latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums ar dievgaldu Pūpolu svētdienā — 22. martā, plkst. 1,30 p. p. Grace United baznīca.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGĀ

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 2-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1, Ontario. Tel.: RE 3-3906.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Virdžinijtaunā svētdien, 22. martā, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu. Bērniem mācības svētdien, plkst. 10,30 .

Norandā svētdien ,22. martā, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu. Bērniem mācības sestdien, plkst. 14.

Sadberijā Lielās Piektdienas dievkalpojums plkst. 13 Sv Jāņa baznīcā ar Sv vakarēdienu

MONTREĀLĀ

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

22. martā, plkst. 2 p.p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums.

27. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

29. martā, plkst. 6 no rīta agrais Lieldienu dievkalpojums Dievkalpojumu kuplinās op. dz. N. Valdovska (soprāns) un J. Tilga (kornets)

Kornvallē, 21. martā, plkst. 7 vakarā Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu, māc. V. Šēfers.

Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P. Q. Tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Pūpolu svētdien, 27 martā ,pl. 1,30 p. p., iesvētību dievkalpojums ar dievgaldu.

Lielā Piektdienā ,27. martā, pl. 11,00 dienā, dievkalpojums ar dievgaldu.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-5098.

St. Katarīnās latviešu ev.-lut. draudzei 26. martā, pl. 8 vakarā, dievkalpojums ar dievgaldu Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas.

Londonas latviešu ev. - lut. dr. dievkalpojums Pūpolu svētdienā, 22. martā, pl. 1,30 p. p., Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Londonas latviešu ev. - lut. dr. dievkalpojums ar dievgaldu Lielajā Piektdien, 27. martā, pl. 1,00 p. p., Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas. (Izņēmuma kārtā dievk. sāksies pl. 1,00 nevis pl. 1,30 p.p.).

Niagarā latviešu ev. - lut. draudzē Lieldienu dievkalpojums 29. martā, pl. 2 p.p., angļu kāņu Sv. Jāņa baznīcā ,580 Portage Rd.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE
676 Queen St., W., Toronto.
EM 3-2800.

UZMANĪBU! NAMSAIMNIEKI!
PIEDAVAJAM IZDEVIGI
aluminija kombinētos logus un durvis
ATLANTIC ALUMINUM CO.
46 Glenn Davis Cr. Toronto 13., Ont., Canada.
Ipašnieks OSV. INDZERS. Birojā RO 9-4734. Mājās OX 9-9768

PRIEKA DRUSCINA
Grāmatas autore pazīstamā igauņu rakstniece
MAGDA PIHLA
Grāmatu illustrējuši Dainis Miezājs un Alfrēds Brūveris Prieka Druscina (Roomuraasuke) 4 — 9 gadus veca meitene, gaŗām bizēm. stāsta lasītājiem par saviem piedzīvojumiem pilsētā un uz laukiem ,skolā un mājā ,darbdienā un lielajos Dziesmu svētkos. Autore uzmanīgi ieturējusi šo stilu, nekur neiespiežas pieauguša gudrība meitenes bērniški — naīvajā perspektīvā.
Mēs varam sekot ar prieku, kā meitene skaidri īsteno lēmumus un ieņem stāvokli, kur parasti pieaugušais apdomājas. Druscina iepriecē lasītājus ar savu gaišo, skaidro seju un tā ir ģeniāla humora pazīme. Autore simpatizē tēliem ar visu sirdi, blakus komiskiem atgadījumiem mēs sastopam daudz ģeniālas bērna poezijas, viņas fantazijas rotaļu Ozola lapotnes istabā. Beigu stāstā parādītas nacionālas jūtas, kas ir tuvas bērna sirdij un dvēselei.
Šī grāmata ir glīti iesieta — lieliska dāvana bērniem
Cena 2.00 dol.
Dabūjama
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

UNO MANKIN REALTOR

392 Donforth Ave., Toronto. HO 1-1114

MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD

PAR STĀVIS **K. KĀRKLINŠ**

Birojā HO 1-1114. Mājas tel. HO 1-3766.

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS UN LAUKU APKĀRTNĒ.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu dubultķieģeļu māja, jauna apkures sistēma, 2 modernas virtuves, vannas istaba. Māja labā stāvoklī. Iebraucamais ceļš un garāža. Cena $17.300,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 7 istabu dubultķieģeļu māja, jauna apkures sistēma, liela moderna virtuve, vannas istaba. Garāža. Cena $13.900,-.

YONGE - EGLINTON: 8 istabu divstāvu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, moderna virtuve, 2 vannas istabas. Izbūvēts pagrabs ar atpūtas telpu un bāru. Lielas telpas. Privāts iebraucamais ceļš un auto pajumte (car porch). Cena $25.500,-.

MUMS IR IESPĒJA MĀJU PIRCĒJIEM SAGĀDĀT NAUDU IEMAKSĀM BEZ PROCENTIEM.

VAKARS ŽIBULĒŠANAS MEISTARU VIDŪ

St. Katarīnes mednieku un akšķernieku kluba apbalvotie. 1. r. no kr.: J. Jundzis, G. Šneiders, H. Freimanis, V. Zvejnieks un G. Ivanovskis. 2. r.: E. Grīnbergs, J. Paeglis, P. Trunts, N. Duša, A. Grabovskis un F. Konrāds. J. Liģera foto

Rosīgā St. Katarīnes mednieku un makšķernieku saime noslēdza ziemas sporta sezonu greznajās Atlanta kluba telpās, Ontario ezera krastā.

Viesu sanāca pilna zāle, jo katarīniešu mednieku un makšķernieku balles tālu izslavētas visā apkārtnē ar savu omulību, latvisko sirsnību un gārdajiem uzkožamajiem, kur netrūkst ne mednieku, nedz makšķernieku pašu gādātu un sagatavotu medījumu un ziemas sezonā vilktu lomu.

Kad kājas jau bija izvingrinātas dejas soļos, viesus iepriecināja jaunatnes pulciņa „Dzirkstele" tautas deju kopa ar saviem priekšnesumiem.

Sekoja kluba pr-ža Vold. Zvejnieka ievadītā oficiālā daļa un sezonas labāko žibulētāju apbalvošana. Bagātīgs bija balvu klāsts, ar lielo sidraba draudzības kausu pašā centrā. Te nu vēlreiz ir jāuzsver, ka Kanadas latviešu labākie žibulēšanas meistari mīt Kanadas „dārzu pilsētā" — St. Katarīnēs. Katarīnieši jau trešo gadu pēc kārtas ir nepārspēti vienību sacensībās asaru žibulēšanā uz Simko ezera ledus klāja, un šīs ziemas uzvara deva viņiem iespēju iegūt visu 3 klubu kopīgi iegādāto kausu savā īpašumā. Izrādījās ,ka sekmīgākie kluba žibulētāji, kas par sevi daudz likuši runāt kā eksternajās sacensībās uz Simko ezera, tā internās sacensībās uz Ērija ezera ledus, ir Gustavs Šneiders, Georgs Ivanovskis un jaunais kluba pr-dis Voldemārs Zvejnieks. Viņu vārdi tika visbiežāk izsaukti balvu saņemšanai.

Speciālbalvas par rosību kluba darbības izveidošanā saņēma ilggadīgais kluba pr-ks Jānis Jundzis un valdes loceklis F. Konrāds.

Grūti ir uzskaitīt visus kluba biedru gūtos panākumus sirojumos pa mežiem un ezeru ledus klājiem, bet rezultāti ir tiešām ievērības vērti.

Tā internajās žibulēšanas sacensībās, kas notika uz Ērijas ezera ledus, noteiktajā sacīkšu laikā kluba dalībnieki izvilka 279 asaŗus (skaitot tikai tos, kas lielāki par 7 collām), kas īsajā laikā ir tiešām labs sasniegums.

Sarunās ar žibulētājiem noskaidroju, ka viņi savus „ieročus" šoziem tik ātri vēl nenoliks „vasaras guļai", bet plāno vēl pāris braucienus uz 120 jūdžu tālo Simko ezeru, jo tuvā Ērijas ezera ledus kļuvis par daudz nedrošs.

Neiztrūka jau arī šoreiz kārtējās loterijas, kur galveno laimestu, lielu zaķi ar sausām un „slapjām" piedevām laimēja Irēna Ligura (Niagara), bet pazīstamais Hamiltonas mālu baložu šāvējs Zigurds Jakovičs laimēja 5 pēdas garu žāvētu zuti — Ontario ezera milzeni. Elm. Valtenbergs (St. Katarīnes) laimēja lielo torti, kuŗu kopīgi cepušas kluba dāmas.

Vakars dejās un jautrās pārrunās aizritēja istā mednieku un makšķernieku gaisotnē.

J. Liģers

DVF SĒDE . . .

(Pārnesums no 2. lpp.)

līdzdalību ne ar darbu, nedz kaut ar vismazāko ārtavu, ziedojot organizācijas darba un mērķu sekmēšanai. Tālab sapulce ar lielu balsu vairākumu pieņēma Koventrijas nodaļas iesniegto rezolūciju: „Delegātu pilnsapulce atgādina, ka arī biedriem-veicinātājiem ir pienākums materiāli un morāliski atbalstit organizācijas darbu un tās centienus." J. Frišvalds īsumā ziņoja par DV Mēnešraksta redakcijas darbu un žurnāla satura tālāko veidošanu, aicinot nodaļas un kopas sniegt chronikai materiālus un visos veidos sekmēt organizācijas oficioza izplatīšanu lielākā skaitā. Atskanēja ierosinājums, lai DVF valde kara invalidiem Anglijā piesūtītu DVM par brīvu. No DVF valdes puses, J. Frišvalds ziņoja, ka LNFS šai gadā rīko loteriju — ziedojumu zīmju veidā, lai gūtu papildus līdzekļus šī institūta ļoti nozīmīgajam darbam Latvijas brīvības centieniem. LNFS vadība aicina DVF, kā šī institūta pārstāvi Britanijā, izplatīt šī ziedojuma zīmes. Šai lietā sapulce pieņēma pozitīvu lēmumu. Izplatīšanu kārtos DVF valde resp. darbvedība ar nodaļu un kopu piedalīšanos.

Birminghamas nodaļas delegāti Rudzītis un Miezītis informēja, par plānoto DV dienu Birminghamā, kas bija paredzētas š. g. rudenī, reālizēšanas iespējām. Domu izmaiņā bija jānāk pie atziņuma, ka sakarā ar LNPL iecerētām Kultūras dienām apm. tanī pašā laikā Londonā un Ziemeļanglijā, kā arī jau izplānoto Vanadžu salidojumu, praktiski ir ļoti neizdevīgi vēl šais mēnešos iestarpināt DV dienas. Tā vienojās tās šogad nerīkot, bet Birminghamas nodaļa izkārtos DVF delegātu rudens salidojumu oktobrī. Pārrunāja arī Jāņu sarīkojuma izkārtojumu, pie kam izskanēja doma, ka sadarbībā ar vienu vai vairākām nodaļām DVF valde Līgo svētku sarīkojumu varētu rīkot šogad kādā citā vietā, par ko būs jāizšķiras valdei.

Divas lietiška un sekmīga darba dienas DVF delegātu sapulces dalībnieki beidza ar Daugavas Vanagu dziesmu. J. F.

ZILĀ APLOKSNE

AIZRAUTĪGA SPIEGU DRĀMA, KAS SĀKUSIES DAUGAVPILĪ

ARĪ MARIJA SAŅEM NORĀDĪJUMUS

Mums jāatgriežas atpakaļ Daugavpilī. Marija jau trešo dienu cītīgi pētīja katru Segodņa Večerom" numuru. Šī paplānā krievu dienas laikraksta pēcpusdienas izdevumā sludinājumu nebija daudz. Ceturtdienas rītā Marija laikraksta labajā stūrī atrada meklēto:

„Valsts ierēdnim izdodama glīti mēbelēta istaba. Atsevišķa ieeja. Apskatīt no 7 līdz 8 vakarā, Marijas ielā Nr 55, dz. 8".

Bez kādas piepūles kapteiņa Briedīša kundze atšifrēja kodu: „Ierodieties sestdien , plkst. 8 kino „Eden". Ziņot un saņemt uzdevumu."

* * *

Divos pēdējos gados Marija jau bija pieradusi vairs nebrīnīties. Viņa šoreiz bija pat priecīga, jo Semenčuks taču tik pat labi satikšanos varēja nolikt pusnaktī uz patālā Stropu ezera vidus. Vai arī kā iepriekšējā reizē, tajā karstajā augusta dienā, kad nācās Krāslavā iejaukties katoļu svētceļnieku pulkā un veselas četras stundas sēdēt putekļainā ceļmalā, lai beidzot varētu nodot šķietami pavisam vienkāršu vēstuli baskājainam večukam. Tikai tad, kad vecis drūzmā pēkšņi pazuda kā ūdenī iekritis, Marija atrada sev klēpī nelaimīgo zilo aploksni ar 4000 poļu zlotiem. Šie zloti Marijas rokās bija kā karstas ogles. Kur gan bija palicis Staņislavs Kuļikovskis? Aģents, kuŗam Vasilijs Semenčuks tā uzticējās, bija pazudis bez pēdām. Un tagad vēl piedevām šim jaunam puikam — virsleitnantam Vilkam, vajadzēja tieši šo Kuļikovskim nododamo naudu atrast manā naktsgaldiņā! Kas gan varētu Semenčukam būt padomā, aicinot uz satikšanos kapteini Briedīti? Galu galā Briedītis tagad ir mans virs. Un visu lietu pavisam nelāgu padara neapšaubāmais fakts, ka šis virietis mani pavisam nopietni iemīlējies. Kapteiņa Briedīša jaunā kundze nemīlēja ilgi nodoties nepatikamām domām.

Atvērusi dzīvojamās istabas kreisajā stūrī novietoto klavieŗu vāku, tumšmate ļāva saviem slaidajiem pirkstiem slīdēt gan lēni, gan strauji pa dzeltenīgo klaviātūru. Tā bija kāda grūtsirdīga un smeldzīga romance, bet visā Daugavpilī būtu bijis grūti atrast otras divas rokas, kas vecajam flīģelim liktu runāt tik izjustu un pārliecinošu valodu. Mūziķe, māksliniece no Dieva žēlastības — tā bija Marija Tichomirova jaunkundze. Vasilijs Semenčuks bija pareizi darījis aizkarot īsto stīgu, — apsolot pavērt jaunajai meičai ceļu uz slavu un pasauli, lēni, bet noteikti ievilinājis sarkanā tīklā tagadējo kavalerijas kapteiņa dzīves biedri. Bet sarkanarmijas slepenā dienesta kapteinim Vilim Krūmiņam nebija lemts piedzīvot brīdi, kad šī pati sieviete daudzus gadus vēlāk visas Eiropas mūzikas kritiķu krustugunīs iegūs labākās Čaikovska nemirstīgās mūzikas interpretētājas slavu.

Savu mūzikālo talantu un neapšaubāmo daiļumu šarmantā dāma prata vienmēr izmantot arī kādā citā spēlē. Spēlē, kur bija daudz briesmu, un kuŗā bieži vien vajātājs negaidot pārvērtās par vajāto.

* * *

Pēkšņi uznākušais atkusnis visu Jaunbūvi bija padarījis neizbrienamā dubļu jūrā. Vīra atsūtītais raitnieks nezināja labāka ceļa kā no Briedīša dzīvokļa griezt zirgus atpakaļ uz Andreja Pumpura ielu, un tikai nonācis pie apmācibas laukuma sētas pagriezās uz ziemeļiem, lai pa nelīdzeniem akmeņiem bruģēto Varšavas ielu dotos uz pilsētu. Kad kapteiņa kundze Varšavas un Raiņa ielām krustojoties lika pieturēt pie Brikmaņa grāmatu veikala, raitniekam nebija šaubu, ka kundze šo sestdienu izvēlējusies dažādiem iepirkumiem. Raiņa ielā 73, zaļganā koka namelī, atradās izslavētā fotografa Skakuna studija. Metās jau krēsla, kad kundze pēc gandrīz divu stundu uzkavēšanās izņāca no fotografa darbnīcas.

„Un tagad steidzīgi uz „Franča kafejnīcu", viņa jautri uzsauca uz bukas gandrīz jau aizmigušajam raitniekam.

Kas Rigai bija „Otto Švarcs", tas mazajai Daugavpilij bija „Francis". Tie, kam maks bija paplāns, te nerādījās, jo „Franča" kūkas bija ne vien gardas, bet arī padārgas. Cietoksnī dzīvojošo virsnieku kundzes katrā pilsētas apmeklējumā iegriezās pie „Franča", un tāpat darīja Jātnieku pulka madāmas, kas nezin kādēļ uzskatīja, ka dzeltenās zīmotnes un vīru formas tērpos arī mājās pārnestā zirgu sviedru smaka sociālā reģistrī tās it kā pabīdīja vismaz divus soļus augstāk par mazāk laimīgām kājnieku pulku virsnieku pavardu sargātājām.

Raitnieks nevarēja slēpt savu prieku, kad, piebraucot pie „Franča", kapteiņa kundze tam iespieda rokā spožu sidraba latu un piekodinājusi, lai tikai nedzerot par daudz, atļāva uz divām stundām braukt kur vien patīkās.

„Bet deviņos esiet atkal atpakaļ! Ja nokavēsities, — sūdzēšos vīram!" Marija raitnieku atlaižot jokojās.

Brīdi uzkavējusies kafejnīcā, kapteiņa Briedīša kundze ātriem soļiem devās uz kino Eden zaļgano, šķūnim līdzīgo celtni tirgus laukuma galā. Bija tieši puksten astoņi, kad kundze apsēdās ceturtajā ložā. Desmit minūtes vēlāk vienmērīgi soļi čikstošajā grīdā liecināja, ka ložai tuvojas kāds uzmanīgs gājējs.

„Vasilijs Semenčuks", vīrietis apsēstoties kapteiņa Briedīša kundzei aizmugurē klusu noteica „Neskataities atpakaļ! Filma ir interesanta! Marusja, mēģiniet saskatīt manu seju!"

Pat tumšā Marija sajuta, ka Semenčuka acis ir aukstas kā zalktim. Arī balsī nevarēja saklausīt nevienu toni, kas liecinātu, ka šis cilvēks pazīst bailes, sāpes, bēdas vai prieku.

„Kuļikovskis laikam ir miris," viņš bez kāda ievada sāka runāt. „Aploksni ar naudu nogādājiet nākošā trešdienā Dubrovina dārzā. Noliekat to estrādes labajā pusē nelielajā dēļu grēdā. „Šapiro" koda ar šo brīdi ir atcelta. Atcerieteies, ka 5 un 6 ir 24. Divdesmit četri. Mēģiniet iepazīties vēl šo nedēļu ar ceļu inženieri Komisaru. Tas jums kā kapteiņa kundzei nemaz nebūs grūti. Ļoti iespējams, ka arī viņš zinās, ka 5 un 6 ir 24. Virsnieku saraksts, ko nupat saņēmu, ir nepilnīgs. Mums jāzina par katru virsnieku. Jāzina viss. Vismazākie sīkumi. Taisni šajos sīkumos mēs varam atrast to, ko mēs meklējam. Partijā, kuŗā jūs tagad esat atbildīga spēlētāja, katrai kārtij, pat vismazākai, var būt vislielākā nozīme . . ."

Šajā brīdī Marija pārtrauca Semenčuka vienmuļo runu:

„Es domāju, ka labāk jums nekā neslēpšu. Tas ir ļoti nepatīkams gadījums, bet kāds jauns virsleitnants pavisam muļķīgā kārtā mūsu mājā ir nejauši uzdūries Kuļikovskim domātai aploksnei un bijis bez gala pārsteigts, ieraugot tur tik daudz naudas. Labi, ka šis naīvais zēns nākamā dienā to pastāstīja manam vīram. Es nezināju labāka padoma, kā izdomāt pasaciņu par tēvoci, kas man šo naudu dāvājis kāzu gadījumā."

„Tā ir nepiedodama kļūda," Semenčuka balss skanēja tik pat monotoni. „Un šī virsnieka vārds ir?"

„Virsleitnanats Vilks."

„Viņa adrese?" Semenčuks runāja pavisam klusu.

„Ja nemaldos, Varšavas ielā 59," Marija brīdi padomājusi atbildēja.

„Un tam vajadzēja gadīties taisni tagad! Man neatliek nekas cits, kā parūpēties, lai šis ziņkārīgais virsleitnants vairs netraucētu mūsu mājas mieru. Esiet mierīga, Marusja. Es šo lietu nokārtošu bez lieka trokšņa. Starp citu — jūs drīz vien varēsit vairāk uzticēties savam vīram. Man ir vislielākais pamats pieņemt, ka kapteinis Briedītis jau tuvākos mēnešos jums būs vairāk kā laulāts draugs. Jā, daudz vairāk . . ." Semenčuks runāja it kā pats ar sevi, „Man liekas, ka satikšanās ar inženieri Komisaru būs jūsu vienīgais uzdevums. Viņš ir glīts virietis, nemēģiniet tajā iemīlēties. Un tagad — skatīsimies filmu," — smaga vīrieša roka uzgūlās Marijas plecam. Šīs rokas pārliecīgam spēkam paklausot, jaunā sieviete pievērsās ekrānam. Dažas minūtes vēlāk Marija gribēja atsākt sarunu ar Vasiliju Semenčuku. Tā pārsteigumā gandrīz iekliedzās. Ložas otrās rindas krēslā, kur nupat bija sēdējis aģents, ko tā pazina kā Vasiliju Semenčuku, tagad ērti izlaidusies ekrānā blenza jauna sieviete linu baltiem matiem. Tumšā it labi varēja saskatīt, ka sievietei divi priekšējie zobi bija zelta.

Turpinājumā: NEGAIDĪTS APMEKĀĒJUMS

VIESUĻVĒTRA ONTARIO PROVINCĒ

Šīs nedēļas sākumā visai Ontario provincei gāja pāri viesuļvētra ar 92 jūdžu lielu stundas ātrumu, nodarot zaudējumus miljonu dolaru vērtībā. Vissmagāk skarta Dienvidontario daļa, kur arī zaudējumi visredzamākie. Bija sarautas visas elektriskās līnijas un applūdināti lielākie autoceļi; daudziem restorāniem norauti jumti un izdauzīti logi.

Arī Toronto piedzīvoja šo viesuļvētru, ja ne tik stipri kā pārējās pilsētas Ontario provincē. Tomēr otrā rītā policija konstatēja, ka daudzem veikaliem izsisti logi, „izģērbti" manekeni un „aplaupītas" vairākas bankas. Pārplūda arī lielais Ontario ezers pie Sannisaides un ūdens vietām skaloja Lake Shore ceļu. Daudziem auto braucējiem viļņu spēle ezera krastā likās tik interesanta, ka tie bija aizņēmuši visus „parkošanas" laukumus ezera tuvumā. Vēja ātrums Toronto pilsētā bija caurmērā 76 jūdzes stundā, bet tās ārpilsētās vismaz 10 jūdzes spēcīgāks, nodarot īpašus postījumus pilsētas austrumu daļā. Tajā pašā laikā šī negaidītā viesuļvētra sasniedza vislielāko ātrumu (100 jūdzes stundā) Kanadas austrumu piekrastē. — š.

APKĀRT ZEMES LODEI

O Ap 60 Edmontonas skolās atsevišķus mācību priekšmetus māca ar televizijas starpniecību. Divu nedēļu ilgā serija rādīs, kādi panākumi būs šai jaunajai metodei.

O Romas laikrakstā Il Tempo bija ievietots sludinājums: „Ēsmu jauna un skaista meitene. Vēlos iepazīties nopietnā precību nolūkā ar „vecās skolas" džentlmeni ,kuŗš spēj arī uz ceļiem nomesties un lūgt pēc manas rokas. Bez tam kungam jābūt pārliecinātam, ka viņš bez manis nevar dzīvot".

Uz šo sludinājumu atsaucās 3 kungi — visi vecāki par 60 gadiem. -š.

DV KV SĒDE . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

Valde pieņēma zināšanai pateicības rakstus no kalpakiesu saimes Toronto par apsveikumu un ziediem sakarā ar pulkveža Kalpaka bataljona atceres svētkiem.

Pārrunājot pavasara ziedojumu vākšanas akcijas organizēšanu, valde uzdod nodaļām šo akciju uzsākt ar 1. maiju, turpinot līdz 14. jūnijam. Galvenā vērība šai akcijā jāvelti mērķiem par Latvijas brīvības atgūšanu, informācijai un pretboļševistiskai propagandai, jo ir nepieciešami lielāki līdzekļi, lai šos mērķus varētu sasniegt. Ziedojumu vākšana izkārtojama nodaļās saziņā ar citām organizācijām.

Biedrzinis ziņoja, ka biedru skaits pieaudzis par 7, līdz ar to pašreiz Kanadā ir 1008 aktīvi DV biedri.

Kultūras daļas vadītājs ziņoja, ka piedalījies koncertapvienības dibināšanas apspriedē 14. martā. Valde nolēma šo pasākumu atbalstīt un aicināt to darīt visus DV biedrus, jo uz abonentu bazes varbūt izdosies aktivizēt mākslinieciskos sarīkojumus.

Piešķīra $50,- pretboļševistiskās izstādes sarīkošanai Jaunatnes svētku laikā, ar norādījumu, ka vēlams iegādāties reprodukcijas no Apspiesto Eiropas nāciju asamblejas izstādes „Sowiet Empire 1917 — 1958", kuŗas pēc šīs izstādes nodotu LNAK informācijas nozarei, lai tā vēlāk varētu tās izlietot izstādīšanai citās vietās. Tāpat valde lūdz arī nodaļas materiāli atbalstīt izstādes sarīkošanu, lai tā izdotos iespaidīga.

Nolēma atbalstīt angļu valodā iznākošo laikrakstu „Voice of Freedom", lūdzot talkā arī nodaļas, kaut vai abonējot pa vienam eksemplāram. Abonēšanas maksa ir $2,- gadā abonementus var pieteikt: Mutual Cooperation League, 194 Bartlett Ave., Toronto.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis ST. KATARĪNĒS

H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.,

kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

SPORTS

LATVIEŠU BASKETBOLA MEISTARĪBA KANADĀ

DV — Ontario meistars

Latviešu basketbola meistarība Kanadā tuvojas noslēgumam. No uzvaras uz uzvaru neapdraudēta gājusi DV vienība. Liekas, pašlaik meistara godu šai vienībai neviens vairs nevar atņemt. Spartai, kas izcīnīja 2. vietu Ontario apgabalā, ir jāspēlē ar Kvebekas apgabala vienīgo latviešu vienību Montreālas Sporta klubu. Šīs sacensības uzvarētājam būs jāspēlē ar pagājušā gada meistaru — DV vienību.

Nokavējusies ir jaunatnes basketbola meistarība, kuŗā piedalās pagājušā gada meistars — Latviešu YMCA, TLSK un Niagaras latviešu jaunatnes vienība. Šinī grupā notikušas tikai 2 spēles, spēcīgā TLSK vienība uzvarējusi YMCA'u un Niagaras jaunatni. Jācer, ka pārbaudījumi skolās nekavēs sekmīgi nobeigt jaunatnes meistarības spēles.

Vērojot pēdējās meistarības spēles, jākonstatē, ka patikamu pārsteigumu basketbola cienītājiem šogad sagādājusi Žamiltonas Sparta, uzstādot negaidīti spēcīgu komandu. Sparta parādījusies ar vairākiem, līdz šim latviešiem nezināmiem, spējīgiem un gados jauniem spēlētājiem šogad sagādājusi Hamiltonoši.

Labu progresu parādījusi arī YMCA's otrā vienība, bet komandā savā sniegumā pagaidām ir ļoti svārstīga: blakus jaukām spēlēm ir arī pavisam vājas.

Samērā svārstīgs ir arī bijis TLSK šā gada sniegums. TLSK, tāpat kā YMCA, zaudējis vairākus savus agrākos spēlētājus. Blakus vecākā gada gājuma spēlētājiem ir tādi, kas vēl pieder jaunatnes spēlētāju katēgorijai. TLSK un YMCA's otrai vienībai nācies apmierināties tikai ar vienu uzvaru, dalot pēdējo vietu Ontario apgabalā.

YMCA's 1. vienība visumā sniegusi labu basketbolu, bet ļoti vājas sekmes bijušas grozu gūšanā. Ikvienas vienības saspēle un ciņas gars apsīkst, ja izpaliek veiksme grozu gūšanā. Objektīvi vērojot, ir jāatzīst, ka šinī ziņā YMCA's 1. vienība nav bijusi sekmīga, jo vairākkārt spēles ziņā līdzvērtīgas sacensības nācies zaudēt ar lielu punktu starpību. Pat YMCA's 2. vienība savās pēdējās spēlēs ir pratusi iegūt vairāk grozu nekā 1. vienība. Protams, YMCA's labās treniņa iespējas var šo trūkumu viegli novērst un vienības sekmes radikāli mainīt.

Nevienam nav zināmas Montreālas latviešu basketbolistu pašreizējās spējas, bet ir ziņas, ka arī Montreālai nemanot radusies jauna basketbola audze un drīz Montreālas Latviešu sporta klubs varēs savu vienību balstīt uz jaunajiem spēlētājiem.

SPARTA PIEVEIC ABAS LATVIEŠU YMCA'S VIENĪBAS, IZCĪNOT OTRO VIETU ONTARIO APGABALĀ

Aizvadītajā piektdienā Sparta pabeidza savas pēdējās sacensības Ontario apgabalā ar uzvarām. Pirmā sacensībā Sparta pārliecinoši uzvarēja YMCA's 2. vienību, kas bija spiesta uzstātties ar pāris rezerves spēlētājiem. Spēles sākums bija YMCA'i negaidīti veiksmīgs, un kādu laiku tā tika pat 12 punktu vadībā. Visumā spēlē diezgan pārliecinoši dominēja labākā vienība — Sparta, kas galu galā uzvarēja ar 86:56 (36:24) punktiem. Spēle bija labas kvalitātes, un zaudētājiem ne brīdi nemazinājās cīņas gars. Uzvarētājiem spēlēja un punktus ieguva: Lakševics (23), Savickis (18), Moruss (13), Žulps (11), Blūms (2), Jaunzems (8), bet YMCA: Zentiņš 17), Grikis (16), Freibergs (8), Pone (4), Pelšs un Skrinda. Pone ieradās tikai spēles beigu posmā.

Spartas un YMCA's 1. vienības sacensība visumā bija stipri līdzīga, tikai YMCA's parastā neveiksme bija iemetienos, it īpaši spēles pēdējā ceturksnī, nosvērot uzvaru Spartas pusē. Tā pelnīti uzvarēja ar 68:46 (30:25). Spartai spēlēja: Lakševics (6), Savickis (14), Moruss (14), Žulps (8), Jaunzems (6), Putns (2), Blūms (2). YMCA — Cirulis (17), Groskaufmanis (16), Bambers (8), Uiska (4), Mazurs (1), Ozoliņš, Rāva.

TORONTO DV UZVAR ONTARIO APGABALĀ BEZ ZAUDĒJUMA

Latviešu YMCA's 2. vienība bija vājš pretinieks meistarvienībai DV, kas izcīnīja uzvaru ar 103:42 punktiem.

DV — LATVIEŠU YMCA's 1. VIENĪBA — 75:41 (39:25)

Ķermeniska un sodiem bagāta izvērtās spēle meistarvienības un YMCA's pirmās sacensības. YMCA izpelnījās 22, bet DV 19 sodus. YMCA's centram Groskaufmanim jau pašā spēles sākumā ar 5 sodiem nācās atstāt laukumu. Spēles pēdējā ceturksnī, kad 5 sodi bija Cirulim un Brīmanim, YMCA palika 4 spēlētāju sastāvā, YMCA spēlēja arī bez Bambera un Sostes, kas bija kavēti ierasties. Jāatzīmē, ka DV, respektēdami YMCA's vienības rezervju trūkumu, savukārt noņēma vienu spēlētāju un spēlēja tikai 4 spēlētāju sastāvā.

Sacensības aina skaitlos ir sekojoša: DV — Richters (29), J. Petmanis (19), E. Petmanis (13), Timmermanis (4), Timma (7), Koškins, Reinfelds (3), Kadiķis. YMCA — Cirulis (5), Mazurs (8), Rāva (3), Groskaufmanis (5), Ozoliņš, Brīmanis (4), Uiska (15).

Ž. Zentiņš